ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΠΙΜΗΝΙΟΝ

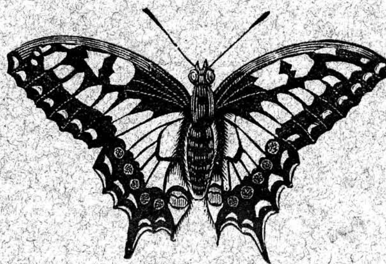
ΥΠ' ΟΨΕΙ ΕΧΟΝ ΚΥΡΙΩΣ

Τὴν φιλοσοφικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς — Τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. — Διατί ἡ Ζωή; — Τὴν θεραπείαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. — Τὴν τέρψιν καὶ ὠφέλειαν τοῦ πνεύματος διὰ διαφόρων ἠθικοπλαστικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἄρθρων. κτλ. κτλ. κτλ.

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

ΦΥΛΛ. Β'. — ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1891

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1891

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

«Κατὰ τὴν τῶν μελιττῶν εἰκόνα τῶν λόγων δέον μετέχειν, καὶ τῆς ῥοδωνιᾶς, τοῦ ἄνθους δρεψάμενος, τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν».
(Μέγας Βασίλειος)

ΑΙ ΑΠΟΚΡΥΦΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Διακοίνωσις πρὸς τὴν R.·. L.·. Travail et Vrais Amis fidèles, ἐπ' ὀνόματι τοῦ μασωνικοῦ συλλόγου τῶν Μυσταγωγικῶν σπουδῶν.

Ἡ μελέτη τῶν τεκτονικῶν μυστηρίων μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ *ἀρχικὴ μονάς*, εἰς ἣν ἀνάγονται πάντα τὰ πράγματα, ἐκδηλοῦται ἡμῖν ὑπὸ τριπλῆν ἔποψιν.

Παρατηροῦμεν ἐν αὐτῇ ἓν *στοιχεῖον ἐνεργητικόν*, ὅπερ ἀποκαλοῦμεν *δύναμιν*· ἕτερον *στοιχεῖον παθητικόν*, δηλούμενον κοινῶς διὰ τῆς λέξεως *ὕλη*· τέλος τρίτον τινὰ ὅρον *οὐδέτερον* ἢ *ἰσορροπίζοντα*, ὅστις παρίστησι τὴν *διάνοιαν* (τὸν νοῦν).

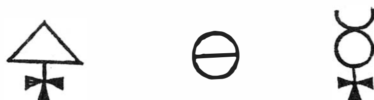
Δύναμις, *ὕλη* καὶ *διάνοια* ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς τρεῖς πλευρὰς τοῦ τεκτονικοῦ τριγώνου.

Δὲν εἶνε ταῦτα ὀντότητες δυνάμεναι νὰ ὑφίστανται ἀφ' ἑαυτῶν, καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν μὲν ἐκ τῶν δέ. Κεχωρισμένως ἑκάστη αὐτῶν δὲν συνίστησι πλέον ἢ ἀφῃρημένην αὐτόχρημα ἔννοιαν, ἄμοιρον πάσης ἀντικειμενικῆς συστάσεως.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ *δύναμις* δὲν δύναται νὰ γίνῃ καταληπτή, ἂν δὲν ἐφαρμόζηται εἰς τὴν *ὕλην*· ὡσαύτως καὶ αὕτη δὲν δύναται

νὰ ὑπάρξῃ ἢ ἀναλόγως τῶν *δυνάμεων*, ἅς περ ἐκδηλοῖ. Ἀφ' ἑτέρου *δύναμις* καὶ *ὕλη* δὲν δύνανται νὰ *ἐνεργήσωσι* καὶ *ἐπενεργήσωσιν* ἡ μὲν ἐπὶ τῆς δὲ ἢ διὰ τῆς *διανοίας* : δηλ. κατὰ τοὺς ὡρισμένους νόμους, οὐδέποτε δὲ κατὰ τὴν ἰδιοτροπίαν τυφλοῦ τινος ἢ ἀτάκτου μοιραίου.

Δύναμις, *ὕλη* καὶ *νοῦς* παριστῶσι λοιπὸν τρεῖς ὅρους ἀδιαχωρίστως συνηνωμένους. Εἶνε οἱ τρεῖς θεμελιώδεις καὶ ἀχώριστοι παράγοντες πάσης *ὑπάρξεως*, ἐν ἄλλαις λέξεσιν εἶνε τὰ *τρία ἀρχικὰ στοιχεῖα*, τὰ εἰς πᾶν ὂν ἀνευρισκόμενα, καὶ ἅτινα οἱ ἑρμητικοὶ φιλόσοφοι παρίστων ἐν τῷ συμβολισμῷ των διὰ τοῦ *θείου*, τοῦ *ἅλατος* καὶ τοῦ *ὑδραργύρου*.

Παρατηρεῖ τις ἐξ ὅσων ἐλέχθησαν ὅτι *δύναμις* καὶ *νοῦς* δὲν εἶνε ἐπακριβῶς ἰδιότητες τῆς *ὕλης*, καθ' ἣν ἔννοιαν ἐκλαμβάνουσι τὸ τοιοῦτο οἱ ὀπαδοὶ ὑλισμοῦ τινος στενοκύκλου.

Οὐδεὶς τῶν ὅρων τούτων κέκτηται τὸ δικαίωμα πραγματικῆς προτεραιότητος ἐπὶ τῶν ἑτέρων δύο : διότι *δύναμις*, *ὕλη* καὶ *νοῦς* δέον νὰ θεωρῶνται ὡς συνιστῶντα, ἐν ἐπακριβεῖ ἰσοδυναμίᾳ, τὰς ἀρχικὰς ἰδιότητας τοῦ *μοναδικοῦ πράγματος*, ὅπερ δύνανται μὲν ν' ἀποκαλέσωσιν *ὕλην*, ἂν θέλωσι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ ἐπεκτείνειν λίαν σφόδρα τὴν συνήθη ἔννοιαν αὐτῆς τῆς λέξεως, ὅπως ἀνυψωθῶσι μέχρι τῆς ὑπερόχου κατανοήσεως τῆς *ἀληθοῦς πρώτης ὕλης τῶν σοφῶν*, ἐν ἄλλαις λέξεσι, τοῦ *ἀκαταλήπτου substractum πάσης ὑπάρξεως*.

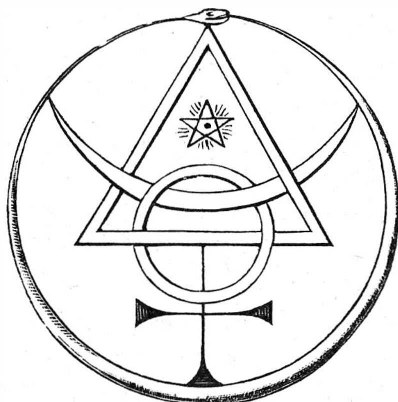
Παραγνωρίσασαι καθολοκληρίαν τὰς ἐν *μυσταγωγίᾳ* στοιχειώδεις ταύτας ἀρχὰς αἱ διάφοροι φιλοσοφικαὶ αἱρέσεις, μᾶς παρουσιάζουσι τὸ ὀδυνηρὸν θέαμα τῶν ἀτελευτήτων αὐτῶν συζητήσεων. Αἱ μὲν ἠθέλησαν νὰ ἐξαρτήσωσι τὸ πᾶν ἐκ τῆς *δυνάμεως*· ἄλλαι ἀπεναντίας ἐκ τῆς *ὕλης* καὶ ἄλλαι πάλιν ἐκ τῆς *διανοίας*, ἐνῷ πράγματι τὸ πᾶν ἀπορρέει ἀπὸ τῆς *μονάδος*, ἥτις οὔτε *δύναμις* εἶνε, οὔτε *ὕλη*, οὐδὲ *διάνοια*, ἀλλὰ ἐν ᾗ *συνθετίζονται* αὐτοὶ οἱ τρεῖς ὅροι.

Ἡ *μονὰς* αὕτη, ἡ ἀκατανόητος καθ' ἑαυτήν, εἶνε τὸ *ἀπόλυτον*, ἐν ᾧ τὸ πᾶν συναναμίγνυται. Εἶνε τὸ *ἄπειρον*, τὸ *ἄφατον*, τὸ *ὂν μὴ*

ὂν τῶν Καββαλιστῶν, τὸ *παρα-βραχμ* τῶν Ἰνδῶν. Εἶνε τὸ *ἓν ἐν τρισὶν* ὅλων τῶν *Ἐσωτερισμῶν*. Εἶνε ἡ ἄνευ διαστάσεως *μαθηματικὴ στιγμή*, ἡ παντοῦ καὶ ἐν οὐδενὶ μέρει ἐνυπάρχουσα. Εἶνε τὸ *πανταχοῦ παρὸν κέντρον*, ὅθεν διηνεκῶς ἀπορρέει, ἵνα καὶ αὖθις ἐν αὐτῷ ἐπανέλθῃ, πᾶσα *δύναμις*, πᾶσα *ὕλη*, πᾶσα *διάνοια*.

Ἀλλ' ἀφῶμεν τὴν ἐκ τοῦ τοιούτου ὕψους ἐπισκόπησιν αὐτοῦ τοῦ *ἑνός*, διότι ἐνώπιον τῆς τοιαύτης μελέτης τὸ λογικὸν ἡμῶν ἰλιγγιᾷ, ἐκλείπει.

Ἀφῶμεν τὸ *ἀπόλυτον*, ἵνα κατέλθωμεν βαθμούς τινας καὶ μελετήσωμεν τὴν *μονάδα* ἐν σχέσει πρὸς ἕκαστον τῶν ὅρων τῆς τριάδος· *δυνάμεως*, *ὕλης*, *διανοίας*.

Ἀφικνούμεθα τότε εἰς τὸ θεμελιῶδες postulatum τῆς μυσταγωγικῆς ἐπιστήμης, καθ' ὃ *αἱ δυνάμεις ἅπασαι* δὲν τυγχάνουσιν οὖσαι ἢ διάφοροι ἐκδηλώσεις μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς *δυνάμεως*, καθώς, ἀφ' ἑτέρου, *αἱ διάφοροι ἐπόψεις*, *ὑφ' ἃς παρατηροῦμεν τὴν ὕλην* δὲν εἶνε ἢ εἰδικαὶ τροποποιήσεις *μοναδικῆς τινος ὕλης*, καὶ ὅτι, ἐπὶ πλέον ἡ *διάνοια*, διαμοιρασθεῖσα, διὰ τρόπου τόσῳ ἀνίσου, μεταξὺ τῶν ὄντων ἁπάντων τῶν βασιλείων τῆς φύσεως, δὲν προέρχεται, πράγματι, ἢ ἐκ μιᾶς μοναδικῆς ἑστίας τοῦ ἐκλάμποντος *διανοητικοῦ φωτός*.

Τὰ πράγματα ταῦτα δὲν εἶνε ὑποθέσεις διὰ τοὺς *μύστας*. Ὅσοι ἐνεβάθυνον εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν μας.·. συμβόλων γινώσκουσιν ὅτι τὰ πράγματα οὕτως ἔχουσι, διότι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἄλλως. Ἡ πειραματικὴ ἐπιστήμη, δι' ἣν καυχᾶται ἡ ἐποχή μας, τείνει ἐπὶ

μᾶλλον καὶ μᾶλλον πρὸς τὸ διαπιστῶσαι, δι' ἀποδείξεων ἐκ τῆς παρατηρήσεως τῶν γεγονότων, τὴν διαβεβαίωσιν, εἰς ἣν οἱ σκεπτικοὶ κατέληξαν διὰ σειρᾶς ὀντολογικῶν δι' ἐπαγωγῆς συμπερασμάτων, ἅπερ περιττὸν ν' ἀναπτύξωμεν ἐνταῦθα, ἐν τῇ ἀκριβεῖ αὐτῶν ἀλληλουχίᾳ.

Ἀρκεσθῶμεν, πρὸς τὸ παρόν, εἰς τὴν προσέλκυσιν τῆς προσοχῆς τῶν ἐμβριθῶν καὶ μετὰ πόθου ζητητῶν τὴν διαφώτισιν αὐτῶν τῶν μυστηρίων, ἐπί τινων συμπερασμάτων ἀπορρεόντων φυσικῶς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν, ἃς ἐξηνέγκομεν.

Ἐὰν *αἱ δυνάμεις ἅπασαι* δὲν τυγχάνουσιν οὖσαι, ἢ διάφοροι ἐκδηλώσεις *μιᾶς μοναδικῆς δυνάμεως*, ἕπεται ὅτι αἱ λεγόμεναι *φυσικαὶ δυνάμεις*, οἷαι: τὸ *φῶς*, ἡ *θερμότης*, ὁ *ἠλεκτρισμός*, ὁ *μαγνητισμός*, δὲν εἶναι, κατ' ἀρχήν, διαφόρου φύσεως ἐνίων δυνάμεων λεγομένων *ψυχικῶν*, οἷαι ἡ *σκέψις*, ἡ *ζωή*, ἡ *θέλησις*, ἡ *φαντασία*.

Αἱ φυσικαὶ δυνάμεις ἀνάγονται, τῳόντι, ἅπασαι εἰς μίαν ἀρχὴν μοναδικήν, ἥτις εἶνε ἡ *κίνησις*, ἥτις καὶ αὐτὴ ἐπίσης εἶνε τὸ ουσιῶδες στοιχεῖον ἁπασῶν τῶν *ψυχικῶν δυνάμεων*.

Αἱ δυνάμεις αὗται δὲν ἐνέχουσιν ἐν τούτῳ οὐδὲν τὸ μυστηριῶδες, τὸ ἀφῃρημένον, τὸ ἄϋλον, εἶνε *δυνάμεις πραγματικαί*, ἡ δὲ δρᾶσις αὐτῶν ἐκδηλοῦται κατὰ νόμους αὐθεκάστους (αὐστηρούς), λίαν ἀναλόγους πρὸς τοὺς παράγοντας τὰς *φυσικὰς δυνάμεις*.

Ἡ *σκέψις* δὲν εἶνε ἄλλο τι, ἢ δόνησις ἀντανακλωμένη εἰς ὅ,τι ἡ ὀργανικὴ ὕλη παρέχει μᾶλλον λεπτότερον, μᾶλλον διϋλισμένον. Τὴν συγκρίνουσιν ἐν τῇ ἀποκρύφῳ ἐπιστήμῃ πρὸς τὸ *φῶς*.

Ἡ *ζωὴ* εἶνε δόνησις εἴδους ἁδροτέρου ἀνακαλοῦσα τὰ ἀποτελέσματα τῆς *θερμότητος*.

Ἡ *θέλησις* παρουσιάζει ἐκπληκτικὰς προσομοιότητας πρὸς τὸν *ἠλεκτρισμόν*.

Ἡ *φαντασία*, τέλος, δεικνύει ἀναλογίας τινὰς πρὸς τὸν *μεταλλικὸν μαγνητισμόν*.

Ἀλλ' αἱ παρομοιώσεις αὗται οὐδὲν τὸ ἀπόλυτον ἐνέχουσι καὶ δὲν πρέπει νὰ περιπέσωμεν εἰς ὑπερβολικὴν αὐτῶν ἐκτίμησιν, μεγαλοποιοῦντες αὐτὴν ἐν ἀποπλανήσει.

Τό βέβαιον εἶνε ὅτι αἱ *φυσικαὶ δυνάμεις*: *φῶς*, *θερμότης*, *ἠλεκτρισμός*, *μαγνητισμὸς* ἀλληλομεταβάλλονται. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὰς *ψυχικὰς δυνάμεις*: τὴν *σκέψιν*, τὴν *ζωήν*, τὴν *θέλησιν*, τὴν *φαντασίαν*.

Ἡ ἀλληλομεταβολὴ αὕτη τῶν **ψυχικῶν δυνάμεων** δὲν προσείλκυσεν ἀρκούντως μέχρι σήμερον τὴν προσοχὴν τῶν συγχρόνων. Καὶ οἱ ὀπαδοὶ δ' ἔτι τῆς Ἀποκρύφου ἐπιστήμης δὲν κατεννόησαν εἰσέτι τὴν σπουδαιότητα αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν **λογικὴν βάσιν παντὸς μυστηριώδους διενεργήματος**. Ἔπρεπεν ἐν τούτοις νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ἡ **τέχνη τῶν μυστῶν** συγκεφαλαιοῦται ἐν ταῖς δυσὶ ταύταις λέξεσι:

ΓΙΝΩΣΚΕΙΝ ΣΚΕΠΤΕΣΘΑΙ

Διότι ὁ **γινώσκων πραγματικῶς νὰ σκέπτηται** γινώσκει καὶ πῶς νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν **διάνοιάν** του: κατέχει τὴν ἰσχὺν τοῦ παρέχειν αὐτῇ **ἰδιότητας ζώσας**, νὰ τὴν μεταμορφώνῃ εἰς **ζωήν**.

Δύναται προσέτι, συγκεντρῶν τὴν **διάνοιάν** του νὰ ἐξάρῃ τὴν **θέλησίν** του καὶ νὰ ἐπηρεάσῃ ἀρκούντως καὶ τὴν τῶν ἄλλων.

Ἐπὶ πλέον, ὅταν δυνηθῇ τις ὀρθῶς κρίνων νὰ διευθύνῃ τὴν **διάνοιάν** του, θὰ δυνηθῇ νὰ δεσπόσῃ καὶ τῆς **φαντασίας** του, εἰς τρόπον ὥστε νὰ **φαντάζηται ὀρθῶς** καὶ νὰ δεσπόζῃ, ἐν δέοντι καιρῷ, τὰς φανταστικὰς τῶν ἄλλων δυνάμεις.

Μένει ἤδη νὰ ἐξηγήσωμεν πῶς δύναταί τις **νὰ μάθῃ νὰ σκέπτηται**. Ἀλλὰ τοῦ ζητήματος τούτου τυγχάνοντος λίαν συμπεπλεγμένου, τὸ ἀναβάλλομεν εἰς ἄλλην προσεχῆ μελέτην.

Μέχρι δὲ τότε ἂς ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸ γινώσκειν ὅτι τὸ **γινώσκειν σκέπτεσθαι** εἶνε συνώνυμον πρὸς τὸ **τυγχάνειν μύστης**.

OSWALD WIRTH, M∴.

Μέλος τοῦ Gr∴. M∴. τῶν Μυσταγωγικῶν σπουδῶν.

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΛΙΘΩΝ

... Ἀναγνῶσταί τινὲς θὰ διαλογισθῶσιν ἴσως τὰ ἑξῆς: Ἀλλά, τέλος πάντων, τί ὠφελεῖ νὰ παλαίωμεν, νὰ ὑποφέρωμεν ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ὑλικοῦ περικαλύμματος, ἂν πράγματι ἦνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξωμεν ἄνευ αὐτοῦ;»

Λυποῦμαι μὴ δυνάμενος νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἀναγνώστην ἐπ' αὐ-

τοῦ τοῦ ζητήματος, καθότι καὶ ἐδῶ μὲ «*δεσμεύει*» ἡ ἐπιφυλακτικότης. Θὰ τολμήσω ἐν τούτοις νὰ προσδράμω εἰς τὴν «*παραβολήν*». Ἐπειδὴ δὲ πρόκειται περὶ ζητήματος, περι ὃ καταγίνομαι ἐν ἑτέρῳ ἔργῳ (δημοσιευθησομένῳ ἴσως ποτέ), θὰ λάβω τὸ ἐλεύθερον ν' ἀντιγράψω ἐμὲ αὐτόν, ἀναγράφων μῦθόν τινα ἐκ τοῦ εἰρημένου συγγράμματός μου.

Ἦτο ποτὲ καιρός, ὅτε οἱ μᾶλλον εὐπαίδευτοι τῆς ἐποχῆς των ἐπίστευον ὅτι ὁ ἄνθρωπος μόνον, ἐκ τῶν ὄντων, αἰσθάνεται. Ἐγνώσθη μετέπειτα εἰς ὁποίαν πλάνην εἶχον περιπέσει, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὄχι καθολοκληρίαν: Ἡ ὕλη, ἅπασα ἡ ὕλη τυγχάνει αἰσθητική. Ἡ ὑλοζωΐα εἶνε θεωρία ἀκριβής, ἀληθής: ὅλα τὰ σώματα π. χ., ἄνευ ἐξαιρέσεως, αἰσθάνονται τὸ ψῦχος καὶ τὴν θερμότητα· τοῦτο δὲ μᾶς τὸ μαρτυροῦσι . . .

Ὁ αἰθήρ, δηλ. ἡ ζωὴ ὑφίσταται πανταχοῦ.

Λοιπόν, ἡμέραν τινὰ (ἦτο ἐποχὴ καθ' ἣν ὡμίλουν οἱ λίθοι) λίθος τις εὐτελής, ἄμορφος διηγεῖτο τὰ βάσανά του πρὸς ἄλλον ἐκ τῶν ὁμοίων του, λέγων: "Ον τι, τιτλοφορούμενον βασιλεὺς τῆς Δημιουργίας, ἀντιποιεῖται τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ μᾶς θραύῃ ἐμέ τε καὶ τοὺς ἐμούς, νὰ μᾶς θανατώνῃ ὑπὸ τὰ κτυπήματα ἐργαλείου τινὸς σκληροῦ καὶ κοπτεροῦ. Μᾶς συντρίβει, μᾶς ἀποστερεῖ τοῦ οὐσιωδεστέρου ἡμῶν πράγματος, καί, ὡς φοβοῦμαι, δὲν θ' ἀποστῇ τοῦ ἔργου τούτου πρὶν ἢ μᾶς ἐκμηδενίσῃ καθ' ὁλοκληρίαν.»

Ὁ ἄλλος ἀπήντησε: τὰ βάσανά σου δὲν ἔχουν σύγκρισιν πρὸς τὰ ἰδικά μου: αὐτὸς ὁ βάρβαρος βασιλεύς, αὐτὸς ὁ ἄσπλαγχνος θεός, ὁ ἄνθρωπος, διότι πρέπει νὰ τὸν ὀνομάσωμεν μὲ τὸ βδελυρόν του ὄνομα, μᾶς ἀποσπᾷ ἀπὸ τοῦ κόλπου τῆς γῆς, ἔνθα ἀναπαυόμεθα καλὰ καὶ ἥσυχα ἀπὸ τόσῳ μακρυνοῦ χρόνου, ὥστε ἀπωλέσαμεν τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀρχῆς μας, μᾶς ἁρπάζει δι' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου σιδήρου, ὑφ' ὃ στενάζεις, ἀδελφέ, τὸ δὲ χειρότερον μᾶς ρίπτει εἰς καμίνους φλογεράς, ἔνθα τὸ αἷμά μας ἐξανθρακούμενον ἐκφεύγει ἐν ἀτμῷ, ἔνθα τὰ ὀστᾶ μας διαπυρούμενα τὸ πρῶτον, ἀναλύονται ἔπειτα ὑπὸ τὴν καταχθόνιον αὐτοῦ πνοήν . . .»

Οὕτω πῶς οἱ δύο εὐτελεῖς καὶ ἄμορφοι λίθοι ἐξεχέοντο εἰς παράπονα ὁ εἷς εἰς τὸ στῆθος τοῦ ἄλλου.

Ἀλλὰ μετά τινα καιρὸν ἔκτοτε συνηντήθησαν καὶ πάλιν αἱ δύο λίθοι ἡνωμέναι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ *βασιλέως*, ὃν κατηρῶντο, ἐπὶ τοῦ

μετώπου αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, ὃν ἐβλασφήμουν προηγουμένως. Συνηντήθησαν ἡ μία ὑπὸ τὸ σχῆμα κύκλου χρυσοῦ καὶ ἀκτινοβόλου, ἡ ἑτέρα ὑπὸ τὸ σχῆμα ἀδάμαντος ἐξ οὗ μυρίαι λάμψεις ἀνέβλυον. Καὶ πᾶς τις τὰς ἐθαύμαζε.

Ἔλεγον τότε πρὸς ἀλλήλας ὀλίγον συγκεχυμέναι : «Ὁπόσον μωραὶ ἤμεθα, ἀδελφή, παραπονούμεναι διὰ τὴν τύχην μας ! Ἀντὶ ὀγκολίθων, ἐξ ὕλης ἀκατεργάστου, ὅπου ἤμεθα, διήλθομεν δι' ὅλων τῶν βαθμῶν τῆς τελειοποιήσεως, καὶ σήμερον λάμπομεν διὰ τῆς ζωηροτέρας λάμψεως ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ κυρίου μας, ὅστις μᾶς συνενοῖ πρὸς ἑαυτὸν ἐν τῇ δόξῃ του !

(Ἐκ τῆς Physiologie Transcendantale τοῦ Dr Paul Gibier.)

ΙΑΤΡΙΚΗ. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ. ΥΠΝΟΒΑΣΙΑ.

Ὁμολογῶ ὅτι δὲν εἶμαι προκατειλημμένος κατὰ τῶν ὑπνοβατίδων· ἀπ' ἐναντίας συμπαθῶ λίαν πρὸς αὐτάς· ἀλλ' ἐπειδή τινες τῶν πυθωνισσῶν τούτων ὑπερβαίνουσι τὰ ὅρια, καλὸν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τοῦ δημοσίου κατὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν.

Φανερὸν ὅτι ὁμιλῶ περὶ τῶν καταχρήσεων μόνον τῶν διαπραττομένων παρά τινων ἐξ αὐτῶν, ἃς ἀπεκάλεσα ἐν προηγουμένῃ πραγματείᾳ ψωραλέα πρόβατα. Αἱ τίμιαι καὶ εἰλικρινεῖς ὑπνοβάτιδες θὰ ἐπιδοκιμάσουν βέβαια τοὺς λόγους μου, διότι δὲν ἀφορῶσιν εἰς αὐτάς.

Τὸ σχέδιον τῆς ὑπνοβάτιδος εἶνε ἐπάνω κάτω προσδιωρισμένον : αἱ ὀνομασίαι ἄλλως τε τὸ δεικνύουν : *Παρελθόν, ἐνεστώς, μέλλον.* Δὲν ἐξέρχεται λοιπὸν αὐτῆς τῆς τριάδος. Αἱ παρὰ τῆς ὑπνοβάτιδος διδόμεναι συμβουλαὶ εἶνε δύο εἰδῶν : *Ὑποθέσεις καρδίας, ὑποθέσεις χρήματος.* Ἡ μὴ ἐξερχομένη τῶν δύο τούτων ὅρων δὲν ἔχει φόβον παρενοχλήσεων, διότι οὐδένα μέλει ἄν τις τῶν συμβουλευομένων θελήσῃ νὰ ἐξοδεύσῃ 2, 5, ἢ 10 φράγκα διὰ μίαν παρηγορίαν, ἀναλόγως τοῦ *καμπινέτου* καὶ τοῦ μέρους τῆς παρηγορητρίας. Τὸ βαρύ-

τερον διὰ τὴν ὑπνοβάτιδα, καὶ τὸ κινδυνωδέστερον διὰ τὸν πελάτην εἶνε, ὅταν πρόκειται περὶ **θεραπείας νόσου**.

Ἡ ὑπνοβάτις, οὐδεμίαν λέξιν ἀνατομίας ἢ φυσιολογίας γινώσκουσα, κάμει τὴν διάγνωσιν **ἄψε σβύσε**, ὁ δὲ δυστυχὴς ἀσθενής, ἐμπιστευόμενος εἰς τὸν χρησμὸν τῆς σίβυλλας, λαμβάνει τὰ δῆθεν φάρμακα, τὰ συνιστάμενα ἐξ ἁπλοῦ ὕδατος, μαγνητισμένου ἴσως, καὶ διὰ τοῦτο, ἀντὶ φρ. 10 τὴν λίτραν.

Ἡ ὕπνοβάτις ὑπερβαίνει βεβαίως ἐνταῦθα τὴν ἁρμοδιότητά της, ἐξέρχεται τοῦ **ρόλου** της διατάττουσα ὅ,τι δήποτε εἰς ἀσθενῆ τινα. Καθῆκόν της εἶνε νὰ στέλλῃ εἰς κλινικὴν μαγνητιστικήν, ἢ εἰς ἰατρόν, τὸ πρόσωπον τὸ ζητοῦν θεραπείαν, ὄχι δὲ νὰ δίδῃ συνταγὴν ἣν δὲν ἐννοεῖ. Ἐὰν δὲ περιωρίζετο πάλιν εἰς τὸ δίδειν φάρμακα ἀνώδυνα ἐξ ὕδατος μαγνητισμένου, δὲν θὰ προέκειτο τότε ἢ περὶ ζητήματος αἰσχροκερδείας, ἐπὶ πωλήσει μιᾶς λίτρας ὕδατος ἀντὶ φράγκων 10· ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τοιούτου πράγματος· αὕτη δίδει συνταγήν,

Εἰς γειτνιάζουσαν ὁδὸν τῆς ὁδοῦ Ὀρλεάν, εἰς Μοντρούζ, ὑπάρχει γραφεῖον, διατηρούμενον ἄλλοτε ὑπὸ τῆς κυρίας Η. . . εἰς ὃ συρρέει πλῆθος πελατῶν ἐξ ἀνθρώπων τῶν ἀγρῶν· αἱ ἐπισκέψεις πληρόνονται φρ. 2. 3, ἢ 5· ἀνώτεραι τούτων τιμαὶ εἶνε σπάνιαι. Αὐτὸ τὸ γραφεῖον ἀνήκει τώρα εἰς νεάνιδά τινα, λίαν μελάγχρουν, ἡλικίας 20-22 ἐτῶν, τιτλοφορουμένην κυρίαν, καὶ ἔχουσαν πρὸς τοῦτο τοὺς λόγους της. Ἐπειδὴ ἡ δεσποσύνη αὕτη, λίαν γνωστὴ παρὰ τῷ μαγνητιστικῷ κόσμῳ, τυγχάνει ἄμοιρος παντὸς αἰσθήματας εὐαισθησίας καὶ συνειδήσεως, διαταττει εἰς τοὺς πελάτας καὶ πελάτιδάς της φάρμακα κοστίζοντα, ἐν πρώτοις, πολὺ ἀκριβά· ἂν τοῖς ὦσιν ὠφέλιμα, τόσον τὸ καλλίτερον δι' αὐτούς, διότι ὡς πρὸς αὐτήν, τὸ θεραπεῦσαι ἀσθενῆ τινα τυγχάνει πρᾶγμα δευτερεῦον· τὸ πρώτιστον ζήτημα εἶνε τὸ χρῆμα.

Συνεννοημένη μετά τινος γείτονος φαρμακοποιοῦ, μοιράζεται μετ αὐτοῦ τὸ τίμημα τῶν φαρμάκων, τὰ ὁποῖα ἐξοδεύουσι. Ἀναλογεῖ εἰς ἕνα ἕκαστον ἀνὰ φράγκα 150-200 κατὰ μῆνα. Προστιθεμένων 100 ἑτέρων φρ., ἐξ ὕδατος μαγνητισμένου, καὶ ἑτέρων 4-500 φράγκων, ἐξ ἰατρικῶν ἐπισκέψεων, ἀνέρχεται ὅλον τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας καθαρᾶς ἀπολαβῆς εἰς φρ. 800. Τόσα λοιπὸν ὠφελεῖται ἡ γόησσα αὕτη ἐξασκοῦσα παρανόμως ἰατρικὴν καὶ φαρμακοποιίαν.

Στατιστική τις αναβιβάζει εἰς φράγκα 5,800,000 τὸ κατ' ἔτος συναζόμενον ποσὸν ἐκ 570 τοιούτων γραφείων ἐν Παρισίοις.

Ἰδοὺ δὲ πῶς ἐπιλαμβάνεται τοῦ πράγματος ἡ νέα γόησσα.

(Ἕπεται συνέχεια)

GASTON CAZALIS,

Revue des Sciences Psychologiques τοῦ Δεκεμβρίου 1890.

ΜΟΥΝΑ-ΣΕΧΕΡΗ Η ΘΥΓΑΤΗΡ ΤΟΥ ΦΑΡΑΩ

ΠΑΜΑΪ

Κατὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον τελευταίαν περιοδείαν μας (τοῦ 1883) ἐπετύχομεν εὐτυχῶς ἑνὸς παπύρου σπουδαιοτάτου, πολυτιμοτάτου, λίαν εὐαναγνώστου, γεγραμμένου δι' ὡραίων ἱερογλυφικῶν χαρακτήρων τῆς λεγομένης *ἱερατικῆς γραφῆς*, μήκους 28 μέτρων καὶ 82 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου.

Τὸ χειρόγραφόν μας εἶνε γεγραμμένον ἐπὶ παπύρου καὶ ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά· διαιρεῖται εἰς σελίδας ἤτοι στήλας κεχωρισμένας δι' ἐρυθρῶν καὶ ἐντελῶς καθέτων γραμμῶν. Τὰ μὲν ἀρχικὰ γράμματα τοῦ κειμένου εἶνε ἐρυθρᾶ, τὰ δὲ λοιπὰ μελανά, γεγραμμενα διὰ μελάνης οἱονεὶ σινικῆς.

Μετὰ τὴν τεχνικὴν καὶ μεθοδικὴν ἐπί τινας ἡμέρας ἐκτύλιξιν τοῦ κυλινδροειδοῦς παπύρου ἠσχολήθημεν περι τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ περιεχομένου. Ἤμεθα εἰς τοῦτο προητοιμασμένοι διὰ πολυχρονίου σπουδῆς τῆς ἱερογλυφικῆς γραφῆς τῶν μνημείων. Δυνάμεθα ὅθεν νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ἡ μετάφρασις ἐγένετο εὐσυνειδήτως καὶ κατὰ γράμμα. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀναγνώστης θὰ μαρτυρήσῃ βεβαίως μετὰ τὴν ἐπισταμένην ἀνάγνωσιν, ὅτι τὸ ἔργον εὐωδιάζει ἀρώματος ἀρχαϊκοῦ καὶ πρωτοτύπου.

Ὁ πάπυρος φέρει τὸν τίτλον:

Η ΧΕΙΡ ΤΗΣ ΜΟΜΙΑΣ

Ἦτο τῳόντι τετυλιγμένος ἐν τῇ δεξιᾷ μιᾶς μεγαλοπρεποῦς μομίας. Εἶχε τεθῇ ἐκεῖ καθ' ὁριστικὴν διαταγὴν τοῦ προσώπου ὅπερ διηγεῖται ἐν αὐτῷ τὰ τοῦ βίου του.

Πρὶν ἢ δημοσιεύσωμεν τὴν μετάφρασιν τοῦ παπύρου μας, εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς αἰγυπτιακῆς χρονολογίας, ἵνα δυνηθῶμεν νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ἀρχαιότητα τοῦ διηγήματος τῆς Φαραωνίδος Μουνα-Σεχερῆς.

Οἱ Αἰγύπτιοι ἀνέγραφον ἐν τοῖς χρονικοῖς των τὰ συμβάντα οὐχὶ κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, ὡς εἴθισται, ἀλλὰ κατὰ δυναστείας, σημειοῦντες δηλ. τὰ ὅσα συνέβησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς τάδε ἢ τάδε δυναστείας. Τούτου ἕνεκα δὲν δύναται νά ὁρίσῃ τις ἐπακριβῶς τὴν ἐποχὴν συμβάντος τινός.

Ἰδοὺ κατὰ τὸν αἰγυπτιολόγον Chabas αἱ χρονολογίαι καὶ ἐποχαί, αἱ χρησιμεύσασαι συνήθως ὡς χρονικὰ σημεῖα :

Ἐποχὴ μυθική :		πρὸ τοῦ 40οῦ	αἰῶνος	π.Χ.
Μῆνος, ἀρχὴ τῆς ἀρχαίας βασιλείας		40ὰς*	αἰὼν	»
Κατασκευὴ τῶν μεγάλων πυραμίδων	(4η Δυναστεία)	33ος	»	»
Παπί	(6η »)	28ος	»	»
Δυναστεία 13η		24-22ου	»	»
Εἰσβολὴ τῶν ποιμένων		;	»	»
Ἔξωσις αὐτῶν, ἀρχὴ τῆς νεωτέρας βασιλείας	(18η »)	18ος	»	»
Θάθμης 3ος	(» »)	17ος	»	»
Σίτης Αος καὶ Ραμσῆς	(19η »)	15,14ος	»	»
Σισκόνδος 1ος κατακτητὴς τῆς Ἱερουσαλὴμ	(22α »)	10ος	»	»
Σαΐται	(24η »)	7ος, 6ος	»	»
Καμβύσης καὶ Πέρσαι	(27η »)	5ος	»	»
Ὦχος	(30η »)	4ος	»	»
Λαγίδαι		3, 2, 1ος	»	»

Βεβαίως καὶ πρὸ τῶν ἐποχῶν τούτων ὑπῆρχε λαὸς Αἰγύπτιος, διότι καὶ ἡ Αἴγυπτος ἔσχε τοὺς προϊστορικούς της χρόνους, τὴν μυθώδη ἐποχήν της. Πόσον διήρκεσαν οἱ χρόνοι οὗτοι ; Οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ

γινώσκῃ, ἀλλ' ὅ,τι δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν εἶνε ὅτι ἡ ἱστορικὴ χρονολογία τῆς Αἰγύπτου ἄρχεται πρὸ 42 αἰώνων.

Ἰδοὺ δὲ καὶ ὁ κατὰ τὸν 8ον αἰῶνα μ. Χ. χρονογράφος Γεώργιος Σύγγελος τί λέγει ἐν τῷ «Παλαιῷ αἰγυπτιακῷ χρονικῷ» του:

Ὁ Ἥφαιστος ἐβασίλευσε τὸ πρῶτον, ἀλλ' ἄγνωστον ἐπὶ πόσα ἔτη					
Ὁ Ἥλιος υἱὸς τοῦ Ἡφαίστου ἐβασίλευσεν εἶτα . . .				30000	ἔτη
Ὁ Κρόνος μετὰ τῶν 12 ἄλλων θεῶν ἐβασίλευσε . . .				3984	»
Οἱ ὀκτὼ ἡμίθεοι ἐβασίλευσαν				217	»
Μετ' αὐτοὺς 15 γενεαὶ σημειοῦνται κατὰ τὸν Σοθιακὸν κύκλον				443	»
Ἡ 16η δυναστεία	τῶν Τανιτῶν	(8 γενεαὶ)	ἐβασίλευσε	190	»
Ἡ 17,18η »	» Μεμφιτῶν	(18 »)	»	478	»
Ἡ 19,20η »	» Διοσπολιτῶν	(13 »)	»	422	»
Ἡ 21,22α »	» Τανιτῶν	(9 »)	»	169	»
Ἡ 23η »	» Διοσπολιτῶν	(2 »)	»	19	»
Ἡ 24η »	» Σαϊτῶν	(3 »)	»	44	»
Ἡ 25η »	» Αἰθιόπων	(3 »)	»	44	»
Ἡ 26η »	» Μεμφιτῶν	(7 »)	»	177	»
Ἡ 27η »	» Περσῶν	(5 »)	»	124	»
Ἡ 28η »	(χάσμα)			. . .	»
Ἡ 26η »				39	»
Ἡ 30ή »	» Τανιτῶν			18	»
		Τὸ ὅλον κατὰ τὸ κείμενον		36525	ἔτη

Ἐπιπροστίθησι δὲ ὁ συγγραφεὺς ὅτι ὁ ἀριθμὸς 36525 διαιρούμενος διὰ τοῦ 1461 φέρει ἐπακριβῶς 25 Σαθιακὰς περιόδους.

Ἐπανέλθωμεν ἤδη εἰς τὸν πάπυρόν μας. Ἰδοὺ ἡ κατὰ γράμμα μετάφρασις:

«Ὀνομάζομαι ΜΟΥΝΑ-ΣΕΧΕΡΗ. Εἰμὶ θυγάτηρ τοῦ ΠΑΜΑΙ (1) τοῦ διαδεχθέντος τὸν SHESHANK καὶ βασιλεύσαντος 51 ἔτη. Ἀπὸ

(1) Ἐπώνυμον ἑνὸς Φαραὼ τῆς 25 δυναστείας, μεταξὺ (καθὰ γενικῶς πιστεύεται) τῆς ἐποχῆς τοῦ Σεσάνη 3ου καὶ Σεσάνη 4ου ὃν ὁ Chabas ἀποκαλεῖ Sescond.

τῆς τρυφερᾶς ἡλικίας μου ὁ πατὴρ μὲ προώρισε διὰ τὸν ναὸν καὶ τὴν λατρείαν τῆς ΒΑΣΤ (Ἑστίας).

Ἀνετράφην ἐν τῷ ναῷ τῆς θεᾶς μετά τινων ἄλλων νεανίδων. Κατὰ τὸ 13ον ἔτος τῆς ἡλικίας μου καθιερώθην *Παλλὰς* τῆς ἡλιακῆς ἢ τῆς ***Βλαστήσεως τῶν δύο τόπων*** ταύτης θεᾶς.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καθιερώσεώς μου εἰς τὴν θεὰν ταύτην, τὴν εἰς Βούβαστιν κυρίως λατρευομένην, εἰσῆλθον μετὰ τῆς μεγάλης ἱερείας εἰς τὸ ἄδυτον τοῦ ναοῦ. Ἐξεπλάγην ἐκεῖ ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ σχήματος τῆς εἰκονιζομένης θεᾶς. Ἦτο ἄγαλμα ὑψηλὸν πέντε μεγάλων πήχεων, (1) κεκαλυμμένου δι' ἐσθῆτος συγκεκολλημένης· ἐκράτει ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ *σεῖστρον*, (2), ἐν τῇ ἀριστερᾷ μίαν *αἰγίδα* μετὰ *οὐσὲχς* (στρεπτοῦ). Ἐκ τοῦ βραχίονος ἤρτητο σκεῦος (3) διὰ τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ. Ἡ κεφαλὴ ἐσκέπετο ὑπὸ φενάκης ἐκ βοστρύχων τετραγωνικῶν. Τὰ ὦτα ἔφερον ἀρτήματα χρυσᾶ. Πλησίον δὲ τῆς θεᾶς εὑρίσκοντο ἐπὶ . . . (ἐδῶ μία λέξις δυσανάγνωστος) ἀγαλμάτια τοῦ ΝΗΒΡΗ-ΤΟΥΜ καὶ τοῦ ΑΡ-ΠΑ-ΚΡΑΤ.

Ὁ Θεὸς ΝΕΒΡΗ-ΤΟΥΜ νεώτερος υἱὸς τοῦ ΠΤΑΧ καὶ τῆς ΣΕΚΕΤ, ὁ μέγας προστάτης τῆς βλαστήσεως, ἦτο ὄρθιος ἐπί τινος λέοντος. Ἔφερεν ἐπὶ κεφαλῆς ἄνθος λωτοῦ, ἐξ οὗ ἐξήρχοντο δύο μακρὰ πτερά· ἐπ' ὤμου ἔφερε τὸ *οὐρ κεκαοὺ* (τὴν μαγικὴν ράβδον).

Ὁ Θεὸς τῆς *αἰωνίου νεότητος*, *τῆς ἐσαεὶ ἀναγεννωμένης* ΑΡ-ΠΑ-ΚΡΑΤ ἔφερε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ στόματος, συμβολικὸν τῆς ἰδιότητος τοῦ HORVS, παιδίου.

Ἐθαύμαζον τὸ πολυτελὲς τοῦ μέρους τούτου τοῦ ναοῦ, ἀπαστράπτοντος ἐκ χρυσοῦ· δὲν ἠδυνήθην ν' ἀποσπάσω τὰ βλέμματα ἐκ τῶν κοιλαναγλύφων καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰκονογραφιῶν· δὲν θὰ ἐπί-

---

(1) Ὁ μέγας ἢ βασιλικὸς πῆχυς=525 χιλιοστομέτρων, ὁ δὲ μικρὸς=450. Ἱερογλυφικῶς ἐσημειοῦτο οὑτωσί : ἐκαλεῖτο δὲ *Μα* καὶ ἐσήμαινε συμβολικῶς τὸ ὄνομα τῆς θεᾶς Ἀληθείας.

(2) Τὸ σεῖστρον ἦτο μουσικὸν ὄργανον.

(3) Τὰ τοιαῦτα σκεύη ἦσαν ἐν μεγάλει χρήσει παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις. Γενικῶς κατεσκευάζοντο ἐξ ὀρειχάλκου· ἐγκαλωπίζονται δὲ διὰ διαφόρων γλυφῶν καὶ τορνευμάτων. Πολλάκις ἐχαράσσοντο ἐπ' αὐτῶν παραδόσεις, ἀλληγορίαι κλπ. Συχνάκις ἀπαντᾶται δένδρον γεγλυμμένον, ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ἡ θεὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιχέει ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ τεθνεῶτος ἀνναγεννητικόν τι ρευστόν.

στευον ὅτι θὰ ἔβλεπον ἐντὸς ἑνὸς ἁγιαστηρίου τοιαύτας καὶ τοσοῦτο ἐνδιαφερούσας σκηνάς. Ὁ ἔνδον τοῖχος τοῦ ναοῦ κατείχετο ἐξ ἀναγλύφου, παριστῶντος τὴν θεὰν *Ριθώ* (1),σύζυγον τοῦ θεοῦ *Μανδού* (2) τίκτουσαν τὸν θεὸν ΑΡΦΡΕ. Ἡ τίκτουσα ὑποστηρίζεται καὶ περιθάλπεται παρὰ διαφόρων θεαινῶν πρώτης τάξεως· ἡ *θεία μαιεύτρια* ἕλκει τὸ βρέφος ἐκ τοῦ μητρικοῦ κόλπου· ἡ *θεία τροφὸς* τείνει τὰς χεῖρας ὅπως παραλάβῃ αὐτό, ἡ δὲ *λικνίσουσα* αὐτό, τὸ περιθάλπει ὡσαύτως. Ὁ πατὴρ τῶν θεῶν ΑΜΜΩΝ-ΡΑ ὡς καὶ ἡ θεὰ ΣΟΒΕΝΗ (ἡ αἰγυπτιακὴ Εἰλείθυια, ἡ προστάτρια τῶν τοκετῶν) παρίστανται ἐπίσης.

Εἰς ἑτέραν πλευρὰν εἰκονίζονται αἱ δώδεκα ὧραι τῆς ἡμέρας καὶ αἱ 12 τῆς νυκτός· εἶνε δηλαδὴ εὐειδεῖς γυναῖκες φέρουσαι ἐπὶ κεφαλῆς τὸν *χοὺδ* (3) (δίσκον πτερωτόν).

Ὁ Μέγας-ἱερεὺς εἰσῆλθε διά τινος μικρᾶς θύρας κειμένης ἀριστερᾷ· ἐνεδύετο στολὴν λινήν (4), ἀπαραμίλλου λεπτότητος, ἐλαφρότητος, λευκότητος· ἡ παρυφὴ τῆς στολῆς ἦτο πεποικιλμένη διὰ χρυσοῦ καὶ πορφύρας· ἡ φυσιογνωμία τοῦ μεγαλου-ἱερέως ἦτο σοβαρά, τὸ δὲ βάδισμα ἐπιβλητικον. Ὅτε εἰσῆλθεν εἶχε τοὺς βραχίονας καὶ τὰς χεῖρας ὑπὸ τὰς πτυχὰς τῆς στολῆς· ἡ κεφαλὴ ἦτο ἐντελῶς κεκαρμένη· ἔφερε περὶ τὸν τράχηλον περιδέραιον ἐξ εἰκονισμάτων παριστώντων Θεοὺς καὶ Θεάς. . . . . (5)

Μετὰ τὴν ἐν τῷ ναῷ εἴσοδον τῆς ἱερατικῆς πομπῆς, ἕκαστος τῶν

---

(1) Ἐκαλεῖτο καὶ *Ρα-τουί*, ἔφερε δ' ἐπὶ κεφαλῆς δίσκον καὶ κερατοειδεῖς ἀκτῖνας τῆς Hathor (Ἀφροδίτης).

(2) Ἐκαλεῖτο καὶ Μεντοὺ καὶ Μούτ. Θεὸς ἡλιακός, ἔχων κεφαλὴν ἱέρακος καὶ ἐπ' αὐτῆς δίσκον καὶ δύο εὐθέα καὶ ἐπιμήκη πτερα. Ἦτο θεὸς πολεμιστής, κρατῶν ἐν χειρὶ τὸ Khopesh (ρομφαίαν), ἀποκαλούμενον οὕτω ἕνεκα τῆς ὁμοιότητός του πρὸς τὸν βόειον μηρὸν (αἰγυπτιαστὶ Khopesh). Τοῦτο δὲ ἦτο σύμβολον ἀνδρίας.

(3) Ὁ δίσκος ἤτοι ὁ κύκλος μετὰ στιγμῆς ἐν τῷ κέντρῳ δηλοῖ συμβολικῶς τὰς φωτεινὰς ἰδέας· ὁ δὲ πτερωτὸς δίσκος τὸν ἐν τῷ οὐρανῷ δρόμον τοῦ ἡλίου.

(4) Ἡ χρῆσις τῶν μαλλίνων ἦτο ἀπηγορευμένη τοῖς ἱερεῦσι καθότι τὸ μαλλίον, ἡ θρίξ, ἡ ἱππόθριξ προέρχονται ἐκ πηγῆς ἀκαθάρτου, ἐνῷ τὸ λῖνον γεννᾶται ἐκ τῆς *ἀθανάτου γῆς*.

(5) Παραλείπομεν β. χ. τέσσαρας παραγράφους περιγραφούσας τὰ τῶν ἀμφιεσεων κλπ. τῶν ἑτέρων ἱερέων. Θ. Δ.

παρεστώτων έστη πρὸ τῆς ἕδρας, ἣν ὤφειλε νὰ καθέξῃ. Τότε δὲ ὁ Μέγας-ἱερεὺς ἀτενίσας πρὸς τὸ μέρος μου (ἤμην κατάντικρυ αὐτοῦ) ἐπεκαλέσθη διὰ βραχείας προσευχῆς τὴν θεάν, εἶτα τοὺς θεούς, ἵνα διαχύσωσι τὸ φῶς ἐν τῷ πνεύματι ἁπάσης τῆς ὁμηγύρεως.

Μετὰ ταῦτα ἀπετάθη πρός με διὰ τῶν ἑξῆς λόγων:

«Θύγατερ, ἰδοὺ ὅτι προήχθης εἰς ἱκανόν τινα βαθμὸν ἐκπαιδεύσεως· ἡ μεγάλη ἱέρεια, ἐπὶ τῇ εὐνοϊκῇ ἐκθέσει τῆς ἀδελφῆς καθηγητρίας, ἐνέκρινε νὰ εἰσέλθῃς ἤδη εἰς τὴν ***Μύησιν*** (*εἰς τὰ* ***Μυστήρια***). Ἅπαντες οἱ ἱερεῖς, ὡς ἐπίσης καὶ ἐγὼ ὁ ἀγαπητὸς ἀρχηγὸς αὐτῶν, εὐτυχεῖς ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ ταύτῃ ἀναγγελίᾳ, ἐσπεύσαμεν νὰ συγκατατεθῶμεν εἰς τὴν πρότασιν τῆς Μεγάλης-ἱερείας καὶ νὰ ὁρίσωμεν τὴν μύησίν σου κατὰ τὴν προσεχεστέραν ἡμέραν· ἀπεφασίσαμεν ἵνα αἱ δοκιμασίαι σου ἄρξονται ἀπὸ σήμερον, πρώτην τῆς δευτέρας δεκάδος τοῦ μηνὸς Τύβι (1), σημεῖον τοῦ Ὠρίωνος τοῦ δεσπόζοντος καὶ ἐπηρεάζοντος τὸ ἀριστερὸν οὖς, — ὅπερ φέρει μᾶλλον πλησίον τὸν λόγον τῆς καρδίας — διότι ἅπαντες ἐνταῦθα ποθοῦμεν ἵνα ἀριστεύσῃς καὶ πιστοποιηθῇ ὅτι κατέχεις τὴν ἀπαιτουμένην μάθησιν, ὅπως εἰσέλθῃς εἰς τὴν μύησιν. Αἱ δοκιμασίαι, καίτοι δυσχερεῖς, θὰ ὑπερνικηθῶσι παρὰ σοῦ εὐχερῶς. Δύνασαι νὰ ἀρχίσῃς ὁπόθεν θέλῃς, ἀφοῦ πρῶτον ἐπεξηγήσῃς, χάριν τῶν ἀκροατῶν σπουδαστῶν, τὰ τῶν ὡρῶν αὐτῆς τῆς εὐτυχοῦς ἡμέρας καὶ τὰ τῆς ἐπηρείας αὐτῶν. Θάρρει. Εἶπον!

Οὕτως ἐνθαρρυνθεῖσα εἶπον ἄνευ οὐδεμιᾶς ταραχῆς:

Τὴν 1ην ὥραν ὁ ἀστερισμὸς *τοῦ Σαχοῦ* (ὁ Ὠρίων)	ἐπηρεάζει	**τὸν ἀριστερὸν βραχίονα.**
Τὴν 2αν ὥραν » τοῦ ἀστέρος *τῆς Ἴσιδος* (ὁ Σείριος)	»	**τὴν καρδίαν.**
Τὴν 3ην ὥραν ἡ ἀρχὴ τῶν *δύο ἀστέρων* (οἱ Δίδυμοι ἴσως)	»	**τὴν »**
Τὴν 4ην ὥραν ὁ ἀστερισμὸς *τῶν δύο ἀστέρων*	»	**τὸ ἀριστερὸν οὖς.**

(1) Ὁ πρῶτος μὴν τῆς χειμερινῆς τετραμηνίας. Οἱ μῆνες συνίσταντο ἐκ 30 ἡμερῶν. Κατὰ τὸ τέλος δὲ τοῦ ἔτους ἠρίθμουν 5 ἡμέρας *ἐπαγομένας*, ἃς ὠνόμαζον οὐρανίας ἢ ἑορτασίμους, διότι τὴν 1ην ἐκάλουν *ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ Ὀσίριδος*, τὴν 2αν τὴν τοῦ *Ἀροερῆ* κλπ. Αἱ δὲ τῆς ἑβδομάδος ἡμέραι ἔφερον τὰ ὀνόματα τῶν ἑπτὰ πλανητῶν.

Τὴν 5ην ὥραν	τὸ *ἄστρον τοῦ ποταμοῦ*	ἐπηρεάζει	τὴν καρδίαν.
Τὴν 6ην »	ἡ κεφαλὴ *τοῦ Λέοντος*	»	»
Τὴν 7ην »	τὸ *βέλος*	»	τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν.
Τὴν 8ην »	τὰ *μακρὰ ἄστρα*	»	τὴν καρδίαν.
Τὴν 9ην »	οἱ ὑπηρέται τῶν ἐμπροσθίων τοῦ Μεντὲ (Λέοντος)	»	τὸν ἀριστερὸν βραχίονα.
Τὴν 10ην ὥραν	τὸ τετράπουν Μεντὲ (ἢ Μενίτ, ὁ Λέων)	»	τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμόν.
Τὴν 11ην ὥραν	οἱ ὑπηρέται τοῦ Μεντὲ	»	τὸν ἀριστερὸν βραχίονα.
Τὴν 12ην »	*ὁ ποῦς τῆς υὸς*	»	ἰδ. (1)

Τὰ μέλη τῶν διακεκριμένων ἀνδρῶν τυγχάνουσιν ὑπὸ τὰς ἑξῆς ἐπηρείας:

Ἡ κόμη των ἀνήκει εἰς τὸν ***Οὐράνιον Νεῖλον***· ἡ κεφαλὴ εἰς τὸν θεὸν ***Ρᾶ*** (2) (Ἥλιον). οἱ ὀφθαλμοὶ εἰς τὴν Νοὺτ (3) ἢ εἰς τὴν Hathôr (τὴν Ἀφροδίτην)· τὰ ὦτα καὶ ἡ γενειὰς εἰς τὸν θεὸν ***Απχηροῦ***, τὸν φύλακα τῶν τροπικῶν· ὁ ἀριστερὸς κρόταφος εἰς τὸ ἐν τῷ ἡλίῳ ζῶν πνεῦμα· ὁ δεξιὸς εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ *Αμμωνος*· ἡ ρὶς

---

(1) Ταῦτα ἔχουσιν ἀναλογίαν τινὰ πρὸς τὴν σημείωσιν τῶν ἐπηρειῶν, τὴν ἐπὶ τοῦ περιφήμου χρυσοῦ κύκλου κεχαραγμένην τοῦ διασήμου μνημείου, τοῦ κακῶς εἰς τὸν *Ὀσωμανδίαν* ἀποδιδομένου, ἥτις σημείωσις κατὰ τὸν Διόδωρον τὸν Σικελιώτην, ἐδείκνυε τὰς ὥρας τῶν ἀνατολῶν τῶν ἀστερισμῶν καὶ τὰς *ἐπηρείας ἑκάστου αὐτῶν*.

Ἡ *ἀρχαία αἰγυπτιακὴ ἀστρονομία* ἦτο ὅθεν συνδεδεμένη πρὸς τὴν *ἀστρολογίαν*· τοῦτο δὲ διότι ἡ θρησκεία ἦτο ἡ βάσις τοῦ κοινωνικοῦ διοργανισμοῦ. —Καὶ ἕτερος πάπυρος εὑρεθεὶς εἰς τὴν μομίαν τοῦ Πεταμήνοφ, υἱοῦ ἑνὸς ἄρχοντος τῶν Θηβῶν ἐπὶ Τραϊανοῦ, ἐπιβεβαιοῖ τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν τοῦ ὑπὸ μελέτην παπύρου μας, ὅτι δηλ. ὑφίστατο ἐν Αἰγύπτῳ μίγμα τι ἐπιστήμης καὶ θρησκευτικῶν ἰδεῶν, δι' ὧν οἱ ἱερεῖς ὑπέθετον τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ μέλη του ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν καὶ τὴν προστασίαν τῶν πλανητῶν καὶ τῶν θεῶν.

(2) Ῥα σημαίνει ποιεῖν, προετοιμάζειν, διατάσσειν. Ὁ Ρα διωργάνωσε τὸν κόσμον μὲ τὴν ὕλην, ἣν τῷ ἐχορήγησεν ὁ *Πτάχ*, ὁ ἀρχικὸς θεός. Ἐκ τούτου τὸν συγχέουσι πολλάκις μὲ τὴν δημιουργίαν. Ὡς *Πτὰχ-Σοκὰρ-Ὄσιρις* δηλοῖ συμβολικῶς τὴν ἀδρανῆ δύναμιν τοῦ Ὀσίριδος μεταβαλλομένην εἰς ἀνατέλλοντα ἥλιον. Τὸν Ρα λέγουσι καὶ Φρέ, εἰκονίζοντες αὐτὸν μὲ κεφαλὴν ἱέρακος, πτηνοῦ ἀφιερωμένου τῷ Ὥρῳ.

(3) Θεὰ προσωποποιοῦσα τὸ οὐράνιον διάστημα ἢ τὸν διάστερον θόλον.

καὶ τὰ χείλη εἰς τὸν *'Ανεποῦ* τὸν υἱὸν τοῦ Nephtys ὁδηγοῦ τῶν ὁδῶν· οἱ ὀδόντες καὶ ὁ τράχηλος εἰς τὴν θεὰν *Σέλη* (ἢ τὴν Ἴσιδα)· οἱ βραχίονες εἰς τὸν *'Οσίριδα* τὰ γόνατα εἰς τὴν *Νεὶθ*· οἱ ἀγκῶνες εἰς τὸν μέγαν θεὸν *Γκὲλ*· τὰ γεννητικὰ μόρια εἰς τὸν *'Οσίριδα* ἢ εἰς τὴν θεὰν *Κοχτ*, οἱ δάκτυλοι εἰς τὰς *ἀγαθὰς θεάς*· κλπ.

Τούτων λεχθέντων, θὰ περιγράψω τὸν Houd (τὸν πτερωτὸν δίσκον) ὅστις γενικῶς δηλοῖ συμβολικῶς τὸν *Ρᾶ* (τὸν ἥλιον), εἴτε ὅταν ἦνε *Ὧρος* (ἀνατέλλων), εἴτε ὅταν ἦνε *Τοὺμ* (δύων)· εἶνε ἐπίσης ὁ θεὸς Shou (φῶς)· εἶνε ὁ ἐν ἀρχῇ φανεὶς ἥλιος, ὁ διοικῶν ὅ,τι παράγει, εἰς τρόπον ὥστε ὁ Houd εἶνε ὁ δρόμος τοῦ ἡλίου ἐξ 'Ανατολῶν πρὸς Δυσμάς, δηλ. ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ κόσμου.

Ὑπὸ ἀστρώαν ὅμως καὶ πλανητικὴν ἔποψιν, ὁ δίσκος εἶνε αὐτὴ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου· ὦ! ποσάκις εἶδον αὐτὴν ἐν ἐγρηγόρσει ἐνῷ αἱ σύντροφοί μου ἐκοιμῶντο παρ' ἐμοί! Τὸ χρῶμά του εἶνε ὡς τὸ τοῦ ὕδατος τοῦ Hapi (Νείλου) (1), μεσαίου βαθμοῦ (ὠχροπρασίνου)· κατὰ τὴν τοιάδε ἢ τοιάδε προσωπικότητα, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ ψυχὴ αὕτη, εἴτε εἰς σῶμα Oudja (ἐν πλήρει ὑγείᾳ) εἴτε εἰς σῶμα ἀδύνατον, αἱ διαστάσεις της εἶνε διάφοροι· ἀλλ' οὐδέποτε εἶνε στρογγύλη ὡς σφαῖρα, εἶνε (λέξις ἀνεξήγητος, ἧς ἡ ἔννοια θὰ εἶνε βεβαίως σχήματος φακοειδοῦς), αὐξομειοῦται ἀπαύστως καὶ ἀναλόγως τοῦ μέρους καθ' ὃ κινεῖται καὶ ἵπταται· τυγχάνει διαστάσεως κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μεγάλης, ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ῥώμης τοῦ γηΐνου σώματος, ὅπερ ἐμψυχοῖ· ἀλλ' ἡ διάμετρος οὐδέποτε ὑπερβαίνει τὸν ἥμισυν δάκτυλον τοῦ μικροῦ πήχεως (=περὶ τὰ 8—9 ἑκατοστόμετρα). Εἶνε φωτεινὴ καὶ λάμπει ὡς ὁ φωσφορισμὸς τῆς θαλάσσης.

Ὅτε κατὰ πρῶτον εἶδον μίαν ψυχὴν ἐξελθοῦσαν τοῦ γηΐνου περικαλύμματος αὐτῆς, ἦτο πρώτη ἡμέρα τῆς δευτέρας δεκάδος τῆς Παωνίας· ἡ ἀδελφή μου Βέρα ἐκοιμᾶτο πλησίον μου κεκοπιακυῖα ἐκ τοῦ καύσωνος τῆς ἡμέρας· ὁ δίσκος της (ἡ ψυχή της) προσῆλθε πρός με καὶ μοι εἶπε.

---

(1) Τὸ ἱερὸν ὄνομα τοῦ Νείλου εἶναι Hapi, τὸ δὲ δημῶδες aour atour δηλ. ποταμός. Τὸν εἰκόνιζον ἐπὶ τῶν μνημείων διὰ τῶν τριῶν χρωμάτων: *ἐρυθροῦν* κατὰ τὴν μεγάλην πλημμύραν, *ὠχροπράσινον* κατὰ τὴν μετρίαν, καὶ *κυανοῦν* κατὰ τὴν ἠρεμίαν. Τὸ ὠχροπράσινον χρῶμα ἦτο ὡς τὸ τῆς πέτρας βηρύλλου (aigue-marine).

—Καλημέρα ἀδελφή, διατὶ νὰ μένῃς οὕτω ἐντὸς τοῦ πλανητικοῦ ἄξονος, ἐνῷ ἐγὼ σὲ ἀναζητῶ ἀνὰ τὸ ἀστρῷον διάστημα; Ἐλθὲ λοιπὸν νὰ ἴδῃς τὰ θαυμάσια τῶν διαστημάτων, τὰς φίλας σου τῶν ἀρχαίων προϋπάρξεών σου, τοὺς συγγενεῖς, ἅπαντας τέλος ἐκείνους, οἵτινες σὲ ἠγάπησαν καὶ οἵτινες, μὴ οἰκοῦντες πέραν τοῦ ἑβδόμου κύκλου, δύνανται νὰ ζήσωσιν ἐντὸς τοῦ ἀστρώου κύκλου τοῦ γηΐνου κόσμου μας.

Ὁμολογῶ ὅτι πολὺ ἐξεπλάγην βλέπουσα αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ φωτεινοῦ δίσκου ὁμιλοῦν με ἄνευ φωνῆς, καὶ ὅμως κατεννόουν ὅ,τι μοὶ ἔλεγεν ἡ Βίρα, διότι ἡ ῥευστὴ οὐσία της εἰσέδυεν, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὸ σῶμά μου καὶ ἐμάντευε τοὺς διαλογισμούς μου· ἤκουον δὲ τὴν φωνήν της, χωρὶς νὰ γίνεται καταληπτὸς παρὰ τοῦ ὠτὸς οὐδεὶς κρότος. Τὸ περίεργον δὲ ὅτι ἤκουον αὐτὴν τὴν φωνὴν ὁτὲ μὲν διὰ τοῦ μετώπου, ὁτὲ δὲ διὰ τοῦ κοιλώματος τοῦ στήθους καὶ ἄλλοτε διὰ τοῦ ὠτός, ἀλλὰ τότε ἡ φωνὴ ἐκείνη μοῦ διετάρασσε τὸν ἐγκέφαλον.

Ἤμην εἰς τὸ ἔπακρον ἐκπεπληγμένη καὶ οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὴν θαυμαστικὴν ἔκπληξίν μου, οὐδ᾽ ἐὰν ἔζων καὶ πολυάριθμα henti (περιόδους ἐτῶν).

Ἡ Βίρα μοὶ ἔλεγε: θαυμάζεις κοράσιον δι᾽ ὅ,τι σοὶ συμβαίνει· τοῦτο ἐννοεῖται διότι πρώτην ἤδη φορὰν μία φίλη σου κοιμωμένη ἔρχεται πρός σε. Ἀλλ᾽ ἀξιοῦσαι αὐτῆς τῆς πνευματικῆς προαγωγῆς ἕνεκα τῆς πρός με ἀγάπης σου, καὶ ἰδοὺ διατὶ ἐνῷ διατελεῖς ἐν ἐγρηγόρσει καὶ ἐμὲ σκεπτομένη μὲ προσείλκυσες παρά σοι. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μεγάλη θεὰ τὸ ἠθέλησε, μετὰ πλείστης τῆς εὐχαριστήσεως προσῆλθον παρὰ τῇ νεαρᾷ μου φίλῃ. Θά σοι προξενήσω ἤδη μίαν ἑτέραν ἔκπληξιν, πολλῷ θαυμασιωτέραν, ὡς πρὸς σὲ ἐννοεῖται, ἥτις δὲν ἐμυήθης εἰσέτι εἰς τὰς γνώσεις τῆς μητρός μας Ἴσιδος, συζύγου καὶ ἀδελφῆς τοῦ Ὀσίριδος, μητρὸς δὲ τοῦ Ὥρου.

Θὰ κατέλθω καὶ θὰ μείνω ἐντὸς τῆς χειρός σου· θ᾽ ἀπέλθω εἶτα καὶ θὰ ἐπανέλθω· θὰ μὲ ἴδῃς διερχομένην τῶν τοίχων, νὰ εἰσέρχωμαι καὶ ἐξέρχωμαι κατὰ βούλησιν, διότι, ἐν τῇ ἀστρῴᾳ καταστάσει, τὰ ὑλικὰ στοιχεῖα οὐδόλως μᾶς στενοχωροῦσι· διερχόμεθα ἑνὸς τοίχου ὅπως τὸ γήϊνον σῶμα διέρχεται τῆς φλιᾶς θύρας τινός.

Ἅμα ὡς εἶπε ταῦτα, ὁ φωτεινὸς δίσκος, ὅστις ἦτο ἀπέναντί μου ὀλίγον ἀνωτέρω τῆς κεφαλῆς μου, κατῆλθεν ἐπὶ της ἀριστερᾶς χειρός, ἣν ἐκράτουν ἀνοικτήν, ὡς μοι τὸ ἐνέπνευσεν αὕτη, καὶ ἀμέσως ᾐσθάν-

θην εἰς τὴν παλάμην ὡσεὶ δίσκον ἐστιλβωμένον ἐκ πρασίνου μίλτου, φωτίζοντα τὸν θάλαμον· μετ' ὀλίγον διελύθη καὶ ἐξηφανίσθη καθολοκληρίαν. Μετά τινας στιγμὰς εἶδον τὸν αὐτὸν δίσκον ἐξερχόμενον τοῦ τοίχου· ἐπροχώρησε πρός με, περιέγραψε καμπύλας γραμμὰς ὕπερθεν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ μετώπου μου. Ἠσθάνθην τότε διεισδύσαν καθ' ὅλον μου τὸ σῶμα ῥῖγος εὐχαριστήσεως.

Καὶ ἡ Βίρα μοι εἶπε: Βλέπεις, φίλη, πόσον εὐχάριστον τὸ ζῆν ἐν τῷ ἀστρώῳ διαστήματι· ἐδῶ τὸ σαρκικὸν περικάλλυμα οὐδόλως στενοχωρεῖ τὰς κινήσεις μας· ἐκτὸς τούτου ἡ ἀπόστασις δὲν ὑφίσταται. Ἅμα τῇ σκέψει καταφθάνει τις εἰς τὸ ποθούμενον μέρος· ὁποία δ' ἄλλως τε εὐτυχία τὸ ν' ἀναπνέῃ τις τὸν ἀρχικὸν αἰθέρα, τὸ ἀρχικὸν στοιχεῖον πάντων τῶν πραγμάτων! Ὁ αἰθὴρ εἶναι ἡ μόνη δύναμις τοῦ παντός.

Ἀλλά, εἶπον εἰς τὴν Βίραν, πῶς ποιοῦσα εἰσέρχεσαι εἰς τὸ γήϊνον περικάλυμμά σου;

Τοῦτο εἶναι ἁπλούστατον, εἶπε· ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο ἡ βούλησίς μου. —Εἶπε· καὶ εἶδον τὸν φωτεινὸν δίσκον εἰσδύσαντα, κάτωθεν τοῦ στήθους, εἰς τὸ σῶμά του. Τοῦτο ἐκινήθη ἐλαφρῶς, ὡς ἀνατιναχθέν, καὶ ἡ Βίρα ἐξεγερθεῖσα ἀμέσως μοὶ εἶπε. «Ἄ! ἀδελφή μου, σ' ἐνόμιζα πολὺ μακρὰν καὶ ἐξεπλάγην ἰδοῦσά σε ἐνταῦθα. Ἤμην εἰς τόπον ἀλλόκοτον καὶ μεγαλοπρεπῆ, ἔνθα παρετήρησα θαυμάσια πράγματα. Εἶδον μέγαρα πολυτελέστατα, περικυκλούμενα παρὰ κήπων περικαλλεστάτων, ἐν οἷς ἡ βλάστησις εἶχεν ὅλως ἴδιον χαρακτῆρα· τὰ ἄνθη τῶν δενδρυλλίων προσείλκυον ἰδιαζόντως τὴν προσοχήν μου ἕνεκα τοῦ κομψοῦ σχήματος, τῶν ὑπερμέτρων ἀναλογιῶν, τοῦ ἡδύπνου καὶ εὐώδους αὐτῶν.

—Δὲν ἐνθυμεῖσαι ἄλλο τι ἰδιάζον; τῇ εἶπον. Δὲν ἦλθες εἰς ἀναζήτησίν μου;·Τί σοὶ εἶπον;

—Ἄ, ναί! ἀπήντησε. Μετὰ τὴν ἐν τῷ σώματί μου εἴσοδον εἶχον λησμονήσει, ἀλλὰ σύ μοι ἐπαναφέρεις εἰς τὴν μνήμην τοῦτο: Σὲ προέτρεψα νὰ μὲ συνοδεύσῃς ἀνὰ τὸ ἀστρῶον διάστημα· ἀλλὰ σὺ δὲν μὲ ἤκουσες καὶ μὲ ἠνάγκασες μάλιστα (ἵνα εἴπω οὕτω) νὰ ἐπανεισέλθω εἰς τὸ σῶμά μου. Διατὶ νὰ μ' ἑλκύσῃς ἐδῶ; ἤμην τόσῳ εὐτυχὴς ἐκεῖ κάτω! καὶ τὰ δάκρυα ἔρρευσαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της.

Μοὶ εἶπε δὲ μετὰ ταῦτα: Ἀλλὰ σὺ δὲν ἐνθυμεῖσαι νὰ ἔκαμες περιοδείας τινὰς καθ' ὕπνον;

—Ὄχι εἶπον, μόνον ἐνίοτε μετὰ τὸν πρῶτόν μου ὕπνον μοὶ φαίνεται ὅτι, καταβαίνουσα τὴν κλίμακα τοῦ ναοῦ, ὁ πούς μου προσκρούει δυνατὰ κατὰ μιᾶς βαθμίδος καὶ τότε ἐξεγείρομαι ἀνατιναζομένη, τὸ δὲ σῶμά μου φαίνεται ὡς τὸ τοῦ κολοιοῦ.

—Τότε εἶνε ἡ στιγμή, εἶπεν ἡ Βίρα, καθ' ἣν ἡ ψυχή σου ἐπανεισέρχεται εἰς τὸ σῶμα, ἀφοῦ περιώδευσε κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀνὰ τὸ ἀστρῶον διάστημα. Σήμερον ὅπου τὸ ἠξεύρεις θὰ ἐννοήσῃς καλὰ ὅ,τι σοι ἐγνώρισα.

Καὶ τωόντι ἠδυνήθην κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας νὰ ἐξακριβώσω τὸ πρᾶγμα, ἔκτοτε δὲ εἶχον γνῶσιν τῶν μετὰ τῆς Βίρας κοινῶν ἡμῶν περιοδειῶν.

Ἤχησε τὸ σεῖστρον· ἦτο δεκάτη ὥρα· ἀνεβλήθη ἡ συνέχεια τῶν ἐξετάσεών μου διὰ τὴν ἑπομένην εις τὴν 8ην ὥραν.

Πρὶν ἢ ἐξέλθωμεν τοῦ ναοῦ, ὁ μέγας ἱερεὺς ἀπέτεινεν εἰς τὴν θεὰν μίαν δέησιν· νεανίσκοι τότε διέχεον διὰ τῶν θυμιατηρίων τὸ Κύφι (1) τοῦ Πούντ· ἡ ἀτμόσφαιρα εὐωδίαζε καθ' ὃν χρόνον ἡ ὁμήγυρις ἀπεχώρει τοῦ ἱεροῦ τόπου,

Τὴν ἐπαύριον ὀλίγον πρὸ τῆς 8ης ὥρας, δύο ἱέρειαι προσῆλθον καὶ μὲ ὡδήγησαν εἰς τὸ ἀληθὲς ἱερὸν τοῦ ναοῦ· τὴν προτεραίαν εἶχον ὁμιλήσει ἐν τῷ *μαμμισίῳ* (παρεκκλησίῳ).

Ὁ καθωραϊσμὸς τοῦ ἱεροῦ ἦτο πολλῷ πολυτελέστερος τοῦ *μαμμισίου*· οἱ παρεστῶτες ἦσαν ὀλιγώτεροι τῶν τῆς προτεραίας· διότι ἐδῶ δὲν ἐπετρέπετο ἡ εἴσοδος ἢ εἰς τοὺς Μεμυημένους· ἀλλὰ τὸ σῶμα τῶν ἱερέων ἦτο πλῆρες. Παρίσταντο τῳόντι ὁ Ποντίφηξ ἢ Μέγας-Ἱερεὺς (2), οἱ Ἀρχιπροφῆται (3), οἱ Προφῆται, οἱ Στολισταί (4),

---

(1) Τὸ Κύφι ἦτο ἄρωμα ἐκ 16 συστατικῶν συγκείμενον· τὸ ἔκαιον ἔμπροσθεν τῶν ἀγαλμάτων τῶν Θεῶν. Ἡ συνταγὴ τοῦ ἀρώματος τούτου εὕρηται ἐν τῷ 80ῷ Κεφ. τοῦ ἐγχειριδίου τῆς «Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος».

Πουντ ἦτο τὸ μέρος τὸ περιλαμβάνον τὸ ἀφρικανικὸν ἔδαφος ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βαβελ-Μαντὲβ μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Γαρδαφούϊ.

(2) Οἱ Μεγάλοι-Ἱερεῖς ἀνεμιγνύοντο καὶ εἰς τὰ τῆς Πολιτείας. Διάφοροι δὲ βασιλεῖς περιεβάλλοντο τὸν τίτλον τοῦ Μεγάλου Ἱερέως μιᾶς θεότητος.

(3) Οἱ Ἀρχιπροφῆται, οἱ πατέρες ἱερεῖς ἢ προφῆται ἦσαν οἱ συντηρηταὶ καὶ ἐπιτηρηταὶ τῶν ναῶν

(4) Οἱ Στολισταὶ ἐφρόντιζον τὰ τῶν Θεῶν, τῶν θυσιῶν, τῶν μαθημάτων.

οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἱερᾶς Κρυπτογραφίας (1), οἱ Ἱερογράμματοι (2), οἱ Ἅγιοι-Πατέρες (3), οἱ Παστοφόροι (4), οἱ Ταριχευταὶ (5), οἱ Νεωκόροι.

Ἕκαστος ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ του ἔστη πρὸ τῆς ἰδίας ἕδρας. Ὁ Ποντίφηξ ἦτο ἐπὶ τοῦ θρόνου του· ὕψωσε τότε τοὺς βραχίονας ὑπεράνω τῆς ὁμηγύρεως καὶ διευθύνας τὰς χεῖρας πρὸς αὐτὴν ἐπεκαλέσθη τὴν μεγάλην θεὰν δι' αὐτῶν τῶν λόγων:

Ὢ σὺ μεγάλη καὶ ἀληθὴς μῆτερ, ὢ σύ, Προστάτρια. δέχθητι εὐνοϊκῶς τὰς ἐπικλήσεις μας.

. . . . (6)

Ἀνεξαρτήτως τῶν ἀγαθῶν ἅτινα εὐδοκεῖς νὰ ἐπιδαψιλεύῃς ἡμῖν καθεκάστην ἡμέραν, καθεκάστην ὥραν, κατὰ πᾶσαν στιγμήν, δεόμεθά σου ἰδιαζόντως κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἵνα ἔλθῃς εἰς ἀρωγὴν τῆς εὐγενοῦς παρθένου, θυγατρὸς τοῦ Παμαΐ κατὰ τὴν τελευταίαν δοκιμασίαν της.

. . . .

Ἡ εὐγενὴς παρθένος ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ Παλλάς.

. . . .

Καθιερωθεῖσα Παλλὰς ἔσται θυγάτηρ σου· θ' ἀπέχῃ τότε πάσης πράξεως μὴ ἐνεχούσης τὴν δόξαν σου ὡς μόνον σκοπόν.

. . . .

Διεύθυνον, ὢ μεγάλη Προστάτρια, ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀσπίλου καὶ

---

(1) Ἐκτὸς τῆς μυστικῆς ἢ ἱερατικῆς γραφῆς (ὡς ἡ τοῦ παπύρου μας) ὑπῆρχε καὶ ἡ δημοτικὴ γραφή.

(2) Οἱ ἱερογράμματοι ἢ σοφοὶ κατεγίνοντο περὶ τὴν ὡροσκοπίαν, τὴν ἀστρολογίαν, τὴν σύνταξιν τῶν ἡμερολογίων· ἦσαν δὲ καὶ οἰωνοσκόποι μάντεις κλπ.

(3) Μεταξὺ τῶν Ἁγίων Πατέρων συμπεριελαμβάνοντο οἱ ψάλται καὶ οἱ διατηροῦντες τὰ χρονικὰ τῶν Βασιλέων.

(4) Παστοφόροι ἦσαν οἱ ἱερεῖς οἱ ἐπ' ὤμων φέροντες ναΐσκους κατὰ τὰς λιτανείας.

(5) Οἱ προεδρεύοντες κατὰ τὰς ταριχεύσεις τῶν Βασιλέων καὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν.

(6) Αἱ στιγμαὶ αὗται εἰς τὸν πάπυρόν μας εἶναι ἐρυθραῖ. Οἱ Αἰγυπτιολόγοι παραδέχονται ὅτι αἱ ἐν τοῖς ἱερατικοῖς χειρογράφοις ἐρυθραῖ αὗται στιγμαὶ ὑποδείκνυον τὴν παῦσιν τῆς φωνῆς· ἡ δὲ παῦσις αὕτη πάλιν τῆς φωνῆς ἔδιδε καιρὸν εἰς τοὺς παρεστῶτας νὰ διασκέπτωνται ἐπὶ τῶν ἐκφρασθεισῶν ἰδεῶν.

ἁγνῆς παρθένου καὶ (μία λέξις δυσανάγνωστος) ὡς καὶ ἐφ' ἁπάσης τῆς ὁμηγύρεως τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνας τὰς ἀναγκαιούσας πρὸς τὰς ἀγαθὰς καὶ εὐγενεῖς πράξεις.

. . . .

Ἄνευ αὐτῶν τῶν ἀκτίνων οὐδεμία εὐθυδρομία.

. . . .

Ἄνευ εὐθοδρομίας, οὐδεμία εὐτυχία.

. . . .

Εἶπον !

Καταβιβάσαντος τοῦ Μεγάλου-Ἱερέως τὸν ἀριστερὸν βραχίονα, οἱ ἱερεῖς ἐκάθησαν, εἶτα δὲ ἅπασα ἡ ὁμήγυρις μετὰ τὴν καταβίβασιν τοῦ δεξιοῦ βραχίονος· ἀλλ' ὁ μέγας-ἱερεὺς μείνας ὄρθιος ἔχυσε σπονδὰς εἰς τὴν Θεὰν καὶ διέταξε νὰ διαχύσουν τὸ ἄρωμα τοῦ Κύφι τοῦ Πούντ ἐπὶ τῶν Amschirs.

Μετὰ ταῦτα μοὶ ἀπέτεινε τὸν λόγον ὡς ἑξῆς :

«Ὑπέστης καλῶς, κόρη μου, τὴν πρώτην δοκιμασίαν διὰ τὴν καθιέρωσίν σου· ἡ σύνοδος τῶν ἱερέων καὶ ἐγὼ ὁ ἀγαπητὸς αὐτῶν ἀρχηγὸς εὐηρεστήθημεν λίαν καὶ ἀπεφασίσαμεν ἵνα σήμερον ἡμέραν δευτέραν τῆς δευτέρας δεκάδος τοῦ μηνὸς Τόβι ὑποστῇς τὴν τελευταίαν δοκιμασίαν, ἐξ ἧς θὰ ἐξέλθῃς, εἴμεθα βέβαιοι, μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτυχίας. Εἰπὲ τὸ ὅπερ ἐξέλεξας ἐπιστημονικὸν θέμα. Θάρρει· δύνασαι ν' ἀρχίσῃς.

Εἶπον !»

Ἐκάθησε τότε ἐπὶ τοῦ θρόνου του· ἐγὼ δ' ἔλαβον τὸν λόγον καὶ εἶπον :

« Μεγάλοι, ἀγαπητοὶ τῶν Θεῶν, ἔντιμοι καὶ σεβάσμιοι διδάσκαλοι, θὰ πραγματευθῶ ἐνώπιον τῶν ὑψηλῶν προσώπων ὑμῶν ζήτημά τι, λίαν δύσκολον καὶ ἀκροσφαλές :

Περὶ τοῦ ἀρχικοῦ αἰθέρος.

Αὐτὸ τὸ παγκόσμιον ρευστὸν εἶναι ὅλως ἄγνωστον παρὰ τῷ ὄχλῳ καὶ τοῖς πολλοῖς, ὀλίγιστα δὲ γνωστὸν καὶ παρ' αὐταῖς ταῖς ἀνωτάταις τάξεσι. Τόλμη δι' ἐμὲ τὸ νὰ πραγματευθῶ περὶ τοιούτου εὐρέος ζητήματος ἐνώπιον ὑμῶν· εὐελπίζομαι ὅμως ὅτι θὰ μὲ ὑποστηρίξῃ εἰς τοῦτο ἡ Θεά· τὸ γινώσκω ἐκ σημείων ἀναμφιβόλων, ἅπερ ἐξεδήλωσέ μοι· καθότι τὴν πρωΐαν ἐν τῇ ἐξεγέρσει μου ἔσχον εὐοίωνα προ-

μηνύματα : τὸ πτηνὸν Βεννοὺ (1) διῆλθε δεξιόθεν μου. εἷς νωκόρος ἐλλώπισε διὰ τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ· ἐκτὸς τούτων, κατὰ τὴν πλανητικὴν ἐξέγερσίν μου, ἤκουσα τὴν φίλην καὶ σύντροφον Βίραν νὰ μοὶ λέγῃ ἐκ τῆς ἀστρώας σφαίρας τοῦ γηΐνου κύκλου ταῦτα : Ἐξορκίζω σε ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς τοῦ ἐν Ὀσίριδι νὰ μὴ δειλιάσῃς νὰ διεξέλθῃς αὐτὸ τὸ εὐρὺ ἀντικείμενον, διότι ἀφοῦ ἀνέγνως κατὰ τὸ πλεῖστον τοὺς πρωτίστους ἱερατικοὺς παπύρους τῆς πρώτης ἡμῶν βιβλιοθήκης, ἐκείνης ἣν δηλοῦμεν διὰ τοῦ τίτλου *Ἰατρικὴ τῆς ψυχῆς*, θὰ δύνασαι συνεπῶς καὶ νὰ πραγματευθῇς ἐν πεποιθήσει αὐτὸ τὸ ζήτημα (2).

Ἰδοὺ τὰ αἴτια ἅτινα μ' ἐνθαρρύνουσι νὰ πραγματευθῶ σήμερον περὶ τοῦ ἀρχικοῦ αἰθέρος ἢ τοῦ Παγκοσμίου Ῥευστοῦ.

Ἄρχομαι λοιπὸν λέγουσα ὅτι ἐν τοῖς κόσμοις δὲν ὑπάρχει ἢ μία καὶ μόνη ἰσχὺς ἢ δύναμις· αὕτη εἶναι ὁ *Αἰθήρ*. Αὐτὸς φωτίζει, αὐτὸς ἐπιδρᾷ, αὐτὸς μετακινεῖ, αὐτὸς γεννᾷ, αὐτὸς διενεργεῖ τὴν βλάστησιν, αὐτὸς συμπυκνοῖ, συνθετίζει τὰ μόρια, οἱαδήτινα ταῦτα, αὐτὸ τὸ ρευστὸν ἐν ἑνὶ λόγῳ ἐδημιούργησεν ὅ,τι ὑπάρχει, δημιουργεῖ τὸ πᾶν, ἄνευ αὐτοῦ οὐδὲν θὰ ὑπῆρχε, μετ' αὐτοῦ δὲ τὸ πᾶν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Ἀξιοπαρατήρητον δὲ τοῦτο : Αὐτὸς ὁ ὢν τὸ πᾶν, ὁ ὢν πανταχοῦ, ὁ ὢν ὁ μέγας αὐτουργός, ὁ δίσκος (ἡ ψυχὴ) τοῦ κόσμου εἶναι ἀόρατος εἰς τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ζώντων. Αὐτὸ τὸ ἀστάθμητον ρευστὸν εἶνε πεπροικισμένον διὰ δυνάμεως ἀνεκτιμήτου· ἂν οἱ ἄνθρω-

(1) Τὸ τοῦ Ὀσίριδος πτηνόν, τὸ ἔμβλημα τῆς ἀναστάσεως. Ἡ Ἑλληνοαιγυπτιακὴ ἀρχαιότης μετέβαλε τὸ Bennou εἰς φοίνικα, ὅστις, ὡς γνωστόν, ἀνεγεννᾶτο ἐκ τῆς τέφρας του. Τὸ Βεννοὺ ἦτο προσέτι ἓν τῶν ὀνομάτων τοῦ πλανήτου «Ἀφροδίτη»· διότι αὐτὸ τὸ ἄστρον διὰ τῶν ἀλληλοδιαδόχων ἐμφανίσεών του παρέχει μίαν ἰδέαν τῶν περιόδων τῆς ἀναγεννήσεως. Τὸ δὲ πτηνὸν τοῦτο εἶναι ὁ σχοίνικλος (σχοινίων), τὸ εὔσαρκον καὶ παρὰ τῶν Γάλλων καλούμενον **vanneau**.

(2) Εἰς τὸ ὑπέρθυρον τῶν αἰγυπτιακῶν βιβλιοθηκῶν ἦτο ἡ σημείωσις τῶν γραμματέων. Ἰδοὺ οἱ τίτλοι βιβλίων τινῶν τεθειμένων ἐκεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς θεᾶς Σαβέχ: Ὁδηγίαι πρὸς ἀποτροπὴν τῶν ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων τοῦ *κακοῦ ματιοῦ*. Ἡ τέχνη τοῦ θεραπεύειν διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ παγκοσμίου ρευστοῦ τοῦ αἰθέρος. Προστασία τοῦ βασιλέως ἐν τῷ οἴκῳ του. Εὐχαὶ πρὸς εὐλογίαν (ἢ προστασίαν) μνήματος, οἰκίας, πόλεως, διαμερίσματος, κράτους. Ὁδηγίαι πρὸς λατρείαν τοῦ Ὥρου. Ἀπογραφὴ τῶν ἐν τῷ ναῷ τῆς μεγάλης θεᾶς σκευῶν κλπ., Κλπ.

ποι ἐγίνωσκον νὰ τὸ ἀποθηκεύσουν, νὰ τὸ διευθύνουν, θὰ ἠδύναντο ν' ἀλέθουν τὰ γεννήματα, νὰ πλάσσουν τὸ ἄλευρον, νὰ ψήνουν τὸν ἄρτον, νὰ, παρέχουν τὴν πλανητικὴν ζωὴν (ἐν ἅπασι τοῖς βαθμοῖς ;).

Αὐτὸ τὸ ρευστὸν φωτίζει τοὺς κόσμους· διότι οἱ ἥλιοι οὐδέν τι ἄλλο εἰσὶν ἢ ἀπόρροια αὐτοῦ. Ἐν τῇ ἰατρικῇ εἶναι τὸ φάρμακον, ἡ παγκόσμιος πανάκεια. Περὶ τοῦ μέρους τούτου τοῦ ζητήματος θὰ πραγματευθῶ σήμερον. (Ἐπειδὴ τὸ τεχνικὸν μέρος τοῦ θέματός μου δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μεταδοθῇ διὰ τῆς γραφῆς, δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἀναγράψω ἐδῶ. Γράφω μόνον τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ λόγου μου, ὅπερ εἶναι κυρίως *φιλοσοφικόν*· Ἰδοὺ τί εἶπον :)

Παρὰ ταῖς κατωτέραις φυλαῖς, παρὰ τῷ ὄχλῳ ἀπαιτεῖται πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν τοῦ σώματος, ἐξ οὗ πάσχουσιν, ἡ χρῆσις ἁπλῶν πράγμάτων, διαφόρων χόρτων, ὀρυκτῶν, κλπ. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ τὰ φάρμακα δέον συνάμα νὰ συνοδεύωνται μετὰ χυδαίων γοητειῶν καὶ ἐπωδῶν· ἄνευ τούτων νομίζει ὁ ὄχλος ὅτι δὲν περιθάλπεται σπουδαίως.

Παρὰ ταῖς ἀνωτέραις ὅμως τάξεσιν, ὡς τὸ ἀπέδειξα, μόνον ἡ ἐπίθεσις τῶν χειρῶν ἑνὸς μάγου (1) ἀρκεῖ πληρέστατα νὰ θεραπεύσῃ πᾶσαν νόσον, διότι ἅπασαι αἱ νόσοι προέρχονται ἐκ μιᾶς μόνης αἰτίας : ἐκ τῆς γεννήσεως δηλ. τοῦ ζωϋφίου, τοῦ σπέρματος τούτου τῶν ὑποδεεστέρων ρευστῶν, ἁπάντων νοσωδῶν τυγχανόντων. Μόνη ἡ ἐκσφενδόνισις τοῦ παγκοσμίου ρευστοῦ, τοῦ αἰθέρος, ἀρκεῖ νὰ τὰ ἐκμηδενίσῃ ἐν οἱῳ δήτινι σώματι, κἂν εὑρεθῶσι, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ θεραπεύσῃ ὅλας τὰς νόσους.

Τοιοῦτον ἦτο τὸ συμπέρασμα τοῦ ἐπιστημονικοῦ μου (λόγου).

Μετὰ τὰς συνήθεις ᾠδάς, ὁ Μέγας-Ἱερεὺς μὲ καθιέρωσε Παλλάδα, τελεσθεισῶν τῶν συνειθισμένων ἱεροτελεστιῶν, καὶ κατετάχθην ἀμέσως μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν μου· κατετάχθην πλησίον τῆς Βίρας.

. . . .

Ἡ ἱστορία τοῦ μετὰ ταῦτα βίου μου εὑρίσκεται ἐν τοῖς παπύροις, τοῖς τυλιγμένοις περὶ τοὺς πόδας μου· ἐπιγράφονται δ' οὕτωσί :

⁀ ⁀ ⁀
.. ..

J. MARCUS DE VÈZE.

---

(1) Σ. Μ. Ἡ Μαγεία ἐθεωρεῖτο τὸ πάλαι ὡς θεία ἐπιστήμη καὶ ἀδιαχώριστος τῆς θρησκείας, καίτοι ἀνεμίχθησαν εἰς αὐτὴν ἀσκήσεις καὶ μηχανήματα τῆς γοητείας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

Ἡ δεκατριέτις λοιπὸν Μουνα–Σεχερῆ ἐγίνωσκε πρὸ 3000 περίπου ἐτῶν:

1ον) Τὰ τοῦ *Αἰθέρος*, οὗτινος τὴν ὕπαρξιν ἐβεβαίου ὁ Πυθαγόρας, ἠρνοῦντο δὲ οἱ νεώτεροι σοφοὶ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος.

2ον) Τὴν τῶν νεωτέρων σοφῶν *ὑπόθεσιν* τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου.

3ον) Τὰ τοῦ *ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ* ὃν αἱ Ἀκαδημίαι κατεδίωξαν ἀφ' ἑνὸς αἰῶνος, νῦν δὲ παραδέχονται ὑπὸ ἄλλο ὅμως ἔνδυμα, τὸ τοῦ Ὑπνωτισμοῦ (χάριν *ἱκανοποιήσεως* τῆς τέως ἀγνοίας των). Ὁ δὲ Brouardel πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, συζητεῖ ἤδη, ἐν πλήρει συνεδριάσει, τὰς μυστηριώδεις ἐκδηλώσεις τῆς ψυχικῆς δυνάμεως, τῆς ἐν τῇ οὐσίᾳ της μὲν ἀγνοουμένης ἔτι, ἀλλ' ἰσχυρᾶς, ἀλλ' ἀναμφισβητήτου πλέον καταστάσης.

4ον) Τὰ τῶν *μικροβίων*, ἅτινα ἀνεκάλυψε μὲν ὁ Raspail, γνωματεύσας ὅτι ὅλαι αἱ ἀσθένειαι προέρχονται ἐκ σωματιδίων (μορίων) ἀπείρως μικρῶν εἰσδυόντων εἰς τὸν ὀργανισμόν, ἀλλ' ἅπαντες οἱ τότε συνάδελφοί του τὸν ἔσκωπτον δι' αὐτά, νῦν δὲ παραδέχονται τήν τε γνώμην του καὶ τὰ ἀπείρως μικρὰ μόρια ταῦτα ὑπὸ τὸ ὄνομα μικρόβια, τὰ σπουδαζόμενα ἤδη καὶ κατατασσόμενα ἐν παντὶ χημικῷ ἐργαστηρίῳ, πρὸς ἐπαλήθευσιν καὶ ἅπαξ ἔτι τοῦ:

«Οἱ ἀγύρται τῆς προτεραίας ἐγένοντο οἱ σοφοὶ τῆς ἐπαύριον».

5ον) Τὴν *ψυχήν*, ἀντιληφθεῖσα αὐτῆς καὶ διὰ τῶν ἰδίων ὑλικῶν αἰσθητηρίων, τῶν προηγμένων ἐν ἠθικῇ, ἐν ἀγνίᾳ, ἐν γνώσει.

6ον) Τὸ ἐπωφελεῖσθαι ἐκ τῆς *ἐκστάσεως*, εἰς ἣν περιήρχετο ἔν τε τῇ ἐγρηγόρσει καὶ καθ' ὕπνον.

Ταῦτα δὲ πάντα καὶ ἄλλα πολλὰ ἐγίνωσκεν ἡ δεκατριέτις Μουνα–Σεχερῆ, πρὶν ἔτι μυηθῇ εἰς τὰ ἀνώτερα Μυστήρια!

ΜΑΓΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΣΤΙΚΗ

(ὑπὸ **Jules Lermina**)

. . . . Διατί; Διότι ἡ κοινωνία ἱδρύθη συνεπείᾳ ἀρχικοῦ περιστατικοῦ—ὅπερ δὲν συζητοῦμεν, ἀλλ' ἀποκαλύπτομεν—ἱδρύθη, λέγομεν, ἀντιστρόφως. Ὁμοιάζει πρὸς πυραμίδα βασιζομένην ἐπὶ τῆς κορυφῆς της . . .

Ἐνῷ ὁ πρῶτος ὅρος πρὸς τὴν διανοητικὴν ἐξέλιξιν ἔγκειται ἐν τῇ καταστάσει τοῦ θεμελιώδους λίθου, ἐν τῇ τελειοποιήσει τῆς ὕλης ὑπὸ ἔποψιν τῆς ὑγείας, τῆς ὡραιότητος, τοῦ εὖ εἶναι, οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρὸς τὸ καθεστώς, οὗτινος ἐπωφελοῦντο, διέδωκαν ἀνὰ τὸν κόσμον τὴν ἐγωϊστικὴν ἅμα καὶ ἀγρίαν θεωρίαν, τῆς σκληραγωγίας τῆς σαρκός : κατ' αὐτοὺς τοὺς ψευδοφιλοσόφους τὸ δεινοπαθεῖν ἦτο ἡ καλλιτέρα ἐγγύησις τῆς μελλούσης εὐτυχίας· ἐν τούτοις αὐτοὶ δὲν ἠκολούθουν τὴν θεωρίαν των, ἀλλὰ τὴν ἄφινον ἐντελῶς ὑποθετικήν, δραττόμενοι διὰ τὸν προσωπικὸν αὐτῶν λογαριασμὸν τῆς ἀμέσου καὶ ἐνεστώσης εὐτυχίας. Τί εἶναι τὸ σῶμα ; ἐφώνουν· μέρος ἀμελητέον ! Εὐτυχεῖς, οἱ πεινῶντες διότι θὰ τύχωσιν ἀπείρων ἀντισταθμίσεων. Αὐτὴ ἡ σοφιστικὴ δικαιολόγησις τῆς ἀθλιότητος, ἡ χρησιμεύσασα ὡς βάσις ὅλων τῶν τυραννιῶν, ἔσχε τὸ χείριστον τῶν ἀποτελεσμάτων, τὸ ἐπιβραδῦναι τὴν φυσικὴν ἐξέλιξιν.

Πρέπει ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἡ ἐπιρροὴ τῆς γυναικὸς ἔσωσε τὴν ἀνθρωπότητα ἐκ τελείας καταστροφῆς, ὑπὸ ἔποψιν μορφωτικήν, καί, κατὰ συνέπειαν, ἐκ τῆς ἀπροσδιορίστου ἐπιβραδύνσεως τῆς διανοητικῆς προόδου. Χάρις εἰς τὴν γυναῖκα οὐδέποτε ἡ ἀνθρωπότης ἀπώλεσε, παρ' ὅλας τὰς ἐπιτιμήσεις, παρ' ὅλους τοὺς καταδιωγμούς, τὸ αἴσθημα τῆς μορφῆς, τῆς ὡραιότητος, τοῦ εὖ εἶναι. Ὁ ἔρως, διὰ τοῦ διπλοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος, τοῦ μορφωτῆρος συνάμα καὶ τοῦ ἰδεώδους, ἀνεχαίτισε τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ νὰ παρασυρθῇ εἰς τὸν κατήφορον πρὸς ὃν τὴν ὤθουν· χάρις εἰς τὸν ἔρωτα ὁ ἄνθρωπος προήσπισε τὴν ῥώμην καὶ τὴν ὡραιότητά του κατὰ τῶν ἐξασθενήσεων

ψευδοῦς τινος μυστικισμοῦ, ἐν ᾧ χρόνῳ προπαρεσκευάζετο διὰ τοῦ ἔρωτος ἡ κανονικὴ ἐξέλιξις τῆς νοητικότητος αὐτοῦ.

Εὐχερὲς βέβαια τὸ κατακρίνειν τὴν ὕλην δι' ὅλας τὰς κακὰς πράξεις. Τὰ παραπτώματα τοῦ πνεύματος διατελοῦσιν ἀόρατα, ἐφ' ὅσον δὲν μεταφράζονται διὰ πράξεων, ὧν μόνη ἡ ὕλη τυγχάνει τὸ ὄργανον. Ἀλλ' ὅ,τι οἱ νοητικοὶ προεφυλάττοντο νὰ ὁμολογήσωσιν εἶνε τοῦτο: ὅτι αὐτὰ τὰ παραπτώματα, δι' ἃ τόσῳ πολὺ ἐπατάγουν, προηρχοντο ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς συμπιέσεως, τῆς ἀνθισταμένης εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τακτικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὕλης. Ὁ εὐχαριστημένος δὲν πράττει τὸ κακόν· τὸ θῦμα ἐπανίσταται κατὰ τοῦ τυράννου, τοῦ δημίου του· καὶ, μέχρις ἐνταῦθα, ὁ ἄδικος τύραννος τῆς ὕλης ἐτύγχανεν ἡ ψευδὴς νοημοσύνη, ἡ στρήφουσα τὴν ὕλην ἐν τῇ ὀρθοπαιδικῇ τῶν ψευδῶν κοινωνικῶν νόμων, τῶν ὑπαγορευθέντων χάριν τῆς εὐπραγίας ὀλίγων τινῶν, ἐπὶ τῇ τοῦ πλήθους βλάβῃ.

Ἂν ἡ νοημοσύνη, κατὰ τὰς πρώτας αὐτῆς ἐκδηλώσεις, δὲν ἐξετρελλαίνετο ἐξ ἀλαζονείας, θὰ ἠκολούθει τὸν ὑπὸ τῆς φύσεως ὑπαγορευόμενον νόμον: θὰ ἐνησχολεῖτο, κατὰ πρῶτον, εἰς τὴν πρόνοησιν τῆς κανονίσεως τῆς ἰδίας ἀναπτύξεως, ἐξασφαλίζουσα ἑαυτῇ, διὰ τῆς ὕλης, βάσιν τινὰ ἀκατάστρεπτον προόδου. Τὸ πνεῦμα δὲν ἑλκύεται πρὸς τὰ ὀπίσω, εἰ μὴ διότι δὲν ἐλάφρυνε τὸ ὑπ' αὐτὸ κρεμάμενον βάρος,

Ποία θὰ ἦτο ἡ λογικὴ πορεία; Θὰ ἦτο αὕτη: Ὁ ἄνθρωπος ὤφειλε, εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν κοινωνιῶν, ὡς ὁ χελᾶ (chela) εἰς τὸν οὐδὸν τοῦ ναοῦ, νὰ ἐξασφαλίσῃ ἑαυτῷ ἐντελῆ σωματικὴν ὑγείαν, νὰ καθιδρύσῃ δηλ. σύστημά τι διανομευτικόν, ἐξασφαλίζον παντὶ ζῶντι τὸ ἐπάναγκες τοὐλάχιστον τῶν τακτικῶν ἀναγκῶν. Αὐτὸ τὸ σύστημα ἔδει νὰ βασίζηται ἐπί τε τοῦ ἐνστίκτου καὶ τῆς ῥώμης· ὁστισδήποτε δὲ θὰ προσέβαλεν αὐτὸ ὤφειλε νὰ τιμωρῆται διὰ τῶν τρομερωτέρων τῶν ποινῶν. Ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον, σὺν τῇ διελεύσει τῶν αἰώνων, τῆς ἀθλιότητος καὶ τῆς πείνης ἀγνοουμένων, τῶν γεννεσιουργῶν τούτων τῶν μανιωδῶν παθῶν, θὰ ἐξαμβλίσκοντο τὰ πάθη ταῦτα εἰς ἐξαιρετικὰς μόνον ἐκδηλωσεις ῥαδίως περιστελλομένας.

Ἡ ἀνθρωπότης θ' ἀφικνεῖτο, διὰ φυσικῆς τινος ἐξελίξεως, εἰς τὸν δεύτερον σταθμόν, ἡ δ' ἀνωτέρα διανοητικὴ ἐξέλιξις θὰ ἤρχιζε.

Οἱ ἄνθρωποι, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου (ipsofacto) τῆς ὑπάρξεως, κατέχοντες ἀνεπαλλοτριώτως τὰ μέσα τοῦ ἐξασκεῖν τὸ πρὸς τὸν βίον δι-

καίωμά τους, θὰ προσελκύοντο, διὰ τῆς προόδου μάλιστα, πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ περιττοῦ, τῆς εὐχαριστήσεως τῆς λαιμαργίας ἢ τῆς τέχνης, αὐτῆς τῆς θωπείας τοῦ πνεύματος, τῆς οὐδένα λογαριασμὸν μετὰ τῆς τακτικῆς καὶ ἀναγκαίας τροφῆς ἐχούσης, ἡ δὲ νοημοσύνη θὰ ἐχρᾶτο πᾶσαν τὴν ἐνέργειαν της πρὸς αὐτὴν τὴν βελτίωσιν. Ἡ ἐπιστήμη, ἡ βιομηχανία, θὰ εἶχον ὡρισμένον τινὰ σκοπόν: δὲν θὰ ἐπηύξανον τὴν ἀθλιότητα καὶ τὰ βάσανα, ὡς τόσα ἄλλα ἀπελπιστικὰ παραδείγματα.

Οὐδεὶς θ' ἀρνηθῇ ὅτι ἡ ἀθλιότης τοῦ πλείστου μέρους προέρχεται ἕνεκα τῶν τῆς νοημοσύνης ἀνωμαλιῶν, ἐξ ὧν πάσχει ἡ ἀνθρωπότης. Δὲν βλέπομεν ἔτι καὶ σήμερον τοὺς δυστυχεῖς ἐργάτας τῶν ἐργοστασίων ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ τοῦ ὑφαιρέσαι ἐκ τῆς καταθλιπτικῆς ἐργασίας ὀλίγας τινὰς ὥρας, ἀναγκαίας πρὸς τὴν στοιχειοδεστάτην θεραπείαν τοῦ πνεύματος: Ἐπὶ πλέον, ἡ συνεχὴς προσοχή, ἡ ἐπιβαλλομένη εἰς τὰς ἁπλουστέρας τῶν ἀπολαύσεων τοῦ εὖ εἶναι, τοὺς παρασύρει εἰς τὴν ζήτησιν τῶν φαινομενικῶν ἀπολαύσεων, τῶν πλησιέστερα αὐτοῖς κειμένων, ἡ δὲ εὐχερὴς μέθη, κραιπάλη, ἀκολασία ἀποτελειοῦσι τὸ ἀρξάμενον ἔργον, τὸ παρὰ τῶν ἄλλοτε ψευδοφρονίμων διαιωνισθέν.

Αὐτὴ λοιπὸν ἡ μεταξὺ τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ πνεύματος ἀρχικὴ πάλη εἶνε τὸ μεγαλείτερον τῶν διαπραχθέντων σφαλμάτων, ἐξ ὧν ἀπορρέουσιν ἅπαντα τὰ δεινὰ ἡμῶν.

Τὸ ἔγκλημα ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἀπεφύγαμεν ἑκόντες, πρὸ αἰώνων, τὴν ἐπανόρθωσιν αὐτοῦ τοῦ σφάλματος: Οἱ ἀγχίνοες ἔτριψαν τὰς χεῖρας, νομίζοντες ὅτι πᾶσα πλέον διεκδίκησις ἀπέβαινεν ἀδύνατος. Ἀλλὰ δὲν διεῖδον ὅτι, ἀκουσίως αὐτῶν τε καὶ τῶν καταδιωγμῶν αὐτῶν, θὰ συνεπληροῦτο, μεθ' ὅλα ταῦτα, ἡ παρὰ τῆς φύσεως ἐπιτεταγμένη ἐξέλιξις, καὶ πρὸς βλάβην αὐτῶν τῶν ἰδίων.

Θεωρήσαντες τὸ σῶμα οἱονεὶ ῥάκος ἀνάξιον τῶν φροντίδων αὐτῶν, ὡς εἰ μὴ ἦτο πᾶν τι σεβαστὸν ἐν τῇ προοδευτικῇ κινήσει, κατέληξαν εἰς διπλῆν ἐξασθένησιν, ὑλικήν τε καὶ ἠθικήν. Τὸ ὑπερθερμανθὲν πνεῦμά των, ἀδυνατοῦν νὰ λύσῃ τὰ προβλήματά τοῦ βίου, καθὰ μὴ διελθὸν τοῦ πρώτου σταδίου τῆς τελοιοποιήσεως τοῦ σώματος, κατελήφθη ὑπό τινος εἴδους διαβρωτικοῦ πυρετοῦ, οὗτινος θλιβερὸν θέαμα παρέσχε πᾶς ἐν παρακμῇ πολιτισμός. Ἡ Βαβυλών, αἱ Ἀθῆναι, ἡ Ῥώμη, τὸ Βυζάντιον, ἀπέδειξαν πόσον ὀλίγον βαρύνουσιν ἐν τῇ παγ-

κοσμίῳ ἐξελίξει αὐταὶ αἱ ὑποτιθέμεναι διανοητικαὶ κατακτήσεις: ἡ ὕλη, ἡ πεινῶσα, ἡ οὐδέποτε ἱκανοποιουμένη, ἀνταπέδωκε τὰ ἴσα ἐπὶ τῶν ἐρειπίων των. Καὶ νέοι πολιτισμοὶ ἀνιδρύθησαν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς πάντοτε ψευδοῦς ἀρχῆς, ἀλλὰ τῇ διαφορᾷ ταύτῃ ὅτι ἡ πεῖρα δὲν ἀπωλέσθη δι' ἅπαντας. Ἐνῷ οἱ σοφοὶ τοῦ Μεσαίωνος, οἱ θαυμαστοί, ἀλλ' ἐγωϊσταὶ ζητηταὶ τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς φύσεως, ἐνεκλείοντο ἐν τοῖς χημικοῖς αὐτῶν ἐργαστηρίοις, τὸ πλῆθος τῶν ἀποκλήρων, τῶν ἀπεστερημένων, ᾐσθάνετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ἀξίαν τῆς φυσικῆς ἐξελίξεως, ἧς τινος ἐτύγχανεν ἡ ἔκφρασις. Καὶ ἦλθεν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ ἀληθὴς ἰσχύς, ἡ ὑγιής, ἀνέλαβε τὰ δικαιώματά της.

Τί συμβαίνει σήμερον; Τοῦτο:

Πᾶν εἰλικρινὲς ἤδη πνεῦμα δυσπιστεῖ πρὸς τας αἰσθηματικὰς θεωρίας τῆς ἀγάπης, ὑποπτευόμενον τὴν μηδαμινότητα αὐτῶν. Ἰδοὺ ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν τοῦ ἀνθρώπου δικαίων βασιζομένη ἀλληλεγγύη ἐπιβάλλεται μικρὸν πρὸς σμικρόν. Ἰσχὺς κατ' ἰσχύός. Οἱ πτωχοὶ ἀναμετρηθέντες ἠννόησαν τὴν ἰσχὺν τοῦ *Καθ' ἑνὸς* περὶ οὗ ὡμίλει ὁ La Boetie. Εἶνε ἡ φυσικὴ ἐξέλιξις, ἡ διασπασθεῖσα, ἡ ἀπ' αἰώνων παρεμποδισθεῖσα, ἡ τὴν πορείαν της ἀναλαμβάνουσα. Οἱ ψευδονοήμονες— μειονοψηφία τιτλοφορουμένη τὸ ἄριστον,— αἰσθάνονται τὸ ἔδαφος σειόμενον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν· βεβαίως, τρομεραὶ κρίσεις ἐπίκεινται. Τίς ἄλλος πταίει, ἢ οἱ πειραθέντες ν' ἀνακόψωσι τὴν φυσικὴν πορείαν τῆς ἐξελίξεως, ἐν τῇ λογικῇ διαδοχῇ τῶν ἀνατραπέντων σταδίων της;

Καθῆκόν τι ἐπιβέβληται τῷ διερχομένῳ ἤδη κύκλῳ. Ποῖον τοῦτο; Δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ τὸ ὑποθέσωμεν· ἀλλὰ μᾶς φαίνεται ὅτι ὅταν ἡ γῆ αὕτη τελέσῃ τὸ στάδιόν της, τὸ ὄν, ἐλευθερωθὲν τῶν ὑλικῶν πόνων, δέον νὰ ᾖ ὥριμον πρὸς τὴν εὔλογον ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας.

Πρὸς τί ἄλλο δέον νὰ τείνωσιν αἱ προσπάθειαι ἅπασαι ἡμῶν, τῶν κατ' ἐποπτείαν κεκτημένων τὴν κατάληψιν τῆς προόδου, ἢ πρὸς τὸ ἀμβλῦναι τὴν προσεγγίζουσαν σύγκρουσιν, τὴν πιθανῶς τρομεράν; Πῶς δὲ δυνάμεθα τοῦτο; Ἀκούσατε: Ἐὰν οἱ ἀγχίνοες ἐχρῶντο, πρὸς σπουδὴν τῆς κοινωνικῆς μαγείας, τὸ χιλιοστὸν τῶν δυνάμεων, ἃς ἐγωϊστικῶς κατηνάλωσαν, κατεσπατάλησαν πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαύσεων, τῶν στολιζομένων διὰ τοῦ ὀνόματος τῶν καλλιτεχνικῶν, τότε θὰ προλειαίνετο τὸ πεδίον τῆς συνεννοήσεως,

ἡ δὲ σύγκρουσις, ὅσῳ ἂν φαίνηται τρομερὰ ἐν τῷ ἐπαπειλητικῷ μυστηρίῳ αὐτῆς, θὰ ἀνεστέλλετο ἤδη. Ἐνθυμεῖσθε τὴν ἣν φρίκην ἐδείκνυον αὐτοὶ οἱ ἀγχίνοες πρὸ τριακονταετίας περίπου πρὸς πᾶν ὅ,τι— ἔστω καὶ ἀμαυρότατον—ἔφερε τὴν *ἐτικέτταν* τοῦ σοσιλιασμοῦ;

Καὶ ὅμως τὴν σήμερον δὲν ἔχει πλέον οὕτω τὸ πρᾶγμα. Ἅπαντες μέχρι ἑνὸς αὐτοκράτορος, αὐτοκρατικῆς οὐσίας, γινώσκουσιν ὅτι ἔχουσι νὰ λογαριασθῶσι μετ' αὐτοῦ. Τὸ χρέος τοῦ ἀληθοῦς θεοσόφου εἶνε νὰ συντελέσῃ πρὸς αὐτὴν τὴν συνεννόησιν, ἐπὶ συμβιβαστικοῦ πεδίου, ἀναγνωρίζοντος, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, τὸ δίκαιον αὐτῶν τῶν διεκδικήσεων καὶ ὑποβοηθοῦντος πρὸς σύστασιν προσκαίρου τινὸς modus viventi. Διατὶ ὄχι; Μήτοι δὲν εὗρον τοιοῦτό τι πρὸς κατάργησιν τῆς δουλείας;

Παύω. Λίαν σπουδαῖα τυγχάνουσι τὰ ζητήματα ταῦτα· ἀλλὰ πέπεισμαι ὅτι, ἀνακινῶν αὐτά, ἐξασκῶ τὸ ὑπέροχον γνωμικὸν τῶν θεοσόφων:

—Οὐδεμία θρησκεία τυγχάνει ὑπερτέρα τῆς ἀληθείας!

Ἐκ τῆς Revue des Sciences Psychologiques 15 Δεκεμβρ. 1890

ΤΟ ΤΡΙΣΥΝΘΕΤΟΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

(Συνέχ. σελ. 33 τοῦ α'. φυλλ).

Ἐν περιλείψει λοιπόν, καίτοι μὴ εἰσελθόντες ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο εἰς τεχνικὰς λεπτομερείας, μὴ εἰσελθόντες δηλ. εἰς τὴν χώραν τῆς ὑψηλῆς ψυχολογίας, ἀπεδείξαμεν αὐτὰ τὰ τρία διδόμενα: ὅτι ἡ βούλησις, ἡ ζωή, τὸ σῶμα εἶναι τρία στοιχεῖα ἐντελῶς μὲν ἀνεξάρτητα τὸ ἓν τοῦ ἄλλου, δυνάμενα ὅμως ν' ἀλληλενεργῶσι· ἐπειδὴ ἡ μὲν βούλησις κέκτηται εἰδικὰ ὄργανα ἐφ' ἅπαντος τοῦ ὀργανισμοῦ, νεῦρα ὅλως εἰδικὰ ἀνήκοντα αὐτῇ ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου μέχρι τοῦ ἐγκεφάλου, ἔχει δηλ. μίαν ἰδίαν ἐπικράτειαν, ἡ δὲ ζωὴ κέκτηται ὡσαύτως ἴδια ἀγγεῖα: τὸ μέγα συμπαθητικόν, ὅπερ τὴν διευθύνει, εἶναι ἡ ἰδία πάλιν αὐτῆς ἐπικράτεια· τὸ σῶμα ὡσαύτως.

Ἰδοὺ λοιπὸν τὰ τρία εἰδικά, τὰ τρία ὡρισμένα στοιχεῖα, ἐφ᾽ ὧν νομίζω ὅτι συμφωνοῦμεν ἤδη καὶ ἐφ᾽ ὧν δυνάμεθα νὰ ἑδραιώσωμεν φιλοσοφίαν τινά, ὁσονδήποτε μεταφυσικὴν κἂν θελήσητε αὐτήν.

Ὅταν λοιπὸν ὁ ὑλιστὴς σοφὸς ἐρωτᾷ τὸν πνευματολόγον ποῦ τὸ περίπνευμά σας, ποῦ ἡ ψυχή σας; ὁ πνευματολόγος δύναται νὰ τῷ ἀπαντήσῃ: Τὸ περίπνευμά μας εἶναι ἐκεῖνο ὅπερ ἀναπλάσσει τὸ σῶμα χωρὶς νὰ μεταβάλληται, ἐνῷ τὰ κύτταρα τοῦ σώματος μεταβάλλονται· ψυχή μας δὲ τὸ διακατέχον τὴν διάνοιαν, τὴν μνήμην, τὴν βούλησιν καὶ διαμένον ἀμετάβλητον, ἐνῷ τὰ κύτταρα τοῦ ἐγκεφάλου μεταβάλλονται. Καὶ ὄχι μόνον ταῦτα ν᾽ ἀπαντήσῃ ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ νὰ τ᾽ ἀποδείξῃ δι᾽ ἀποδείξεων ἐπικυρουμένων καὶ παρ᾽ αὐτῶν τῶν νῦν ἐπισήμων ἐπιστημῶν.

Ἐπικαλοῦμαι ἤδη τὴν ὑπομονήν σας, φίλοι ἀναγνῶσται, ἐπὶ παραβολικῆς τινος εἰκόνος, πρὸς κοινοτέραν κατανόησιν τοῦ ἔργου τῶν συστατικῶν στοιχείων τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐὰν εἴπητε πρὸς ἰατρόν τινα ὅτι τὸ ψυχικὸν σῶμα ἢ τὸ ἀστρῶον σῶμα ἢ τὸ περίπνευμα ἢ τὸ πλαστικὸν μεσάζον κλπ. ἐνεργεῖ τὴν κίνησιν τῶν σπλαγχνικῶν ὀργάνων θὰ σᾶς θεωρήσῃ ὡς ἕνα νόστιμον μωρόν· ἀλλ᾽ἂν ἀπεναντίας τῷ εἴπητε ὅτι ἡ ὀργανικὴ ζωὴ κινεῖ αὐτὰ τὰ ὄργανα, τότε θὰ σᾶς ἀπαντήσῃ ἀμέσως: parbleu! τὸ ξεύρω δὰ τοῦτο. Ὑποδείξατε τῳ εἶτα ὅτι ἐκεῖνο ὅπερ αὐτὸς ἀποκαλεῖ ***ζωὴν ὀργανικὴν*** ὑμεῖς τὸ ἀποκαλεῖτε ἀστρῶον ἢ ψυχικὸν σῶμα, περίπνευμα ἢ πλαστικὸν μεσάζον κλπ. καὶ τότε εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀρχὴ συνεννοήσεως.

Ὅταν θέλωμεν νὰ μᾶς ἐννοήσῃ ἀλλόγλωσσος τις, περιττὸν βέβαια νὰ τῷ ὁμιλῶμεν εἰς τὴν γλῶσσάν μας, ὅσῳ μεγαλοφώνως κἂν δυνάμεθα. Αὐτὸς ὁ στοιχειώδης κανὼν φαίνεται ἁπλούστατος καὶ ὅμως ποσάκις παραγνωρίζεται παρὰ πλείστων ὅσων!

Ἵνα ἐξηγήσωμεν τὸ ἔργον τῶν τριῶν στοιχείων τοῦ ἀνθρώπου θὰ προσδράμωμεν καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀναλογίαν λαμβάνοντες ὡς παράδειγμα ἓν κοινότατον πρᾶγμα.

Θέλετε νὰ ἐνοήσητε τὴν σύστασιν τοῦ ἀνθρώπου; Παρατηρήσατε ἐκ τοῦ παραθύρου σας ἕν οἱονδήποτε ὄχημα διαβαῖνον τῆς ὁδοῦ. Θὰ ἐννοήσητε τότε πολλῷ κάλλιον ἢ ἂν ἀναγινώσκετε ὅλας τὰς σχετικὰς συγγραφὰς τὰς παραγεμισμένας διὰ σανσκριτικῶν ἢ ἑβραϊκῶν λέξεων.

Ἓν ὄχημα εἰς κίνησιν περιλαμβάνει τρία πρώτιστα στοιχεῖα:

1ον Τὸ ὄχημα.

2ον Τὸν ἵππον τὸν ἐζευγμένον εἰς τὸ ὄχημα καὶ θέτοντα αὐτὸ εἰς κίνησιν.

3ον Τὸν ἡνίοχον τὸν διευθύνοντα τὸν ἵππον.

Τὸ ὄχημα αὐτὸ καθεαυτὸ εἶναι ἀδρανές· ἀδύνατον νὰ κινηθῇ ἄνευ ἑτέρου στοιχείου. Ἰδοὺ ὁ θεμελιώδης χαρακτὴρ τοῦ **ὑλικοῦ σώματος.** Ὁ ἐπὶ τοῦ καθίσματος ἡνίοχος εἰς μάτην θὰ διεταράσσετο, θὰ ἐπατάγει τῇ μάστιγι, θὰ ἐφώνει, ὅσῳ δυνατὰ κἂν ἤθελε. ἂν δὲν ἔχῃ ἐζευγμένον ἵππον τινά, οὐδὲν θὰ ἔθετεν εἰς κίνησιν τὸ ὄχημα.

Ὁ ἡνίοχος εἶνε βέβαια τὸ διευθύνον στοιχεῖον· αὐτὸς θὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὸ προτιθέμενον μέρος· ἀλλὰ δεῖται πρὸς τοῦτο ἑνὸς ἑτέρου ἀναποφεύκτου βοηθοῦ. Ὁ ἡνίοχος μᾶς δεικνύει καλῶς ἐξ ἀναλογίας τοὺς γενικοὺς χαρακτῆρας τοῦ ὑπερτέρου στοιχείου τοῦ ἀνθρώπου: τῆς ψυχῆς.

Τὸ περίπνευμα.

Ὁ ἵππος προσδεδεμένος ἀφ' ἑνὸς πρὸς τὸ ὄχημα διὰ τῶν ὑποκυφωνίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς τὸν ἡνίοχον διὰ τῶν ἡνίων παρίστησι τὸ γενικὸν διάμεσον στοιχεῖον.

Ὁ ἵππος τυγχάνει φυσικῶς ἰσχυρότερος τοῦ ἡνιόχου, ἀλλ' οὐχ ἧττον ὁδηγεῖται ἑκὼν ἄκων παρὰ τούτου. Εἰς τοὺς φιλοσόφους τοὺς ἐρωτῶντας πρὸς τί τὸ περίπνευμα δυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν: πρὸς τὸ ἐνεργεῖν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ὡς ὁ ἵππος ἐνεργεῖ εἰς τὸ ὄχημα, δηλ. εἰς τὸ ὁδηγεῖν αὐτὸ παντοῦ σχεδὸν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπερτέρου στοιχείου: τοῦ ἡνιόχου.

Τὰ πάθη

Ὁ ἵππος παρίστησι τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, κέντρον τῶν **παθῶν**, ὡς θὰ ἴδωμεν προσωτέρω. Ὁ κοινὸς χαρακτὴρ τῶν παθῶν εἶναι τὸ καταπνίγειν τοὺς ἀγῶνας τοῦ λογικοῦ καὶ παρασύρειν ὁλόκληρον τὸ ὂν εἰς τὴν ἀπώλειαν, παρὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ψυχῆς, καταστάσης ἀνισχύρου.

Ὁ θυμὸς πρὸ πάντων εἶναι ἀξιοπαρατήρητος ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐπόψει.

Ἅμα τῇ ἐνάρξει αὐτοῦ, πρᾶγμα τινι ἀδυνάτῳ ὄντι, φαίνεται ὅτι ἡ αἱματώδης κυκλοφορία ἐντοπίζεται καθολοκληρίαν ἐν τῇ κεφαλῇ. Ἔξαψις θέρμης ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ προσώπου· συμφόρησις αἵματος ἐπέρχεται εἰς τὰ ὄμματα· τὸ λογικὸν εἰς μάτην πειρᾶται νὰ δεσπόσῃ τῆς ὀργανικῆς ζωῆς, τῆς κατακτησάσης ἤδη τὸ ἔδαφος· ὁ ἄνθρωπος τότε *βλέπει κόκκινα· δὲν γινώσκει τί πράττει*, εἶνε ἐπιρρεπὴς εἰς ἅπαντα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν. Τὸ περίπνευμα ἐνίκησε τὴν ψυχήν.

Δὲν ὁμοιάζει τοῦτο ἐπακριβῶς πρὸς ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὸ ὄχημα, ὅτε τὸ διάμεσον στοιχεῖον, ὁ ἵππος, μὴ ὑπείκων πλέον εἰς τοὺς πρὸς καταστολὴν αὐτοῦ ἀγῶνας τοῦ ἡνιόχου, παραφέρεται;

Ἡ φυσικὴ δύναμις κατέκλυσεν ἅπαντα ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ. Ὁ ἡνίοχος μᾶλλον ἀνίσχυρος, καίτοι κάλλιον, ὡπλισμένος, ἡττήθη. Τὸ φέρον αὐτὸν ὄχημα κυλίεται μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος, ὅπου τὸ φέρει ὁ ἵππος, καταστὰς ἤδη κύριος, μέχρις οὗ οὗτος, ἐν τῇ ἀποτυφλώσει αὐτοῦ, κατασυντριβῇ κατά τινος ἀνυπερβλήτου προσκόμματος, καταστρέφων συνάμα αὐτόν τε, το ὄχημα καὶ τὸν ἡνίοχον.

Ἡ διὰ τῆς ἀναλογικῆς μεθόδου τῶν ἀρχαίων παρεχομένη σαφήνεια ἐπὶ τῶν ὑπερφυσικῶν ζητημάτων τοιαύτη τίς ἐστι, ὥστε αὕτη ἡ παραβολὴ τοῦ ὀχήματος, ἡ κατ' ἀρχὰς τόσῳ ἁπλοϊκὴ φαινομένη, δύναται νὰ μᾶς εἰσαγάγῃ εἰς τὴν κατανόησιν διδομένων τινῶν τῆς ἀποκρύφου ἐπιστήμης, σχετιζομένων πρὸς τὰς μυστηριώδεις ἰδιότητας, τὰς εἰς τὸ περίπνευμα ἀποδιδομένας.

Σημειωτέα ἐν παρόδῳ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἡνιόχου, ἐπενεργοῦντος ἐπὶ τοῦ ἵππου διὰ τῆς μάστιγος· τοῦτο εἶναι εἰκὼν ἐναργὴς τῆς ἐπενεργείας τῶν ἐρεθιστικῶν (οἰνοπνεύματος, καφέ, κλπ) ἐπὶ τοῦ περιπνεύματος. Γενναῖος ἵππος, μαστιγούμενος ὑπέρμετρα, δυνατὸν νὰ παραφερθῇ· παρομοίως περίπνευμά τι ὑπὲρ τὸ δέον ὑποκινούμενον ὑπὸ τοῦ οἰνοπνεύματος δυνατὸν νὰ φέρῃ τὸν ὀργανισμὸν εἰς ἀπώλειαν (1).

(1) «Ἡ μέθη μικρὰ μανία ἐστι» καὶ πρόσκαιρος ἡ δὲ μανία ἔμμονος μέθη· Καὶ ἡ μὲν καὶ ἡ δὲ προέρχονται ἐκ φωσφορικῆς τῶν ἐγκεφαλικῶν νεύρων ἐμφράξεως, καταστρεφούσης τὴν φωτεινὴν ἰσορροπίαν καὶ ἀποστερούσης τῆς ψυχῆς τοῦ ὀργάνου τῆς εὐρυθμίας, τῆς ἐξακριβώσεως.

Ἡ ψυχὴ ἡ ρευστὴ καὶ προσωπικὴ (fludique ef personnelle) παρασύρεται τότε παρὰ τῆς ψυχῆς τῆς ρευστῆς καὶ ὑλικῆς τοῦ κόσμου (ὡς ὁ Μωϋσῆς ἐπὶ τῶν ὑδάτων).

Ἡ ψυχὴ τοῦ κόσμου εἶνε δύναμις ρέπουσα ἀείποτε πρὸς τὴν ἰσορροπίαν, δέον ἵνα ἡ βούλησις δεσπόσῃ αὐτῆς ἢ αὕτη νὰ δεσπόσῃ τῆς βουλήσεως.

Eliphas Lévi

Ὁ Μαγνητισμός.

Θέλετε νὰ μάθητε πῶς παράγονται τὰ φαινόμενα τοῦ μαγνητισμοῦ;

Ξένος τις παρείσακτος θέτει τὸν ἡνίοχον (τὴν ψυχὴν, δηλ., τὴν βούλησιν) εἰς τὴν ἀδυναμίαν τοῦ καταλαβεῖν τὰς ἡνίας (τοὺς δεσμοὺς δηλ. τοῦ ἐγκεφάλου πρὸς τὸ περίπνευμα).

Αὐτὸς ὁ (μαγνητιστὴς) καταλαμβάνει τὰς ἡνίας καὶ ὁ καϋμένος ὁ ἡνίοχος παρίσταται ἐν παραζάλῃ εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὀχήματος ὑπό τινος βουλήσεως ἀλλοτρίας, καθ' ἧς ἀδυνατεῖ ν' ἀντιπαλαίσῃ.

Τὸ περίπνευμα (ὁ ἵππος) ὑπακούει ἀείποτε εἰς ὅντινα κρατεῖ τὰς ἡνίας, εἴτε οὗτος εἶναι ὁ πραγματικὸς κύριος τοῦ ὀχήματος εἴτε ἄλλος τις ξένος.

Ἐν τούτοις καίτοι τοῦ παραζαλισμένου (ligotté) ἡνιόχου ἐν ἀδυμίᾳ διατελοῦντος τοῦ ἐνεργῆσαί τι ἀποτελεσματικῶς, ἡ φωνή του, οὐχ ἧττον, δυνατὸν ν' ἀκουσθῇ καὶ πάλιν παρὰ τοῦ ἵππου καὶ ν' ἀνασταλῇ οὗτος, καίτοι μὴ συγκρατούμενος παρὰ τῶν ἡνιῶν. Τοῦτο ἐξηγεῖ πῶς ἐνῷ εἴς τινας ὑποκειμένους (sujets) εἰσηγάγοντο κακοῦργοι εἰσηγήσεις, τὸ συνειδὸς τοῦ ὑποκειμένου ἀντιπαλαίει κατὰ τῆς ὑποβολῆς (suggestion) καὶ ὁ ὑποκείμενος λειποθυμεῖ τότε (ὁ ἵππος ὀρθοῦται καὶ πίπτει) μᾶλλον ἢ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν δοθεῖσαν διαταγήν.

Ἔξοδος τοῦ περιπνεύματος. Μαγεία. Πνευματισμός.

Ἕτερον φαινόμενον, συνήθως ἀναφερόμενον παρὰ τῇ ἀποκρύφῳ ἐπιστήμῃ, ἐξηγεῖται δι' αὐτῆς τῆς ἀναλογίας.

Πρόκειται περὶ τῆς ἐκ τοῦ σώματος *ἐξόδου τοῦ περιπνεύματος*.

Πολλὰ συμβεβηκότα, κατ' ἐπιφάνειαν ὑπερφυσικά, ἐξηγοῦνται δι' αὐτοῦ τοῦ πράγματος. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἰδιαζούσης τινὸς διαίτης καὶ τῆς λογικῆς χρήσεως *ψυχικῶν* (1) τινων ἐρεθιστικῶν, τὸ ἀνθρώπινον

---

(1) Μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλεκτέα καὶ ἡ κατὰ τὸν μαγικὸν τρόπον γινομένη προσευχὴ (α).

(α) «Ἡ προσευχὴ δὲν εἶνε κρότος κρούων τὸ οὖς, ἀλλὰ σιγὴ διερχομένη τῆς καρδίας».

Eliphas Lévi

ὂν εἰσέρχεται εἰς μικτήν τινα κατάστασιν, μετέχουσαν τῆς καταστάσεως τῆς ἐγρηγόρσεως καὶ τῆς ὑπνοβατικῆς καταστάσεως.

Τὸ περίπνευμα ἐγκαταλείπει πρὸς στιγμὴν τὸ σῶμα, ὡς ὁ ἵππος ἀποζευχθεὶς ἀφίνει τὸ ὄχημα. Τὸ σῶμα, ψυχρανθέν, μένει ἀκίνητον, ἡ ψυχὴ ὅμως ἀγρυπνεῖ. Αὕτη διευθύνει τὸ περίπνευμα, πρὸς ὅ μέρος θελήσῃ νὰ μεταβῇ, διότι τότε χρόνος καὶ ἔκτασις δὲν ὑφίστανται πλέον δι' αὐτό.

Ὁ ἡνίοχοις οὗτινος δύνανται νὰ ἐπιμηκυνθῶσι κατὰ βούλησιν αἱ ἡνίαι αἵτινες διευθύνουν οὕτω τὸν ἀπεζευγμένον ἵππον, παρέχει ἰδέαν ἀρκούντως πιστὴν τῆς *ἐν συνειδήσει ἐξόδου* τοῦ περιπνεύματος. Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸ σῶμα διάκειται ἐντελῶς ἀκίνητον, τὸ δὲ περίπνευμα προσδεδεμένον πρὸς τὴν ψυχὴν μόνον.

Εἰς ἄλλην περίπτωσιν ὁ ἡνίοχος (ἡ ψυχὴ) ἀποκοιμᾶται. Ὁ ἵππος ἀπεζευγμένος (τὸ περίπνευμα ἐκτὸς τοῦ σώματος) περιπλανᾶται τυχαίως. Δὲν διακρατεῖται πλέον πρὸς τὴν συσκευὴν διὰ τῶν ἡνίων, ἀλλὰ διὰ τῶν δεσμῶν, τῶν συνδεόντων αὐτὸν πρὸς τὸ ὄχημα (τῶν δεσμῶν τοῦ περιπνεύματος πρὸς τὸ φυσικὸν σῶμα).

Κατὰ τὴν ἀπόκρυφον ἐπιστήμην τοῦτο εἶνε τὸ πνευματιστικὸν φαινόμενον (ἡ ἀσυνείδητος ἔξοδος τοῦ περιπνεύματος) (1). Τὸ περίπνευμα τότε διατελεῖ ὑπὸ τὴν διάθεσιν διαφόρων ἐπηρειῶν, αἵτινες δυνατὸν νὰ καταλάβωσιν αὐτο (δαιμόνια, ὑποβολαὶ suggestions κλπ) (2).

---

(1) Ἐν τῷ «Νοβόγιε Βρέμια» εὑρίσκομεν τὴν ἀκόλουθον ἀφήγησιν.

Ὁ νεαρὸς φοιτητὴς Ζηλιὲρ τὴν νύκτα προτοῦ κοιμηθῇ ἐξηπλωμένος εἰς τὴν κλίνην του ἀνεγίνωσκε καὶ ἐπὶ τέλους ἔσβυσε τὸ φῶς. Μετὰ μίαν στιγμὴν κατελήφθη ὑπὸ φόβου διότι ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ πατρός του καλοῦσαν αὐτὸν εἰς βοήθειαν.

— Ἀλέξανδρε, βοήθα με μὲ φονεύουν.

Ἤναψε τὸ φῶς, ἀλλὰ εὗρε τὰ πάντα ἐν ἡσυχίᾳ· ὁ ὑπηρέτης του ἐκοιμᾶτο, ὁ δὲ πατήρ του εὑρίσκετο μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Μόσχαν. Ἦτο 1 ὥρα καὶ 30′ τῆς νυκτός. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἔλαβε τηλεγράφημα ἐκ τῆς οἰκογενείας του, ἐξ οὗ τῷ ἀνηγγέλετο, ὅτι ὁ πατήρ του ἐσφάγη ἐν τῷ δωματίῳ του παρ' ἀγνώστων ἀνθρώπων λῃστευθεὶς κατὰ τὴν 2 μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Τί μυστήρια τῆς φύσεως εἶνε ταῦτα !

(Ἐκ τῆς «Ἀκροπόλεως» 5 9βρ. 1890).

(2) Ἡ οὐσία τοῦ Πλαστικοῦ μεσάζοντος εἶναι φῶς τι ἐν μέρει ἀεριῶδες καὶ ἐν μέρει στερεόν.

Θάνατος.

Ὑπάρχει τέλος ἓν φαινόμενον ἐνδιαφέρον βεβαίως ἅπαντας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον: τὸ τοῦ *θανάτου*.

Τὸ ὄχημα (τὸ φυσικὸν σῶμα) συντρίβεται καὶ μένει κείμενον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ· ἡ ψυχὴ (ὁ ἡνίοχος) ἱππεύει, τὸ δὲ περίπνευμα (ὁ ἵππος) *ᾤχετ' ἀποπτάμενον* (μετὰ τοῦ ἱππέως ἐννοεῖται) πρὸς τὸ πέραν ταξείδιον, τὸ ὑπερτύμβιον.

Ἡ διὰ τοῦ παραδείγματος τούτου ἀναλογία τυγχάνει, ὡς νομίζομεν, εἰς μέγαν βαθμὸν ἀκριβής, δυνάμεθα δὲ νὰ τὴν ἐφαρμόσωμεν εἰς διάφορα φιλοσοφικὰ ζητήματα καθὼς καὶ εἰς διαφόρους φιλοσοφικὰς γνώμας.

Ὁ Ὑλισμὸς π. χ, ἐξαρτᾷ τὸν ἵππον ἐκ τῆς ἁμαξης, τὸν δ' ἡνίοχον ἐκ τοῦ ἵππου.

Ὁ δὲ Πανθεϊσμὸς ἐμβάλλει τὸν ἵππον ἐν τῇ ἁμάξῃ, ὑποθέτων αὐτὴν συρομένην παρὰ τοῦ ἡνιόχου.

Ὁ Καθολικισμὸς δὲ πάλιν, ὡς καὶ ἡ πνευματικὴ φιλοσοφία τοῦ Πανεπιστημίου, θέτει μόνον ἡνίοχον ἐπὶ τῆς ἁμάξης, μὴ παραδεχόμενος τὴν ὕπαρξιν ἵππου. Τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ δέον νὰ ἐπαρκέσουν εἰς ἅπαντα.

Δυστυχῶς, αὐτὸ τὸ περίφημον στοιχεῖον, τὸ δῆθεν ἐπινοηθὲν παρὰ

Ἀεριῶδες μέρος—μαγνητικὸν ρευστόν.

Στερεὸν μέρος—σῶμα ρευστοειδὲς ἢ aromal

Τὸ Πλαστικὸν μεσάζον συνίσταται ἐξ ἀστρώου φωτὸς ἢ γηίνου. μεταβιβάζει δ' ἐξ αὐτοῦ εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα τὸν διπλοῦν μαγνητισμόν.

Ἡ ψυχή, ἐπενεργοῦσα διὰ τοῦ βουλητικοῦ της ἐπ' αὐτοῦ τοῦ φωτός, δύναται νὰ τὸ διαλύσῃ ἢ νὰ τὸ στερεοποιήσῃ, νὰ τὸ ἐξακοντίσῃ ἢ νὰ τὸ ἕλξῃ. Εἶνε τοῦτο τὸ κάτοπτρον τῆς φαντασίας καὶ τῶν ὀνείρων· ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ παράγει οὕτω τὰς κινήσεις τοῦ σώματος.

Τὸ φῶς τοῦτο δύναται νὰ διαστέλληται ἐπ' ἄπειρον καὶ νὰ μεταβιβάζῃ τὴν εἰκόνα του εἰς μακρὰς ἀποστάσεις· αὐτὸ μαγνητίζει τὰ σώματα, τὰ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀνθρώπου διατελοῦντα, καὶ δύναται συστελλόμενον νὰ τὰ ἕλκῃ πρὸς ἑαυτό. Δύναται νὰ λαμβάνῃ ὅλα τὰ σχήματα, τὰ παρὰ τῆς σκέψεως ἐπαγόμενα, καί, ἐν ταῖς προσωριναῖς συμπυκνώσεσι τοῦ ἀκτινοβόλου αὐτῆς μέρους, νὰ ἐμφανίζηται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νὰ παρουσιάζῃ μάλιστα ἓν εἶδος ἀντοχῆς εἰς τὴν ἀφήν.

Eliphas Lèvi

τῶν ὀπαδῶν τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν γνωματεύσεών των, ὁ ἵππος, εἶναι τόσῳ ἐπάναγκες πρᾶγμα, ὥστε οὐδὲν ἄνευ αὐτοῦ δύναται νὰ κινῆται οὔτε ἐν τῇ Σορβόννῃ οὔτε ἐν τῇ κοινοτέρᾳ τῶν ὁδῶν.

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν καθηγητήν, ἀκαδημαϊκὸν officier Papus M. S. L, S.·. I.·. κλπ., Διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ «L Initiation». Εἰς ἑτέρας δὲ μελέτας θ' ἀναγράψωμεν ἑτέρας ἀποδείξεις σχετικάς, ἑτέρας γνώμας ἑτέρων σχολῶν.

ΜΕΛΕΤΗ (1) ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΥΠΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΜΝΗΜΟΣΥΝΗΣ ΑΥΤΩΝ

Ἰδοὺ τί γνωματεύει περὶ τῶν ὀνείρων ὁ M. K. ERIKSEN du Morgendaennninger ἐκ Χριστιανίας ὑπὸ τὸν τίτλον «Ζωὴ τοῦ πνεύματος ἐν ὥρᾳ ὕπνου καὶ Ἀμνημοσύνη», κατὰ μετάφρασιν τοῦ Alice Bauvard (Journ, d' Etudes Psychologiques Αὐγ 1890).

«Ὁ οὐσιώδης λόγος δι' ὃν ἀμφισβητοῦμεν ὅ,τι φαίνεται ἀληθὲς καὶ λογικὸν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου μὲν τοῦ σώματος, τῆς ζωῆς δὲ τοῦ πνεύματος, δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὴν ἐξέργεσιν δὲν διατηροῦμεν ἐξ αὐτῆς τῆς καταστάσεως ἢ ἰδέας συγκεχυμένας καὶ ὀπτασίας δυσδιακρίτους. Ἀλλά, καθ' ἡμᾶς, αὐτὸς ὁ λόγος εἶνε ἀνεπαρκής διότι, κατὰ τὴν κατάστασιν ταύτην, μικρὸν μόνον μέρος τῆς ζωῆς τοῦ πνεύματος διατελεῖ συγκεχυμένον καὶ ἀνακριβές, ἐνῷ τὸ πλεῖστον αὐτῆς μέρος ὑπόκειται εἰς τὴν λήθην.

«Συνέβη εἰς πολλοὺς τῶν ἀναγνωστῶν, αἰφνιδίως ἐξεγερθέντας, νὰ συνησθάνθησαν μὲν ὅτι ὠνείρωσαν κάτι τι παράδοξον, ἀλλὰ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἀναμνησθῶσιν αὐτοῦ. Θὰ εὑρέθησαν τότε εἰς παράδοξον

---

(1) Καὶ οἱ Νορβεργοὶ ἐκφράζονται, ὡς ἄλλοι τινες λαοὶ δυσνοήτως. Διὸ παρακαλεῖται ὁ ἀναγνώστης νὰ ἐπαναλάβῃ δὶς καὶ τρὶς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς παρούσης μελέτης ἵνα κατανοήσῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὰ λογικὰ ἐπιχειρήματα τοῦ συγγραφέως.

διάθεσιν πνεύματος, ἀποτέλεσμα περιστατικῶν, ἅτινα θὰ εἶδον ἴσως πράγματι ἢ εἰς ἃ ἐπίστευον ὅτι παρέστησαν.

«Ἰδοὺ μία ἀποδειξις πειστική, ὅτι ὀνειρεύεταί τις, ἀλλ' οὐδὲν ἐνθυμεῖται.

«Δύο πρόσωπα κοιμῶνται ἐν τῷ αὐτῷ θαλάμῳ· τὸ ἓν ἀγρυπνεῖ ἐνίοτε καὶ ἀκούει τὸ ἄλλο ὁμιλοῦν, ἐνῶ κοιμᾶται. Ἐὰν τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτον πρόσωπον ἐρωτήσῃ τὸ δεύτερον τί ὠνείρωσε, τοῦτο βεβαιοῖ ὅτι οὐδὲν ὠνειρεύθη ἢ ὅτι οὐδὲν ἐνθυμεῖται.

«Οἱ ὑλισταί, ἀποδίδοντες εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐγκεφάλου τὴν ἐν τῇ ὀνειρώττειν ζωὴν ὡς καὶ πᾶσαν δύναμιν τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ὁρᾶν, παραδέχονται ἀπόνως, καὶ ἄνευ πολλῆς τῆς σκέψεως, ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ ὀνειρώττῃ τις, καί, μετ' ὀλίγον, νὰ μὴ ἀναμιμνήσκηται πλέον τοῦ τοιούτου· ἤ, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅτι ὁ ἐγκέφαλός μας, κατὰ τὴν ἐν τῷ ὀνείρῳ ἐπίπλαστον ζωήν, παράγει ἰδέας καὶ ὀπτασίας, ἃς δὲν δύναται ν' ἀναπαραγάγῃ ἐν καιρῷ ἐγρηγόρσεως.

«Ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι τὸ λησμονεῖν ἀμέσως ἓν ὄνειρον προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι, καθὸ ἀμυδρὸν τοῦτο, ἐλάχιστα ἐπαφῆκεν ἴχνη ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου. Ἐὰν λ. χ. ὁμιλεῖτε ἢ περιπατεῖτε κοιμώμενος, τοῦτο σημαίνει ὅτι ὀνειρεύεσθε πολὺ ζωηρά, ἐνῶ συμβαίνει ἐνίοτε, ὡς εἶπον ἤδη, νὰ ὁμιλῇ τις καθ' ὕπνον, ἀλλὰ νὰ μὴ ἐνθυμεῖται πλέον ὅ,τι ὠνειρεύθη.

«Ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τῶν τοιούτων ὀνείρων ὁ ἐγκέφαλος ἤθελε τεθῇ εἰς ἐνέργειαν, οὐδεμία τότε θὰ ὑπῆρχε κατὰ τὴν ἀφύπνησιν δυσκολία πρὸς ἀνάμνησιν· ἡ ἀμνημοσύνη ἄρα προέρχεται ἕνεκα τῆς ἀδρανείας τοῦ ἐγκεφάλου.

«Ἀλλὰ τότε λοιπὸν ποῖον τὸ αἴτιον τῆς ἐνεργείας, ἂν μὴ τὸ ὑπὸ τῶν ὑλιστῶν ἀρνούμενον πνεῦμα ;

«Τὸ πνεῦμα, ἐν καιρῷ ἐγρηγόρσεως, χρῆσιν ποιεῖται τοῦ ἐγκεφάλου, τοῦ ἐν τῇ δράσει του δηλ. ἐργαλείου. Οὕτω λοιπὸν μιμνήσκεται· θέλον δὲ ν' ἀναπαραγάγῃ αὐτὸ τὸ ἔργον, καθ' ἕνα οἱονδήτινα τρόπον, δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ τὸ πράξῃ, ἢ χρῆσιν ποιούμενον τοῦ ἐγκεφάλου, τοῦ ἀποτυποῦντος, τοῦ κεκτημένου τὴν εἰκόνα τῶν πράξεων, πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ ὅπερ ἐπιθυμεῖ ν' ἀναμνησθῇ ἔργου. Τ' ἀνάπαλιν δέ, τὸ πνεῦμα, καίτοι κεκτημένον τοῦ ἐγκεφάλου, δυνατὸν νὰ μὴ ἀναμνησθῇ ἔργου τινὸς ἐπιτελεσθέντος ἐν καιρῷ τῆς ἐλευθέρας αὐτοῦ καταστάσεως—ἐν καιρῷ τοῦ ὕπνου, ἂν μὴ χρῆσιν ποιήσηται τοῦ ἐγκεφάλου.

Τούτου δοθέντος καὶ παραδεχθέντος, ἡ ἐξήγησις τῆς τελείας ἀμνημοσύνης ἀποβαίνει εὐχερής, ἐνῷ διὰ τὸν ὑλιστὴν τὸ τοιοῦτο θὰ μένῃ φαινόμενον ἀνεξήγητον, ἂν δὲν παραδεχθῇ *«κἄτι τι»* ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, δυνάμενον, καὶ ἄνευ τῆς χρήσεως τῶν σωματικῶν ὀργάνων, νὰ σκέπτηται καὶ νὰ ἐργάζηται.

«Αὐτὴ ἡ ἀμνημοσύνη τοῦ ἐν καταστάσει ἐλευθέρᾳ διενεργηθέντος παρὰ τοῦ πνεύματος ἔργου ἀπαντᾷ ἔν μείζονι βαθμῷ παρὰ τῷ ὑποκειμένῳ, τῷ ὑποβαλλομένῳ εἰς κατάστασιν ὑπνωτικήν, ὑπνοβατικήν, ἢ πνευματιστικήν. Δυνατὸν νὰ μὴ ἀναμιμνησκώμεθα καὶ αὐτῶν τῶν μάλα ἐνδιαφερόντων καὶ σπουδαίων ἐνυπνίων μας· διότι, ἵνα γνωρίσωμεν αὐτὰ καλῶς, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἔχωμεν γνῶσιν τῆς καταστάσεως τοῦ πνεύματος ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ αὐτοῦ καταστάσει, καθὼς ὡσαύτως καὶ τῆς ἐν περιπλανήσει ζωῆς αὐτοῦ, τῆς μετὰ θάνατον δηλ. τοῦ ὅπερ ἐχρήσατο σώματος.

«Ἐνθυμεῖταί τις τὰ ὄνειρα, ὅτε ὁ ἐγκέφαλος ὑπῆρξε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐνεργῶν κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην· καθίστανται δὲ τὰ ὄνειρα συγκεχυμένα καὶ ἀσυνεπῆ, ὅτε ὁ ἐγκέφαλος περισπᾷ τὸ πνεῦμα ἐν τῇ ἐνεργητικῇ του καταστάσει· ὅτε δηλ. τὸ πνεῦμα, μὴ ἀποσπασθὲν ἐντελῶς τοῦ σώματος, ἐντυποῦται διὰ τῶν νεύρων καὶ τοῦ ἐγκεφάλου τὰς ἀσυνειδήτους λειτουργίας τοῦ σώματος καὶ τὰ ἐξωτερικὰ συμβάντα, τὰ ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων ἐπενεργοῦντα καὶ τὸ πνεῦμα ἐπηρεάζοντα.

«Τὸ πνεῦμα, μὴ ἀρκούντως ἀπηλλαγμένον τοῦ σώματος, τοῦ δὲ ἐγκεφαλου ἐπενεργοῦντος συνεπῶς εἰσέτι ἐπ' αὐτοῦ, κέκτηται ῥοπήν τινα παράδοξον πρὸς τὸ διαδραματίζειν ὅλας τὰς ἐντυπώσεις τοῦ ἐγκεφάλου, οὗτινος χρῆσιν ποιεῖται, αὐτὰς δὲ τὰς ἐντυπώσεις τὰς ἀναλογίζεται, τὰς φαντάζεται, τὰς ἀναπολεῖ κατὰ τὴν διάταξιν τῆς ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ εἰσόδου των, ὡσεὶ νὰ παρίσταται ἐνώπιον τῶν συμβεβηκότων.

«Παράδειγμα : Ἐκοιμᾶτό τις· φίλοι ἔρριψαν σταγόνας ὕδατος ἐπὶ τοῦ προσώπου του· ἐπειδὴ δὲ καθ' ὕπνον ὡμίλει συνήθως, ἀνεφώνησε : «Νὰ μοῦ φέρητε ὄχημα· βρέχει ραγδαίως.»

«Κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ὁ ἐγκέφαλος ἀντελαμβάνετο διὰ τοῦ νευρικοῦ πλέγματος ἀκριβοῦς τινος ἐντυπώσεως· ἐπειδὴ δὲ τὸ πνεῦμα δὲν ἦτο ἀκόμη καθ' ὁλοκληρίαν ἀπεσπασμένον τοῦ σώματος ὑφίστατο καὶ αὐτὸ τὴν αὐτὴν ἐκείνου ἐντύπωσιν.

«Τοῦ λογικοῦ, τῆς οὐσιώδους ταύτης ἰδιότητος τοῦ πνεύματος, πειρωμένου ἀείποτε νὰ σχηματίσῃ μίαν ἀκριβῆ εἰκόνα, τὸ πνεῦμα ἀκουσίως πως συνεδύαζεν αὐτὰς τὰς ἐντυπώσεις πρὸς ἐκείνας, ἃς εἶχεν ἤδη ἀντιληφθῆ κατά τινας ἄλλας ὁμοίας περιπτώσεις. Ἐφαντάζετο δηλ. ὅτι ἐτύγχανεν ἐν τῇ ὁδῷ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ῥαγδαίας βροχῆς. Ἐὰν ἤθελε νομίσει ἑαυτὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ, θὰ ἐφαντάζετο ἴσως τότε, ὅτι πρόσωπόν τι ἐρράντιζεν αὐτὸν διὰ ποτηρίου ὕδατος ἢ κλυστῆρος ἢ παρομοίου ἄλλου πράγματος.

Οὕτω λοιπὸν δέχεται ὁ ἐγκέφαλος ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐντυπώσεις, ἃς τὸ πνεῦμα μεταποιεῖ ἀμέσως εἰς συμβάντα, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν τῶν ἐντυπώσεων. «Αὐτὴν τὴν πρὸς τὸ διαδραματίζειν ῥοπὴν τοῦ πνεύματος» ἐπραγματεύθη λεπτομερῶς ὁ διδάκτωρ Carl de Prel ἐν τῷ συγγράμματί του Die Philosophie deл Mystik.

«Ἐκ τούτου προέρχεται, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἡ μεγάλη σύγχυσις καὶ ἡ ἀπιθανότης τῶν ὀνείρων, ὧν τὴν μνήμην τηροῦμεν· ἄν, ἐν ὀνείρῳ ἐνθυμώμεθα τεμαχίων τινων τῶν παρὰ τοῦ ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει πνεύματος ἐνεργηθεισῶν πράξεων, αὐτὰ τὰ τεμάχια τῶν πράξεων θὰ λογισθῶσι παράλογα παρὰ τοῦ πνεύματος, ἀπηλλαγμένου τοῦ σώματος καὶ παρὰ τοῦ πνεύματος ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως, ἐκτὸς ἂν αὐτὸ ἀνήκει εἰς πνευματιστήν.

«Τὸ πνεῦμα ζῇ ἐν καταστάσει ἐλευθέρᾳ, ταῖς αὐταῖς συνθήκαις, ὡς εἰ ἦτο ἐνσαρκωμένον· δύναται νὰ περιπλανᾶται, νὰ διέρχηται τῆς ὕλης· ἀλλ' ἂν ὁ κοιμώμενος ἀφυπνισθεὶς ἀναμνησθῇ ὅτι διῆλθε τοίχου τινος ἢ ὅτι ἵπτατο ἀνὰ τὸν ἀέρα, θὰ νομίσῃ ἐν γένει τὸ τοιοῦτον ὡς ἀληθῆ ἐφιάλτην.

«Ὁ καθηγητὴς Lethesinger ἀναφέρει ἐν τοῖς «Psychlogiste Studien 1887» ὅτι τὸ ὄνειρον διατηρεῖ τὴν ἀκριβῆ ἔκφρασιν τοῦ συνειδότος τοῦ πνεύματος δυναμένου νὰ διέλθῃ τῆς ὕλης. Κατοικῶν εἰς τὸ τρίτον πάτωμα μιᾶς οἰκίας ὠνειρεύθη ὅτι οἱ ἄλλοι ἐνοικιασταὶ ἐχόρευον ὑπὸ τὸ δωμάτιόν του καὶ ὅτι ὁ κρότος τὸν ἀνησύχει· ἐπέτυχε τότε νὰ διαπεράσῃ τὸ δάπεδον διὰ τῆς χειρός, ἵνα συλλάβῃ ἕνα τῶν χορευτῶν ἐκ τῆς κόμης· ἐπειδὴ δὲ ἐξυπνήσας ἐνεθυμεῖτο αὐτὸ τὸ ἐνύπνιον, ἐξήγησεν αὐτό, ὑποθέσας ὅτι μέρη τινὰ τοῦ ἐγκεφάλου του εἶχον ἐπενεργήσει ἀσυνειδήτως. Δι' αὐτὸν τὸ πρᾶγμα τοῦτο, τὸ νὰ ἐνθυμηθῇ δηλ. ὅτι πραγματικῶς διεπέρασε τὴν χεῖρά του διὰ τοῦ δα-

πέδου, ἦτο ἀποτέλεσμα τοῦ συνειδότος τοῦ πνεύματός του, ὅπερ ἐπίστευεν ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ διαπεράσῃ τὴν ὕλην.

« Καὶ ὅμως μεταξὺ τῶν ὀνείρων ἅπερ ἐνθυμούμεθα, ὑπάρχει πληθὺς πραγμάτων θεωρουμένων θαυμαστῶν, ἀλλοκότων **καὶ ὧν** δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν ἐξήγησιν ἱκανοποιητικήν, ἐκτὸς ἂν ἀποδώσωμεν αὐτὰ εἰς τὰ ἐλεύθερα πνεύματα, ὅτι δηλ. ταῦτα τὰ παράγουσιν ἐπηρεάζοντα τὸν ἐγκέφαλον τοῦ κοιμωμένου, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμιελευθέρας καταστάσεώς του. Αἱ προφητεῖαι κατέχουσι δεσπόζουσαν θέσιν κατὰ τὰ ὄνειρα ταῦτα, τὰ λεγόμενα τεράστια.

« Ἕνεκα πολλῶν λόγων καί, ἰδίως, ἕνεκα τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν περιπνευματικῶν δεσμῶν ἢ τοῦ ἀστρώου σώματος, εἶνε δυνατὴ εἰς τὰ ἐλεύθερα πνεύματα γνῶσίς τις εὐρεῖα τοῦ μέλλοντος. Ὅταν δ' ἐν αὐτοῖς κεῖται ν' ἀποδείξωσιν εἰς ἕνα τινὰ τὴν ὕπαρξιν μιᾶς δυνάμεως ὑπερφυσικῆς λεγομένης, τότε ἐμφυσοῦσιν εἰς τὸν ἐγκέφαλον τοῦ κοιμωμένου ἰδέας καὶ ἐντυπώσεις, ἃς τὸ ὀνειρευόμενον πνεῦμα, ἕνεκα τῆς πρὸς τὸ διαδραματίζειν κλίσεώς του, μετασχηματίζει εἰς πραγματικὰ συμβάντα, εἰς ἃ πιστεύει ὅτι ἀληθῶς παρίσταται : δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν καὶ διότι εἰς τὸ ὀνειρευόμενον πνεῦμα τὸ μέλλον γίνεται παρόν, νομίζει ὅτι παρίσταται εἰς συμβάντα, ἅτινα, πράγματι, δὲν θὰ παραχθῶσιν ἢ ἀργότερα. Κατὰ τὴν τοιαύτην δὲ περίπτωσιν τὸ πνεῦμα δὲν διαδραματίζει μόνον τὰς τοῦ ἰδίου του ἐγκεφάλου ἐντυπώσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς παρὰ τῶν ἄλλων πνευμάτων εἰσηγουμένας.

« Τὰ πνεύματα δὲ ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τοῦ ἐν ἡμιελευθέρᾳ καταστάσει διατελοῦντος ἐγκεφάλου μας, διότι φυσικὰ θέλουν νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐνθυμηθῶμεν κατὰ τὴν ἐγρήγορσιν· τούτου ἕνεκα ἡ συνδρομὴ τοῦ ἐγκεφάλου καθίσταται ὅρος οὐσιώδης πρὸς τ. δέχεσθαι τὰς ἐντυπώσεις.

« Ἰδοὺ ἓ. παράδειγμα ἑνὸς προφητικοῦ ὀνείρου ἀναγεγραμμένου σὺν πολλοῖς ἄλλοις ἐν τῷ συγγράμματι Proccedings of Jociety for phychical Recearch καὶ ἀναφερομένου παρὰ τοῦ κ. John Williams.

« Ὠνειρεύθην τῇ 2 Μαΐου 1812 ὅτι εὑρισκόμην εἰς τὸ Κοινοβούλιον ἐν τῇ γνωστῇ μοι αἰθούσῃ τῇ καλουμένῃ ***Ἀδιεξόδῳ***. Εἷς, μικροῦ ἀναστήματος, φέρων ἔνδυμα κυανοῦν καὶ ἐπενδύτην λευκόν, εἰσῆλθε· κατόπιν δ' αὐτοῦ ἕτερος, οὗτινος ἡ θέα μ' ἐξέπληξεν ἐκ πρώτης ὄψεως καὶ ὅστις, ἐξαγαγὼν κάτωθεν τοῦ ἐνδύματος περίστροφον, τὸ διηυ-

θυνε κατὰ τοῦ πρώτου εἰσελθόντος· τὸ περίστροφον ἐξεπυρσοκρότησεν, ἡ δὲ σφαῖρα εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τοῦ στήθους. Εἶδον τὸ αἷμα ρέον ἐκ τῆς πληγῆς καὶ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου μεταβληθεῖσαν· ὁ πληγωθεὶς ἔπεσε κατὰ γῆς. Ἠρώτησα τίς ἦτο ὁ ἄνθρωπος οὗτος; Μοὶ ἀπήντησαν ὅτι ἦτο ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Εἶδον προσέτι ὅτι πολλοὶ τῶν παρεστώτων συνέλαβον τὸν φονέα.

Ἀφυπνήσας διηγήθην τὸ ὄνειρόν μου εἰς τὴν σύζυγον, ἥτις, μηδεμίαν σπουδαιότητα ἀποδοῦσα εἰς τὸ πρᾶγμα καὶ ὡς ἁπλοῦν ὄνειρον θεωρήσασα αὐτό, μ' ἐπαρακίνησε νὰ ἐπανακοιμηθῶ. Ἐπανακοιμηθεὶς εἶδον ἀπαράλλακτα τὸ ἴδιον ὄνειρον καὶ τὰ αὐτὰ περιστατικά· ἐξυπνήσας ἐκ δευτέρου διηγήθην πάλιν τὸ ὄνειρον εἰς τὴν σύζυγον, ἥτις μοὶ ἐσύστησε νὰ ἔλθω εἰς τὸν ἑαυτόν μου καὶ ν' ἀποδιώξω τὴν τοῦ ὀνείρου εἰσηγηθεῖσαν ταύτην ἰδέαν. Κοιμηθεὶς ἐκ τρίτου εἶδον καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ ὄνειρον ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀλλοιώσεως. Ἠγέρθην λίαν συγκεκινημένος· τοιαύτην δ' ἐντύπωσιν ἐνεποίησέ μοι τὸ ὄνειρον τοῦτο, ὥστε ἀπεφάσισα νὰ μεταβῶ εἰς Λονδῖνον καὶ ἀναφέρω τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν Αὐλήν. Συνεβουλεύθην φίλους τινάς, ἀλλ' οὗτοι μὲ ἀπέτρεψαν λέγοντες ὅτι θὰ ἐξετιθέμην εἰς τὸν περίγελων καὶ θὰ ἐλλογιζόμην θεομανής τις. Ἐσιώπησα λοιπὸν ἔκτοτε, ἀλλ' ἀνέμενον ἀνυπομόνως τὴν ἐφημερίδα ἀνὰ πᾶν ταχυδρομεῖον· ἡ τῶν 13 Μαΐου δὲν περιεῖχε νέον τι περὶ τοῦ θανάτου τοῦ κ. Περσιβάλ· μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὅμως ὁ δευτερότοκος υἱός μου ἐπανερχόμενος ἐκ Τρουρὺ εἰσῆλθεν ὁρμητικῶς ἐν τῷ θαλάμῳ ἀναφωνῶν :

« Πάτερ ! τὸ ὄνειρόν σου ἐπηλήθευσεν, ὁ Περσιβὰλ ἐδολοφονήθη πυροβοληθεὶς ἐν τῇ ἀδιεξόδῳ αἰθούσῃ τοῦ Κοινοβουλίου· ἦλθε τηλεγράφημα εἰς Τρουρὺ ἀποσταλὲν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς «Ἐφημερίδος».

« Τὸ πραγματικὸν εἶνε ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐδολοφονήθη τὴν ἑσπέραν τῆς 11 Μαΐου.

« Κατὰ τὸ εἰς Λονδῖνον κατόπιν ταξείδιόν του ὁ κ. Οὐΐλλιαμ εἶδε σχεδιαγράφημα τῆς ῥηθείσης αἰθούσης μετὰ τῶν παριστατικῶν τοῦ φόνου τοῦ Περσιβάλ : λεπτομερὴς ἔρευνα τῷ ἐβεβαίωσεν ὅτι ἑκάστη λεπτομέρεια τοῦ ὀνείρου ἦτο αὐθεντική, μέχρι τοῦ κυανοῦ ἐνδύματος καὶ τοῦ λευκοῦ ἐπενδύτου.

« Αὐτὸ τὸ ἐκπληκτικὸν ὄνειρον διετέλεσεν ἐπὶ πολὺ τὸ κύριον θέμα πασῶν τῶν συναναστροφῶν Λονδίνου Ἡ «Ἑταιρία τῶν ψυχικῶν

ἐρευνῶν» ἐξετύπωσε μετὰ εἴκοσιν ἔτη τὴν παρὰ τοῦ κ. Οὐΐλλιαμ γραφεῖσαν ἔκθεσιν ταύτην.

« Παρατηροῦμεν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ περιστατικοῦ τὰ ἑξῆς :

1ον Αὐτὸ τὸ ὄνειρον δὲν ἦτο ἀποτέλεσμα ***διαυγείας*** (clairvoyance) διότι, κατὰ τὴν διαύγειαν, ὁ ὑπνοβάτης βλέπει ταυτοχρόνως ἓν γεγονὸς συμβαῖνον ἄλλοθι, ἐνῶ ὁ κ. Οὐΐλλιαμ ὠνειρεύετο τὴν 2 Μαΐου τὸ γεγονός, αὐτὸ δ' ἐξετελέσθη τὴν 11 Μαΐου.

2ον Ὁ Οὐΐλλιαμ ἐνόμιζεν ἐν τῷ ὀνείρῳ του ὅτι παρέστη εἰς τὸ μετά τινας ἡμέρας συμβὰν συμβεβηκός. Ἐδῶ λοιπὸν ἔχομεν ἓν παράδειγμα τῆς ροπῆς τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ μετασχηματίζειν εἰς πραγματικὰ συμβεβηκότα ἐκεῖνο ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἀνταύγασμά τι τῶν ἰδεῶν, ἃς ἕτερον πνεῦμα, ἐλεύθερον τῶν δεσμῶν τῆς ὕλης, μετεβίβασεν εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του κατὰ τὴν ἡμιελευθέραν αὐτοῦ κατάστασιν.

« Πολλὰ τοιαῦτα παραδείγματα ἐπίσης ἐκπληκτικὰ συμβαίνουσι καθεκάστην. . .

« Τὰ τοιαῦτα περιστατικὰ δύνανται νὰ μᾶς γνωρίσωσι τὰ πέραν τῆς ζωῆς συμβαινόμενα, δηλαδὴ τὰς φάσεις τῆς ζωῆς τοῦ πνεύματός μας.

« Ἐκ τῆς ἡμιελευθέρας φάσεως μεταβαίνει τὸ πνεῦμα εἰς τὴν ἐλευθέραν φάσιν· ἐν ταύτῃ δὲ ἡ πρὸς τὸ διαδραματίζειν ροπή, ἡ φανταστικὴ καὶ ἀπίθανος ζωή του παύουσιν ὑφιστάμεναι: ζῇ τότε τὸ πνεῦμα τὴν κανονικὴν ζωήν, διότι ἀποκαθίσταται πάλιν ἡ λογικὴ σχέσις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, συναισθάνεται δὲ τὰς ἐξ αὐτοῦ ἐντυπώσεις ὡς εἰ ἦσαν πραγματικαί.

« Δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν παρατηροῦμεν παρὰ τοῖς ὑπνοβάταις τὸ πνεῦμα ἐνεργοῦν, ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει, ἐπακριβῶς, ὡσεὶ δηλ. ἐπέδρα τῇ συνεργείᾳ ἑνὸς σώματος, καὶ ὅπως ἐπενεργοῦσι τὰ ἐλεύθερα πνευματα ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν μεσαζόντων.

« Ἐπανέλθωμεν ἤδη εἰς τὴν ἀμνημοσύνην τῆς κυρίως πνευματικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

« Παρεδέχθημεν ὡς κανόνα ὅτι τὸ πνεῦμα ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως δὲν ἠδύνατο, καὶ διὰ τῆς βοηθείας ἔτι τοῦ ἐγκεφάλου, νὰ ἐνθυμηθῇ ὅ,τι ἐσκέφθη ἢ διενήργησεν, ὅτε δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψει αὐτὸ τὸ ὄργανον.

« Ἀλλὰ διατὶ δὲν δύναται, θὰ ἐρωτήσῃ τις ἴσως ;

« Ἵνα ἐξηγήσωμεν: *πῶς ὁ ἐγκέφαλος σκέπτεται*, ἢ μᾶλλον διὰ νὰ ἀποφύγωμεν αὐτὴν τὴν ὑλιστικὴν ἔκφρασιν, ἂς εἴπωμεν: ἵνα ἐξηγήσωμεν ***πῶς τὸ πνεῦμα σκέπτεται τῇ συνδρομῇ τοῦ ἐγκεφάλου***, δὲν δυνάμεθα ἢ ὑποθέσεις νὰ ἐκφέρωμεν χωρὶς νὰ λύσωμεν ὁλοσχερῶς τὸ ζήτημα· μολοντοῦτο δύναταί τις σοφῶς νὰ παραδεχθῇ ὅτι ἕκαστον συμβὰν περιέρχεται εἰς γνῶσίν μας διά τινος σειρᾶς ἀντικειμενικῶν ἐντυπώσεων, συναισθανομένων παρὰ τῶν αἰσθήσεων καὶ μεταβιβαζομένων εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ὅστις ἀποδεχόμενος αὐτὰς τὰς ἐναποθηκεύει ἀμέσως ἐν καταστάσει εἰδώλων (εἰκόνων).

« Τὸ ἔργον δὲ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ πνεύματος συνίσταται εἰς τὴν οἱονεὶ ἀναζήτησιν αὐτῶν τῶν εἰκόνων, ἵνα ὑποβάλῃ αὐτὰς ἐνώπιον τῆς ὑποκειμενικῆς ἢ ἐσωτερικῆς αὐτοῦ ἐνοράσεως.

« Ἀλλὰ πῶς νὰ δυνηθῇ τὸ πνεῦμα ν' ἀναπαραγάγῃ ἐντυπώσεις, ἂς ὁ ἐγκέφαλος οὐδέποτε ἐδέχθη ἢ ὅτε δὲν εὑρίσκει ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ, οὗτινος χρῆσιν ποιεῖται, ἑτέρας ἐντυπώσεις ἢ εἰκόνας, εἰμὴ ἐκείνας μόνον ἃς ἐναποθήκευσεν ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως τῇ συνδρομῇ συμβεβηκότων *δραθέντων* καὶ *ζησάντων*; Δὲν δύναται βεβαίως καὶ συνεπῶς νὰ ἐνεργήσῃ ὑπὸ ἐπήρειαν ἀγνώστων εἰκόνων.

« Καταληπτὸν ἀποβαίνει ὅτι μία ἰδέα λογική, σκεφθεῖσα παρὰ τοῦ πνεύματος ἐν καταστάσει ἀπαλλαγῆς, καθ' ὃν χρόνον τὸ σῶμα κοιμᾶται, εἶνε δυνατὸν νὰ ἀντανακλασθῇ εἰς εἰκόνα ἀνεξίτηλον ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ νὰ ἐγκολαφθῇ αὐτῷ, ὅτε τὸ πνεῦμα συνδέεται πρὸς τὸ σῶμα διὰ τοῦ περιπνεύματος ἢ ἀστρῴου σώματος· νομίζομεν δὲ τότε ὅτι διασκεπτόμεθα τὴν ἰδέαν ταύτην διὰ πρώτην φοράν, διότι μᾶς φαίνεται αὕτη ὡς μὴ ἀποτελοῦσα σειρὰν τῶν ἀναμνήσεών μας· τὸ ἀναμιμνήσκεσθαι δὲ μίαν ἰδέαν σημαίνει διασκέπτεσθαι αὐτήν, σὺν τῇ πεποιθήσει ὅτι τὴν ἔχομεν ἤδη σκεφθῇ καὶ ἄλλοτε.

« Δύο λόγοι ἀποδεικνύουσιν ὅτι νομίζομεν μίαν ἰδεαν ἐπερχομένην ἡμῖν διὰ πρώτην φοράν· ὁ πρῶτος λόγος, ὁ ὑλικός, εἶνε ὅτι ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως σκεπτόμεθα διὰ διαφορετικοῦ ὀργάνου· δεύτερος δέ, ὡς εἶπον ἀνωτέρω, εἶναι ὅτι δὲν δυνάμεθα ν' ἀναμνησθῶμεν περιστατικὰ τῆς ἐλευθέρας ζωῆς τοῦ πνεύματός μας καὶ ἑπομένως οὐδὲ τὰς περιστάσεις ἐν αἷς τὸ πνεῦμα τὰς ἐσκέφθη διὰ πρώτην φοράν.

« Ἂν τὸ πνεῦμα ἐν καιρῷ ὕπνου ἀντελήφθη πολλῶν εὐγενῶν καὶ ὑψηλῶν ἰδεῶν, θὰ τῷ εἶναι εὐχερὲς ν' ἀντιληφθῇ αὐτῶν ἐπίσης καὶ

ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως, διότι ἡ ἐν ὥρᾳ ὕπνου ἐργασία τοῦ πνεύματος δύναται καὶ δέον νὰ ἔχῃ ὡσαύτως καὶ τὴν ἐν τῇ πραγματικῇ ζωῇ σημασίαν.

« Τὸ μᾶλλον ἐνδιαφέρον δι' ἡμᾶς εἶνε ὅτι τὸ ὑπὸ μελέτην φαινόμενον παρέχει ἡμῖν τὸ ἀληθὲς ἐπιχείρημα πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς μόνης σπουδαίας παρατηρήσεως, ἣν προτείνουσι κατὰ τοῦ νόμου τῆς μετενσαρκώσεως.

« Μᾶς ἐρωτῶσι συνήθως ἀναφορικῶς τῶν προϋπάρξεων, διατὶ νὰ μὴ δυνάμεθα ν' ἀναμνησθῶμεν αὐτῶν οὐδόλως;

« Ἀπαντῶμεν: Δὲν εἶνε δυνατὸν ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως ν' ἀναμνησθῇ τις ἐκεῖνο ὅπερ ἔπραξεν ὅτε τὸ πνεῦμά του ἦτο καθολοκληρίαν ἀπηλλαγμένον τοῦ σώματός του. Ὁ ὑπνοβάτης,, ὁ μεσάζων οὐδέποτε ἐνθυμοῦνται ὅ,τι εἶπον, καθὼς οὐδὲ τὰς ὑψηλὰς ἰδέας, ἃς διεσκέφθησαν ἢ ἐξεφράσθησαν ἐν τῇ ἰδιαζούσῃ αὐτῶν ἀπαλλαγῇ. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ πνεῦμα δὲν δύναται τῇ συνδρομῇ τοῦ ἐγκεφάλου ν' ἀναμνησθῇ ὅ,τι ἂν ἔπραξεν ἢ διεσκέφθη ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει, ἔτι ὀλιγώτερον βεβαίως θὰ δυνηθῇ, τῇ συνδρομῇ πάντοτε τοῦ ἐγκεφάλου, ν' ἀναμνησθῇ ἐκείνου ὅπερ ἔπραξεν ἢ διεσκέφθη πρὶν ἢ διὰ τῆς μετενσαρκώσεως λάβῃ ἐκ νέου κατοχὴν ἑνὸς ἑτέρου σώματος, διὰ τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ ὁποίου θὰ ἐναποθηκεύσῃ νέας εἰκόνας ἢ ἰδέας. Ἂν ἠθέλομεν ἀναμιμνήσκεσθαι τῶν προτέρων μας ὑπάρξεων, θὰ ἦτο τὸ τοιοῦτο καθ' ἡμᾶς, ἀκυρωτικὸν πρόσκομμα τοῦ λογικοῦ καὶ μοιραίου νόμου τῆς διὰ τῆς μετενσαρκώσεως προόδου.

« Ἡ ἀμνημοσύνη ἀντὶ νὰ ᾖ ἐπιχείρημα κατὰ τῆς μετενσαρκώσεως εἶναι ἀπεναντίας ἡ ἄφευκτος συνέπεια αὐτῆς. Ἀποδεικνύει, ἐπιβεβαιοῖ ἕνα νόμον μαθηματικόν, θαυμάσιον τῆς ἀπολύτου δικαιοσύνης τῆς διεπούσης τὴν παγκόσμιον ζωήν.

« Ἐκπληττόμεθα ἐπὶ τὸ ὅτι τὰ οὐσιώδη ταῦτα ζητήματα παραμελοῦνται τόσῳ πολὺ παρὰ τῶν σοφῶν! »

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΑΟΡΑΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΔΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑΖΟΝΤΟΣ

M. BRISSE ΤΩι 1881.

Τί ἐστὶ πνευματισμός;

Ἐρ. Τί ἐστὶ πνευματισμός ;

Ἀπ. Πνευματισμός ἐστι τὸ σύνολον τῶν ἀποκαλυφθεισῶν γνώσεων πρὸς τοὺς *ἐνσωματους*, ἢ τὰ ὄντα τὰ ἔχοντα ὑλικὸν σῶμα καὶ κατοικοῦντα εἰς τὸν πλανήτην σας, παρ' ἄλλων ὄντων τῆς αὐτῆς μὲν φύσεως, ἀλλ' ἐγκαταλιπόντων τὴν ὑλικὴν ζωὴν καὶ ἐξακολουθούντων, κατὰ τοὺς ὡρισμένους παρὰ τοῦ Θεοῦ νόμους, νὰ ζῶσι πνευματικῶς ἐν τῷ διαστήματι, καὶ ἅτινα, πρὸς διάκρισιν τῶν ὑπὸ τὴν σωματικὴν ὕλην ὑποκειμένων, δηλοῦσι διὰ τοῦ ὀνόματος τῶν πνευμάτων ἢ désincarnés (ἀνενσάρκων).

Τὸν τρόπον δὲ τῆς ἐπικοινωνίας τῶν πνευμάτων μετὰ τῶν ἐνσωμάτων θὰ σᾶς ὑποδείξῃ ἡ συνέχεια τῶν ὁδηγιῶν μας τούτων.

Ἐρ. Οἱ ἔνσαρκοι λοιπὸν τῆς σφαίρας μας θὰ ὦσι Πνεύματα ἅμα ὡς ἐγκαταλίπωσι τὸ ἐπίγειον αὐτῶν περικάλυμμα ;

Ἀπ. Ναί, ἀγαπητὸν τέκνον, διότι δὲν ὑπάρχει διαφορά τις ἄλλη μεταξύ των ἢ τὸ ὑλικὸν αὐτὸ σῶμα, ὅπερ σᾶς κρατεῖ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἕπεται λοιπὸν ὅτι ἐν τῷ διαστήματι ἢ ἐν τῇ πλανητικῇ ζωῇ (érraticité)—λέξει χρωμένῃ πρὸς φανέρωσιν τῆς καταστάσεως τῶν ὄντων μετὰ τὸν θάνατον τῶν σωμάτων —ὑπάρχουσι Πνεύματα πάσης φύσεως, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς σας, δηλαδὴ ἀγαθὰ καὶ κακά, σοφὰ καὶ ἀμαθῆ.

Ἐρ. Διατί μετὰ τὸν θάνατον τοῦ σώματος νὰ μὴ καθίστανται τὰ Πνεύματα ἴσα ἐν ἀγαθότητι καὶ ἐπιστήμῃ ;

Ἀπ. Διὰ τὸν λόγον ὅτι ὅλα τὰ παιδία τῆς αὐτῆς σχολῆς δὲν εἶνε ἰσοβάθμια ἐν τῃ μαθήσει, ἀλλὰ τὰ μὲν τυγχάνουσι μᾶλλον προηγ-

μένα τῶν δέ, εἴτε διότι εἰργάσθησαν τὰ μὲν πλεῖον, τὰ δὲ ἔλαττον, εἴτε διότι τὰ μέν τυγχάνουσιν ἀρχαιότερα τῶν δὲ ἐν τῃ σχολῃ.

Ἐρ. Εἴπετε ὅτι ὁ πνευματισμὸς εἶνε τὸ σύστημα τῶν ἀποκαλυφθεισῶν γνώσεων εἰς τοὺς ἐνσάρκους παρὰ τῶν Πνευμάτων εἶνε λοιπὸν ἐπιστήμη ὅλως νέα ; Καὶ πῶς γίνεται νὰ μὴ διαδοθῇ ἐνωρίτερα, ἀφοῦ κέκληται νὰ διδάξῃ καὶ βελτιώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα ;

Ἀπ. Θὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν διπλῆν σου ἐρώτησιν

Ὄχι· ὁ πνευματισμὸς δὲν εἶνε ἐπιστήμη νέα· εἶνε τόσῳ ἀρχαία, ὄχι μόνον ὅσῳ ὁ κόσμος, ὃν κατοικεῖτε, ἀλλ' ὅσῳ καὶ αὐτὴ ἡ δημιουργία. Τῳόντι, πᾶσα ἐπιστήμη εἶνε ἢ μᾶλλον δέον νὰ ἦνε σύνολόν τι ἀληθειῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀλήθεια ἀπορρέει, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, δέον νὰ ᾖ, καὶ εἶνε, τράγματι, αἰώνιος καὶ ἀπόλυτος, ὡς Αὐτός. Ὁ πνευματισμὸς λοιπόν, ὡς ἀλήθεια, ὑπῆρξεν ἀπ' αἰώνων.

Ἀλλα. καθὼς καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀλήθειαν, δὲν ἠδυνήθησαν οἱ ἄνθρωποι νὰ τὸν γνωρίσωσι, πρὶν ἢ ἡ διάνοια των καταστῇ ἱκανή, ὅπως καρπωθῇ τὴν ἐξ αὐτοῦ ὠφέλειαν. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς ἄλλας ἀναρίθμους ἀληθείας, ἃς οὐδ' ὑποπτεύονται τὴν σήμερον, καὶ ἃς ὅμως οἱ ἄνθρωποι τοῦ μέλλοντος θὰ ἀνακαλύψωσιν ἢ θὰ μάθωσι καθ' ὅσον ἀναπτύσσονται αἱ διανοητικαὶ καὶ ἠθικαὶ αὐτῶν δυνάμεις.

Ἐννοεῖτε τώρα διατὶ ὁ πνευματισμὸς δὲν ἐπεξετάθη ἐγκαιρότερα εἰς τὰ πλήθη, καίτοι, ἀπ' αἰώνων. γεγονότα ἀναγόμενα εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστήμην, παρήχθησαν καὶ ἀνεγράφησαν ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ κόσμου σας,χωρὶς νὰ ἐξηγηθῶσι· τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐπιστήμας, τὴν φυσικήν, τὴν χημείαν, τὴν ἀστρονομίαν.

Κατ' ἀρχὰς ἐβεβαίωσαν τὰ ἀποτελέσματα χωρὶς νὰ δυνηθῶσι νὰ ἀνεύρωσι τὰς αἰτίας· εἶτα διὰ τῆς ἐπισωρεύσεως τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἀγώνων ἐπέτυχον τὴν ἀνακάλυψιν τινῶν τῶν διεπόντων τὰ πράγματα ταῦτα νόμων, συστήσαντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰς βάσεις αὐτῶν τῶν ἐπιστημῶν, αἵτινες διατελοῦσιν ἐπεκτεινόμεναι καὶ προσεγγίζουσαι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πρὸς τὴν ἀπόλυτον ἀλήθειαν, ἥτις εἰς μόνον τὸν Θεὸν ἀνήκει. καὶ ἥτις εἶνε ὁ ἀκτινοβολῶν φάρος, ὁ φωτίζων καὶ ὁδηγῶν τὰς ἐρεύνας ἡμῶν.

Ἐρ. Διατί ὁ πνευματισμὸς ἐδιδάχθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους παρὰ τῶν Πνευμάτων, ἐνῶ αἱ ἄλλαι ἐπιστημαι τυγχάνουσιν ὁ καρπὸς τῆς ἐργασίας τῶν ἀνθρώπων ;

Ἀπ. Ἡ ἀπάντησις, ἀγαπητὸν τέκνον, εἰς αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν συνε-

πάγεται ἐκτενεῖς ἀναπτύξεις, ἃς δὲν ἐπιδέχεται ἤδη τὸ μέρος τοῦτο τῆς πραγματείας μας. Μόλα ταῦτα θὰ σᾶς δώσω ὀλίγας ἐξηγήσεις χάριν τῆς ἐπιθυμίας ἣν ἔχεις νὰ διδαχθῆς, κατόπιν δὲ θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς λεπτομερεῖς ἀναπτύξεις.

Ἐν πρώτοις ἡ διαφορὰ ἣν διατυποῖς εἰς τὴν ἐρώτησίν σου εἶνε φαινομενική· δέχθητι πρὸς τὸ παρὸν τὴν βεβαίωσίν μου ταύτην ὡς ἀληθῆ, καὶ κατωτέρω θ' ἀποδείξω τὸ τοιοῦτο.

Αἱ ἐπιστῆμαι ἃς ἀνέφερον, καί,ἐν γένει, αἱ πρὸς τὰ φυσικὰ ἢ ὑλικὰ σχετιζόμεναι, δύνανται ἐν χρονικῷ τινι διαστήματι, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μακρόν, νὰ προαχθῶσι καὶ ἐξαπλωθῶσι διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐνσάρκων ὄντων, διότι αὗται εἶνε τῆς δικαιοδοσίας τῆς ὕλης, καί, συνεπῶς, ὑπὸ τὴν ἄμεσον δρᾶσιν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας.

Ὁ δὲ πνευματισμὸς εἶνε ἐπιστήμη ὅλως διαφόρου τάξεως, διότι ἀνάγεται πρωτίστως εἰς ἠθικὰ πράγματα, δηλ. σχετικὰ πρὸς τὸ πνευματῶδες τοῦ ὄντος· οὕτω δὲ ταῦτα ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, τυγχάνουσι ἧττον προσιτὰ εἰς τὰς ἐξερευνήσεις τῶν ἐνσωμάτων.

Πρέπει δὲ νὰ γινώσκητε ὅτι ἡ ἀνθρωπότης προώρισται εἰς δύο εἴδη διάφορα προόδου, ὀφείλοντα μὲν νὰ βαδίζωσιν ἐκ παραλλήλου, μὴ τυγχάνοντα ὅμως πάντοτε ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, ἀλλ' ὑπερβαινόμενα ἐξ ὑπαμοιβῆς, ἀναλόγως τῆς ρυθμίσεως τῶν ἀγώνων τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον σκοπόν.

Τούτου τεθέντος, καὶ τῆς διανοητικῆς προόδου προπορευομένης καὶ παρασυρούσης τὴν ἀνθρωποτητα εἰς τὴν πορείαν της, ἐπισυμβαίνει, ὡς ἐπὶ παντὸς σφοδροῦ ἀγῶνος, στασιμότης τις εἰς αὐτήν, καθ' ὃν χρόνον ἡ ἠθικὴ πρόοδος, καθυστερήσασα ἐπὶ στιγμήν, σπεύδει τὴν πορείαν της, ἵνα προφθάσῃ τὴν ἀδελφήν της διανοητικὴν πρόοδον καὶ τὴν ὑπερβαλῃ μάλιστα ὑπήκουσα εἰς τὸν διέποντα τὴν δημιουργίαν νόμον τῆς ἁρμονίας.

Η ἀνθρωπότης δὲν δύναται βεβαίως ἀφ' ἑαυτῆς νὰ ἐκπληρώσῃ μόνη τὸ γιγαντιαιον αὐτὸ ἔργον τῆς πρὸς τὴν τελειοποίησιν προόδου, ἀλλ' ὁ Θεός, οὗτινος ἡ ἄπειρος σοφία δὲν σφάλλεται, ἔθετο, παρὰ πάσῃ ἀνθρωπότητι, ἀνώτερα πνεύματα, ὁδηγοῦντα αὐτὴν καὶ διευθύνοντα τὰ βήματά της. Τινὰ ἐκ τῶν πνευματων τούτων ἐντέλλονται τὴν τελειοποίησιν ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἐπιστήμης, τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἀνακάλυψιν, ἐπιφέρουσαν ἀναμόρφωσίν τινα τῶν ὅρων τῆς ὑπάρξεως ἢ τοῦ εὖ εἶναι τῶν κατοίκων τῆς ἀνθρωπότητος.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὴν ἠθικὴν πρόοδον. Εἴδετε κατὰ διαφόρους αἰῶνας ἐπὶ τῆς γῆς σας ἀνθρώπους, οἵτινες, ἕνεκα τῶν ἀρετῶν αὐτῶν, ἐφαίνοντο ἀνήκοντες εἰς ἄλλον κόσμον, καὶ ὧν τὰ διδάγματα μετέβαλλον ἐξ ὁλοκλήρου τὰς τῆς ἐποχῆς ἰδέας, πρὸς βελτίωσιν καὶ προσέγγισιν πρὸς τὴν ἠθικὴν ἀλήθειαν. . .

Παρατηρεῖς, ἀγαπητέ, ὅτι ἥ τε διανοητικὴ καὶ ἠθικὴ πρόοδος, καίτοι ἀναπτυσσόμεναι διὰ τῆς ἀτομικῆς ἐργασίας, προκαλοῦνται ὅμως, ἐν τῇ συλλήβδην ἀνθρωπότητι, διὰ τῆς λανθανούσης ἐπηρείας τῶν πνευμάτων, τῶν προωρισμένων εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον ἢ μᾶλλον εἰς αὐτὴν τὴν ἀποστολήν, καὶ ὅτι ἐδικαιούμην εἰπών σοι, ὅτι ἡ διαφορά, ἣν ὑπέθετες, ἦτο φαινομενική.

*
* *

Τὰ τρία συστατικὰ στοιχεῖα τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐρ. Μᾶς ἐδίδαξαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος σύγκειται ἐκ δύο πραγμάτων τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς· μᾶς λέγετε δὲ ὅτι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχουσι τρία στοιχεῖα· θέλετε νὰ μᾶς γνωρίσητε ταῦτα ;

Ἀπ. Εὐχαρίστως, ἀγαπητὸν τέκνον, διότι ἄνευ αὐτῶν τῶν τριῶν στοιχείων πολλὰ πράγματα τυγχάνουσιν ἀνεξήγητα.

Ὁ Θεὸς ἔγνω, ἐν τῇ δημιουργίᾳ τῶν πραγμάτων, οὕτω πως, ὥστε οὐδὲν νὰ ὑπόκειται εἰς τὴν τύχην.

Οἱ ὡρισμένοι νόμοι, οἱ τόσῳ θαυμαστοί, ἐν τῇ ἁπλότητι, ἐνέχουσι τὴν σφραγίδα τοσαύτης ἀγαθότητος, ὥστε θὰ ἴδωμεν ὅτι ὁ ὡρισμένος σκοπὸς τοῦ Θεοῦ τελεσφορεῖ ἄνευ ἀνάγκης οὐδενὸς καταναγκασμοῦ ἢ θείας προσωπικῆς δράσεως ἐφ' οὐδενὸς τῶν πνευμάτων, τῶν διὰ τὴν μακαριότητα πεπλασμένων.

Τὰς σκέψεις ταύτας, ἀγαπητὸν τέκνον, θὰ τὰς ἀναπτύξωμεν ἀκολούθως, ἵνα, ἐννοῶν αὐτάς, κατανοήσῃς τὴν πατρικὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ.

Ναί, ὁ ἄνθρωπος σύγκειται ἐκ τριῶν στοιχείων, καλῶς διακεκριμένων.

1ον Τὸ ὑλικὸν σῶμα, ὅπερ γνωρίζετε.

2ον Τὸ περίπνευμα· σῶμα ὑλικὸν ὡσαύτως, ἀλλὰ τόσῳ ρευστοειδὲς (fluidique), ὥστε διαφεύγει συνήθως τῶν αἰσθήσεών σας.

3ον Τὸ πνεῦμα, ὅπερ ἀποκαλεῖται ψυχήν· οὐσία πνευματώδης τοῦ ὄντος, ἐν ᾗ ἑδρεύει ἡ διάνοια καὶ ἡ βούλησις, καὶ ἥτις εἶνε ἀθάνατος, διότι ἐπλάσθη παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἵνα, σχετικῶς ἀείποτε πρὸς τὴν πρόοδόν της, μετέχῃ ἐκ τῆς μακαριότητος, ἣν ὁ Θεὸς ἔγνω πλάττων εὐδαίμονας.

Ἐρ. Ἐκ τῶν λεγομένων σας εἰκαστέον ὅτι τὸ πνεῦμα μόνον εἶνε ἀθάνατον. Εἶνε λοιπὸν ἄλλης οὐσίας παρὰ τῆς τῶν δύο σωμάτων δι' ὧν περικαλύπτεται, καὶ ὧν τὸ ἔργον (rôle) δὲν ἐννοῶ ;

Ἀπ. Ναί, ἀγαπητὸν τέκνον, τὸ πνεῦμα εἶνε ἄλλης οὐσίας πολὺ διαφόρου τῆς τῶν δύο σωμάτων, τῶν ὑπὸ τὰς διαταγάς του διατελούντων, ὡς πιστοὶ θεράποντες.

Ναί, τὸ πνεῦμα εἶνε ἀνώτερον τοῦ σώματος, εἶνε μάλιστα, ἂν τολμῶ νὰ τὸ εἴπω, εἰς τὴν διάνοιάν σας, τὴν ἱσταμένην ἔτι εἰς τὰς θύρας αὐτῆς τῆς ὑπερόχου ἐπιστήμης τοῦ μέλλοντος τοῦ πνεύματος, τὸ μόνον ὑπάρχον ὄν, διότι αὐτὸ μόνον διαννοεῖται, βούλεται, δρᾷ.

Τό τε σῶμα, ὅπερ γινώσκετε, καὶ τὸ ἕτερον ρευστοειδὲς σῶμα, καθὰ ἐξ ὕλης συγκείμενα, δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἢ ἰδιότητας τῆς ὕλης.

Οὐδεὶς βεβαίως ἐξ ὑμῶν δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ὕλη διανοεῖται, διασκέπτεται, ἐκφέρει θέλησιν.

Ἐρ. Ἀφοῦ τὰ δύο σώματα τοῦ πνεύματος, τὸ περίπνευμα καὶ τὸ ὑλικὸν σῶμα εἶνε ἀδρανῆ καὶ ἄνευ βουλήσεως, ποῖον τὸ ἔργον αὐτῶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ;

Ἀπ. Ἵνα ἐννοήσῃς, ἀγαπητὸν τέκνον, τὸ ἔργον αὐτῶν τῶν δύο σωμάτων τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ψυχῆς ἢ πνεύματος, δέον νὰ εἰσδύσωμεν εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ Θεοῦ, καί, ἐξ ἐκείνου ὅπερ γινώσκομεν, νὰ ἐξαγάγωμεν τὸ ἔργον αὐτῶν τῶν δύο σωμάτων.

Ὁ Θεὸς ἔγνω, δημιουργῶν τοὺς κόσμους, νὰ οἰκήσῃ αὐτοὺς δι' ὄντων. . . (1)

Ἀλλ' ἵνα τὰ πλάσματα ταῦτα δυνηθῶσι νὰ συναισθανθῶσι τὸ πολύτιμον αὐτὸ δῶρον (τῆς ἀγάπης) καὶ νὰ τὸ ἀνταποδώσωσιν, ἐδέησε :

1ον Νὰ ὦσιν ἐλεύθερα· διότι ὁ καταναγκασμὸς δὲν γεννᾷ ἢ ὑποκρισίαν.

---

(1) Σ. Μ. Παραλείπομεν δέκα παραγράφους, καθὸ ἐνέχοντας ὑψηλὴν φιλοσοφίαν.

Νὰ καταστῶσιν ἱκανῶς νοήμονα, ἵνα ἐκτιμήσωσιν αὐτὸ τὸ ἄφατον δῶρον, διὰ τῆς ἐπιμελείας τοῦ πεύματός των εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φύσεως, καὶ διὰ τῆς ἀναζητήσεως καὶ ἐκτιμήσεως ὅλων τῶν ἐνδείξεων τῆς πατρικῆς ἀγαθότητός του (τοῦ Θεοῦ).

Ἐκ τούτου ἡ ἀνάγκη τῆς ἐν αὐτοῖς ἀναπτύξεως τῆς νοημοσύνης ταύτης, ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ σκοπός, ὃν ὁ Θεὸς προέθετο, δὲν ἤθελεν ἐπιτευχθῇ.

Οὐδεὶς θ' ἀμφισβητήσῃ ὅτι, ἵνα ἀναπτύξωσι τὴν νοημοσύνην των, ἔδει νὰ δοθῶσιν αὐτοῖς αἱ περιστάσεις ὅπως τὴν ἐξασκήσωσι.

Τί ἔγνω λοιπὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Θεός ;

Δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἓν σῶμα πρόσκαιρον, συνεπιφέρον μεθ' ἑαυτοῦ ἀνάγκας· οὕτω δέ πως συνιστάμενον, ὥστε ὁ ἄνθρωπος (θεωρούμενος ἐνταῦθα ὡς Πνεῦμα) νὰ νομίζῃ αὐτὸ ὡς τὸ κυριώτερον τοῦ ὄντος του· νὰ νομίζῃ πρὸς δὲ ὅτι τὸ σῶμα *φαίνεται* παρέχον αὐτῷ τὴν ἡδονὴν ἢ τὴν ὀδύνην.

Σημείωσις.— Εἶπον *φαίνεται* ἐπὶ σκοπῷ, διότι θὰ ἴδητε κατωτέρω τὴν ἀπόδειξιν τῆς πλάνης, εἰς ἣν διατελεῖ ὁ ἄνθρωπος, νομίζων ὅτι τὸ ὑλικόν του σῶμα αἰσθάνεται τὴν ἡδονὴν ἢ τὸν πόνον.

Συνεπείᾳ τοῦ διπλοῦ τούτου συναισθήματος, τὸ Πνεῦμα ἢ ὁ ἄνθρωπος ὤφειλε νὰ τείνῃ ἀφεύκτως πρὸς τὴν ἀναζήτησιν τῆς μὲν καὶ τὴν ἀποφυγὴν τοῦ ἑτέρου. Πρὸς τοῦτο, ἔδει ν' ἀναζητῇ, νὰ διασκέπτηται, ν' ἀσκῇ τὴν νοημοσύνην του, ἑπομένως νὰ τὴν ἀναπτύξῃ καὶ νὰ γεννήσῃ ἐν αὐτῇ, ἕνεκα τῶν ἰδίων αἰτιῶν, τὴν βούλησιν, τὸν ἰσχυρὸν τοῦτον μοχλόν, ὅστις θ' ἀποβῇ τόσῳ ὠφέλιμος ἀργότερα.

Ἀλλ' ἵνα ἡ θεία αὕτη ἰδέα τελεσφορήσῃ, ἐδέησε τὸ Πνεῦμα νὰ συνδεθῇ μετὰ τοῦ ὑλικοῦ σώματος διὰ τόσῳ στενοῦ τρόπου, ὥστε ὁ ἔνσαρκος νὰ διατελῇ ἐν πλάνῃ, ἀποδίδων εἰς τὸ σῶμα ὅ,τι συνῃσθάνετο τὸ Πνεῦμα.

Ἵνα, λοιπόν, ἡ τόσῳ στενὴ σύνδεσις αὕτη δυνηθῇ νὰ παραχθῇ μεταξὺ τοῦ Πνεύματος καὶ τοῦ σώματος, ἐδέησε σύγκρασίς τις ἐπιτρέπουσα αὐτὴν τὴν προσέγγισιν, τὸ συνδέσαι πρᾶγμα ἀψηλάφητον, ἀνεπίδεκτον ἀναλύσεως, μετὰ μορίων ὑλικῶν, δύο πράγματα ἐκ τῶν μᾶλλον ἀντιθέτων.

Οὕτω ὁ Θεὸς ἔγνω τὴν πλάσιν ἑνὸς σώματος, μετέχοντος καὶ τοῦ Πνεύματος διὰ τῆς ἀεροποιήσεως, καὶ τῆς ὕλης, διὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς φύσεως.

Τοῦτο τὸ ἀποκαλοῦμεν Περίπνευμα· ὕλη ρευστοειδής, ἐπιδεκτικὴ ἀεριοποιήσεως ἐν ὑπερτάτῳ καταληπτῷ βαθμῷ, καὶ συμπυκνώσεως ἐν τοιούτῳ βαθμῷ, ὥστε νὰ ἐμφορῆται τὰς ἰδιότητας τῆς ψηλαφητῆς ὕλης.

Ἰδοὺ λοιπὸν τὰ δύο βοηθητικὰ τοῦ Πνεύματος σώματα προσδιωρισμένα· μένει ἤδη νὰ ἐξηγήσωμεν τὸ ἔργον αὐτῶν.

Τὸ ὑλικὸν σῶμα, ὡς σᾶς τὸ εἴπομεν, ὤφειλε νὰ φαίνηται εἰς τὸν ἐνσώματον ὡς νὰ ἦνε αὐτὸς ὁ ἴδιος, καὶ τοῦτο εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἅπασα ἡ προκατάληψις αὐτοῦ νὰ τείνῃ πρὸς ἀποφυγὴν μὲν τῶν πόνων, πρὸς ἐπιζήτησιν δὲ τοῦ εὖ εἶναι, τῆς ἡδονῆς.

Ἵνα δὲ ὁ ἄνθρωπος ἀναγκασθῇ νὰ διατηρῇ αὐτὸ τὸ σῶμα ἐν τελείᾳ ἁρμονίᾳ, ὁ Θεὸς ἔγνω τὰ πράγματα εἰς τρόπον ὥστε αἱ ἀναγκαῖαι πράξεις τῆς σωματικῆς ζωῆς νὰ φέρωσιν ἐν αὐταῖς στοιχεῖον ἡδονῆς.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ὑπόχρεως ν' ἀσκῇ τὴν διάνοιάν του, ὅπως προμηθευθῇ αὐτὰς τὰς ἀπολαύσεις, καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ γινώσκῃ τὰς προκυψομένας συνεπείας αὐτῶν τῶν διαφόρων πράξεων.

Μὴ λησμονῶμεν ἐν τούτοις ὅτι τὸ σῶμα εἶνε ἀδρανὲς καὶ δὲν δύναται νὰ αἰσθανθῇ κανὲν συναίσθημα εὐάρεστον ἢ ὀδυνηρόν. Τοῦτο θὰ προσπαθήσωμεν ἤδη νὰ καταστήσωμεν καταληπτόν.

Πρὸς τοῦτο ἂς μελετήσωμεν τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος καὶ ἂς εἰσέλθωμεν ἀμέσως εἰς τὸ θέμα· κατωτέρω θ' ἀποδείξωμεν ὅ,τι θὰ σᾶς εἴπωμεν.

Τὸ Πνεῦμα σχηματίζει τὸ περίπνευμά του, τὸ πρώτιστον περικάλυμμά του ἐκ τῶν *ρευστῶν* (fluides), ***τῶν παρὰ τῆς φύσεως τῶν σκέψεών του διαπεπλασμένων.***

Τὰ μόρια αὐτοῦ τοῦ σώματος, τοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον αἰθεριώδους, ἑλκύουν, διά τινος φυσικῆς ἰδιότητος, ὑλικὰ μόρια συντελοῦντα πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ὑλικοῦ σώματος. Εἰς τρόπον ὥστε τὰ περιπνευματικὰ μόρια, συνηνωμένα πρὸς τὰ ὑλικὰ μόρια, ἀποδέχονται τὰ συναισθήματα, ἅτινα νομίζει ὅτι αἰσθάνεται τὸ ὑλικὸν σῶμα· συνεπείᾳ δὲ πάλιν τῆς συνενώσεώς των πρὸς τὸ πνεῦμα μεταδίδουσιν εἰς αὐτὸ τὸ τελευταῖον αὐτὰ τὰ ἴδια συναισθήματα.

Ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε τὸ ὑλικὸν σῶμα οὔτε τὸ περιπνευματικὸν σῶμα δύνανται νὰ σκεφθῶσι, νὰ γεννήσωσι θέλησίν τινα, καταλαμβάνομεν

ὅτι ὅλαι αἱ πράξεις τοῦ ὑλικοῦ σώματος δὲν εἶνε ἢ ἀποτέλεσμα τῆς βουλήσεως τοῦ πνεύματος.

Τὸ πνεῦμα ἀνακοινεῖ εἰς τὸ περίπνευμα τὴν θέλησίν του, ἀσυναισθήτως κατὰ τὰ πρῶτα στάδια τοῦ βίου, ἑκουσίως δὲ ἀργότερα.

Τὸ περίπνευμα, διὰ τῆς στενῆς συνδέσεώς του πρὸς τὸ πνεῦμα, παράγει τὴν κίνησιν καὶ σύρει μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ὑλικὸν σῶμα, ὅπερ εἶνε στενῶς συνδεδεμένον πρὸς αὐτό.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ χρησιμότης αὐτῶν τῶν δύο σωμάτων.

Τὸ ὑλικὸν σῶμα, ἵνα ἐξαναγκάζῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς διανοίας του, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὀδύνης ἢ πρὸς ζήτησιν τῆς εὐπραγίας.

Τὸ περιπνευματικὸν σῶμα, ὅπερ δρᾷ ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ σώματος πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἀπατηλῆς ἐμφάσεως, τῆς πρὸς τὸ πνεῦμα τόσῳ ἀναγκαίας κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπάρξεώς του, ὅπως ἐξαναγκάζηται ἡ διάνοιά του πρὸς τὸ δρᾶν, ἵνα ἀποφεύγῃ ἢ ζητῇ ὅ,τι φοβεῖται ἢ ὅ,τι ἐπιθυμεῖ.

Ἐρ. Καίτοι παραδεχόμενος ὅ,τι μοὶ εἴπετε, ἐπιτρέψατέ μοι μίαν παρατήρησιν.

Διατί τὸ πνεῦμα, τὸ προσκαίρως ἡνωμένον ὡς λέγετε, πρὸς τὸ σῶμα νὰ μὴ ἐξακολουθῇ ἐπὶ τῆς γῆς τὴν τελειοποίησίν του ; Τὸ πᾶν ἀποδεικνύει ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων θνήσκουσι, πρὶν ἢ ἀφιχθῶσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἀναγκαίαν τελειοποίησιν τῆς διανοίας των καὶ γίνωσι καταληπταὶ αἱ μεγάλαι ἀλήθειαι, ἃς διδάσκει ἡ διδασκαλία σας.

Ἀπ. Χαίρω, ἀγαπητὸν τέκνον, διότι ἡ ἐρώτησίς σου προκαλεῖ τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς τῶν μεγίστων ἀποδείξεων τῆς μερίμνης τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τοῦ πλάσματός του.

Θὰ παρετήρησες βεβαίως ὅτι, ἵνα τις ἀποβῇ ἐγκρατὴς τῶν ὅρων τῶν συνιστώντων πᾶσαν ἐπιστήμην, δέον ν' ἀνακεφαλαιώνῃ ἐν διασκέψει ὅλα τὰ στοιχεῖα αὐτῆς τῆς ἐπιστήμης πολλάκις, ὅπως δυνηθῇ νὰ ἐκμάθῃ ἅπαντα.

Λοιπὸν ὁ Θεὸς ὁ γνοὺς ὅτι αὐταὶ αἱ σκέψεις καὶ αὐταὶ αἱ συγκρίσεις ἦσαν ὠφέλιμοι εἰς τὸ πνεῦμα, ὅπως τοῦτο στενῶς καὶ ἀσφαλῶς ἐνστερνισθῇ τὰς ἀληθείας, ἃς ἔδει νὰ γνωρίσῃ, ὁ Θεός, λέγω, ἔγνω νὰ διατάμῃ τὸν ἀρκοῦντα χρόνον εἰς τὰς ὑλικὰς τοῦ πνεύματος ἐνσαρκώσεις, διὰ προσκαίρων διαλειμμάτων, δυναμένων νὰ ὦσι μᾶλ-

λον ἢ ἧττον μακρά, καθόσον ἡ νοημοσύνη τοῦ ἐπὶ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀνεπτυγμένου πνεύματος, ἐπιτρέπει αὐτῷ νὰ ἐξαγάγῃ τὰς συνεπείας τῶν παρατηρήσεων, ἃς ἠδυνήθη νὰ ἐπιτελέσῃ.

Αὐτὰ τὰ διαλείμματα, ἅτινα ἀποκαλεῖτε θάνατον, καὶ ἅπερ ἐγὼ θ' ἀποκαλέσω **διακοπὰς** (σχολικὰς) τοῦ πνεύματος, ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ ν' ἀναζητῇ τὰς εὐτυχεῖς ἢ δυστυχεῖς συνεπείας τῶν πράξεων τοῦ ἐπιγείου βίου του.

Ἵνα δὲ μηδὲν δυνηθῇ νὰ διαταράξῃ τὰς μελέτας του, ἔγνω νὰ τεθῇ τὸ πνεῦμα ἐν τοιαύτῃ καταστάσει, ὥστε νὰ μὴ ἐπηρεάζηται ἐκ τῶν ὑλικῶν ἀναγκῶν τῆς σωματικῆς ὑπάρξεως.

Οὕτω δέ πως ὡρίσθησαν τὰ πράγματα, ὥστε νὰ δυνηθῇ πολλάκις νὰ ἐννοήσῃ ὅτι, ἂν πάσχῃ, εἰς ἑαυτὸ μόνον πρέπει ν' ἀποδώσῃ τὴν αἰτίαν τῆς ὀδύνης του, διότι, καθὸ ἐλεύθερον, δύναται νὰ δράσῃ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του.

Περιττὸν νὰ εἴπω ὅτι τὸ πνεῦμα δέον θᾶττον ἢ βράδιον, καὶ ἀνελλιπῶς, ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν συμφερωτέραν ὁδόν, καὶ ὅτι, ἀναγνωρίσαν τὸ τοιοῦτο, ὀφείλει νὰ προσπαθήσῃ ν' ἀκολουθήσῃ ταύτην τὴν ὁδόν.

(*Ἕπεται συνέχεια*).

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΝΟΙΚΤΗ

Πρὸς τὸν ἰατρὸν κ. Δ. Κ. Κόνσολα καθηγητὴν τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.

Ἐξοχώτατε,

Τελειόφοιτός τις τῆς ἰατρικῆς, ἐρωτηθεὶς χθὲς περί τινος φυσιολογικοῦ ζητήματος, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀπαντήσῃ εὐκρινῶς καὶ ὁριστικῶς, προσθεὶς ὅτι ἡ *ἀναζήτησις τοῦ τε ζητήματος τούτου καθὼς καὶ τῶν πλειοτέρων φυσιολογικῶν φαινομένων εἶνε στεῖρα* καὶ παραπέμψας με εἰς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Σχῆμα ἐπὶ κεφαλὴν» κεφ. τῆς «Πλή-

ρους Πραγματείας περὶ Μαιευτικῆς» τοῦ Μ. Joulin, τῆς παρ' ὑμῶν μεταφρασθείσης καὶ ἐκδοθείσης κατὰ τὸ 1876.

Ἀναγνοὺς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐβεβαιώθην ὅτι οἱ φοιτηταὶ τῆς Ἰατρικῆς ἀντὶ νὰ διαφωτίζωνται εἴς τινα ζητήματα, μᾶλλον ἐπισκοτίζονται μὲ τὰς διαφόρους εἰκασίας, τὰς διαφόρους θεωρίας, τὰς διαφόρους ὑποθέσεις, τὰς διαφόρους ἐξηγήσεις, ἀνθυποθέσεις, ἐπεξηγήσεις τῶν διαφόρων ἐπιστημόνων, καὶ ὅτι ἡ ἰατρικὴ καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα βαίνει ψηλαφοῦσα εἰς τὰ σκοτεινά, διότι δὲν θέλει νὰ ἐξέλθῃ τῆς τετριμμένης ὁδοῦ, τῆς σφαλερᾶς ὁδοῦ, εἰς ἣν ἀπὸ πολλοῦ **χάνεται**.

«Ἑνὸς ἀτόπου δοθέντος μυρία ἕπονται» λέγει τὸ γνωμικόν. Ὅταν λοιπὸν καὶ ἡ ἰατρική, ἐκ σφαλερᾶς ἀρχῆς ἀγομένη, ἀνάγει τὰ πάντα εἰς τὴν ὕλην, βεβαίως θὰ εἰσέλθῃ εἰς ἀδιέξοδον λαβύρινθον, ὡς καὶ εἰσῆλθε, μὲ τὰς σαθρὰς ὑποθέσεις τῶν μὲν καὶ τὰς ἔτι σαθρωτέρας ἀνθυποθέσεις τῶν δέ.

Ἀλλ' εὐτυχῶς ἤρξαντο ἤδη ἀναφαινόμενα ἕτερα ἐν τῇ ἰατρικῇ πνεύματα, οἱ ψυχολόγοι ἰατροί, οἱ κεκτημένοι τὸν μῖτον τῆς Ἀριάδνης, οἵτινες ὡς ἄλλοι Θησεῖς, ὁδηγοῦσι τὴν Ἰατρικὴν εἰς τὴν ἀληθῆ ὁδόν, ἵνα καὶ ἡ τόσῳ καθυστεροῦσα καὶ καρκινοβατοῦσα ἐπιστήμη αὕτη προαχθῇ, ἐν τέλει, εἰς ἣν καὶ αἱ ἄλλαι ἐπιστῆμαι γραμμὴν ἐν τῇ προόδῳ.

Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Ὑποβαλόντος τότε ἐμοῦ ἑτέραν θεωρίαν, ἐπεξηγοῦσαν καὶ τὸ ἐν λόγῳ φυσιολογικὸν ζήτημα, ὁ τελειόφοιτος ἠσπάσθη ἀσμένως τὴν θεωρίαν μου ταύτην, καθὸ ἐπεξηγοῦσαν εὐλογώτατα ὄχι μόνον τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα προβλήματα, ἀνεπίλυτα ὡσαύτως διατελοῦντα διὰ τῶν θεωριῶν καὶ ὑποθέσεων τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, οἷα τὰ τοῦ ὑστερισμοῦ, τῆς κληρονομικότητος, κλπ.

Ἀποτεινόμενος ἤδη πρὸς ὑμᾶς, κ. Καθηγητά, ὑποβάλλω εἰς ἑτέραν καὶ πάλιν ἀνάγνωσιν τὸ ἀνωτέρω μνησθὲν κεφάλαιον, παρακαλῶν ὑμᾶς συνάμα νὰ εὐαρεστηθῆτε ν' ἀναγνώσητε καὶ τὴν τῶν ψυχολόγων ἰατρῶν θεωρίαν: τοῦ τρισυνθέτου τοῦ ἀνθρώπου, περὶ ἧς ἀκροθιγῶς, τό γε νῦν, πραγματεύονται τὰ δύο ἐκδοθέντα φυλλάδια τοῦ περιοδικοῦ μου ὁ «Νέος Πυθαγόρας».

Μετὰ δὲ τὴν ἐπισταμένην ἀνάγνωσιν, παρακαλῶ καὶ πάλιν νὰ εὐαρεστηθῆτε νά μοι διακοινώσητε τὰ πορίσματα τῆς μελέτης σας,

ἵνα καὶ ἄλλοι καθηγηταὶ παρορμηθῶσι νὰ ἐκφέρωσι τὴν γνώμην των· Ταῦτα δὲ πάντα ἂν οὐχὶ πρὸς ἄμεσον ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, πρὸς ἰχνηλάτησιν ὅμως τοὐλάχιστον αὐτῆς.

Ἰδοὺ τὸ ἀπόσπασμα τοῦ κεφ. ὑπὸ τὸν τίτλον **Σχῆμα ἐπὶ κεφαλήν.**

«Ἀνωτέρω εἴρηται πόσον στεῖρα εἶνε ἡ ἀναζήτησις τῶν αἰτίων τῶν πλειοτέρων φυσιολογικῶν φαινομένων, καὶ ἕνεκα τούτου δὲν θὰ ἐπιμείνωμεν πολὺ ἐπὶ τῶν προταθέντων πρὸς ἐξήγησιν τῆς συχνότητος τοῦ ἐπὶ κεφαλὴν σχήματος. Οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον ὅτι κατὰ τὸν ἕβδομον μῆνα τὸ ἔμβρυον, οὗτινος ἡ κεφαλὴ διευθύνεται ἀρχικῶς πρὸς τὸν πυθμένα τῆς μήτρας, ἐκτελεῖ ὁλικὴν στροφὴν δι' ἧς ἡ κεφαλὴ κατέρχεται πρὸς τὰ κάτω· ἡ δοξασία ὅμως αὕτη πρὸ πολλοῦ ἀνεγνωρίσθη ὡς ἐντελῶς ἡμαρτημένη. Εἶτα ὑπέθεσαν ὅτι τὸ ἔμβρυον ἐπικρέμαται διὰ τοῦ ὀμφαλ. λώρου ἐν τῷ ἐναμνίῳ ὑγρῷ, ἔχον τὰς ἀνωτέρας τοῦ σώματος αὐτοῦ χώρας διευθυνομένας πρὸς τὸ κατώτερον μέρος τῆς μήτρας ἕνεκα τοῦ βάρους τῆς κεφαλῆς. Ἀλλ' ὁ Dubois ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἀνάρτησις δὲν εἶνε παραδεκτὴ ἰδίως εἰς προκεχωρημένην ἐποχὴν τῆς κυήσεως· διὰ δὲ πειραμάτων ἐβεβαίωσεν ὅτι τὸ ἔμβρυον ἐμβυθιζόμενον εἰς λουτρὸν πίπτει ἀδιαφόρως εἰς τὸ βάθος τοῦ ἀγγείου μὲ τὰ ἄκρα αὐτοῦ ἢ πλαγίως, καὶ ὅτι οὐδόλως ἐπιδρᾷ τὸ βάρος τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Ἀντὶ δὲ τῆς δοξασίας ταύτης, βασιζομένης εἰς ἁπλῆν φυσικὴν ἐξήγησιν, ὁ Dubois παραδέχεται ἑτέραν ὑπὸ τοῦ Paré, Mauriceau καὶ Chamberlen προταθεῖσαν. «Νομίζομεν, λέγει ὁ Dubois, ὅτι τὰ αἴτια ταῦτα ἑδρεύουσιν εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἣν ἡ φύσις ἐνεφύσησεν εἰς τὸ ἔμβρυον τοῦ νὰ φυλάττῃ μέχρις ἐποχῆς τινος τῆς κυήσεως τὴν θέσιν εἰς ἣν κεῖται, καὶ εἰς ἔνστικτον ἢ κατὰ βούλησιν ἐνέργειαν αὐτοῦ δι' ἧς ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν, ὅταν τυχαίως ἀπομακρυνθῇ.

«Ἐὰν παραδεχθῶμεν ἔνστικτον βούλησιν εἰς τὸ ἔμβρυον, δὲν δυνάμεθα νὰ περιορίσωμεν αὐτὴν εἰς μίαν μόνον ἐκ τῶν πράξεων τῆς ἐνδομητρίου ζωῆς, καὶ μάλιστα οὐδὲ νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι καὶ διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην τὸ ἔνστικον ἔχει ἐλλείψεις ὡς παρατηρεῖται εἰς τὰ ἀνώμαλα σχήματα.

«Ἄλλως δὲ πῶς δυνάμεθα μετὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ ἐνστίκτου νὰ ἐξηγήσωμεν τὰ ἐπὶ κορμὸν καὶ ἐπὶ πυέλον σχήματα, τὰς παραμενούσας ὀπισθίας ἰνιακὰς θέσεις, τοὺς κόμβους καὶ τοὺς βρόχους τοῦ ὀμ-

φαλ. λώρου, ἅτινα κωλύουσι μᾶλλον ἢ ἧττον σπουδαίως τὴν εὐνοϊκὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τοκετοῦ;

«Τὸ ἔνστικτον εἶνε ἕν, ἑπομένως ἐὰν παραδεχθῶμεν τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ καθιστῶμεν ἀνεξηγήτους τὰς ἀνωμαλίας. Ἡ δὲ πρότασις τοῦ Dupois περὶ τοῦ ἐνστίκτου τῶν ζώων ἅτινα ἐνεργοῦσιν ὑπὸ ἀκατάσχετον παρόρμησιν οἰκοδομοῦντα τὴν ἑαυτῶν φωλεὰν καὶ ἐκτελοῦντα ἄλλας πράξεις ἃς οὐδόλως ἐμυήθησαν διὰ παραδειγμάτων, ὑπόκειται εἰς ἀντιρρήσεις, διότι αἱ πράξεις των ἐκτελοῦνται ἄνευ ἐξαιρέσεως, διότι τὰ πτηνὰ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν φωλεὰν πάντοτε ὁμοιοτρόπως καὶ ἅμα αἰσθανθῶσι τὴν πρὸς τοῦτο ἀνάγκην ἕνεκα τῆς ᾠοτοκίας, ἐνῷ τὸ ἔμβρυον δὲν λαμβάνει πάντοτε τὴν θέσιν ἥτις εἶνε ἡ μᾶλλον εὐνοϊκὴ δι' αὐτό. Ἔτι δὲ οἱ νεώτεροι φυσιολόγοι δὲν παραδέχονται εἰς τὸ ἔμβρυον ἔνστικον βούλησιν, ἀλλ' ἀποδίδουσι τὰς παρ' αὐτοῦ ἐκτελουμένας κινήσεις εἰς ἀντανακλαστικὰς ἐνεργείας:

«Ὁ Dubois στηρίζει τὴν δοξασίαν αὐτοῦ εἰς τὸ ὅτι τὰ ἀνώμαλα σχήματα εἶνε συχνότερα κατὰ τὰς ἐκτρώσεις, δὲν ἔλαβεν ὅμως ὑπ' ὄψιν τὸ σχῆμα τῆς μήτρας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ τὴν ἀφθονίαν τοῦ ἐναμνίου ὑγροῦ, πολὺ μεγαλειτέραν οὖσαν σχετικῶς πρὸς τὸν ὄγκον τοῦ ἐμβρύου.

«Ὁ δὲ Limhson, παραδεχόμενος τὰς ἀντανακλαστικὰς ἐνεργείας ὡς αἴτια τοῦ ἐπὶ κεφαλὴν σχήματος, ἀνέπτυξε τὴν δοξασίαν αὐτοῦ εἰς ἐκτεταμένον ὑπόμνημα· οἱ προτεινόμενοι ὅμως ἐν αὐτῷ λόγοι δὲν ἀποδεικνύονται, ἑπομένως οὐδὲ καταπείθουσί τινα.

«Ὁ δὲ Cazeux ἐξηγεῖ τὸ φαινόμενον διὰ τοῦ τρόπου της ἀναπτύξεως τῆς μήτρας, ἥτις, κατὰ τοὺς ἓξ πρώτους μῆνας διευρυνομένη ἰδίως κατὰ τὸν πυθμένα, εἶνε πολὺ εὐρυτέρα κατὰ τὴν ἀνωτέραν αὐτῆς μοῖραν ἢ κατὰ τὸν τράχηλον, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ πυελικὸν ἄκρον τοῦ ἐμβρύου ὀγκωδέστερον ὂν τοῦ κεφαλικοῦ ἄκρου αὐτοῦ ἐφαρμόζεται εἰς τὸ εὐρύτερον μέρος τῆς μήτρας, κατὰ δὲ τοὺς τρεῖς τελευταίους μῆνας τῆς κυήσεως καὶ ἡ κατωτέρα μοῖρα τῆς μήτρας διευρύνεται κατ' ὀλίγον ὅσον καὶ ὁ πυθμήν, τότε ὅμως ἡ κάθετος τοῦ ἐμβρύου διάμετρος εἶνε ἀρκούντως μεγάλη ὥστε δὲν ἐπιτρέπει αὐτῷ τὴν μεταβολὴν τῆς θέσεως. Τὴν θεωρίαν ταύτην νομίζομεν πιθανωτέραν τῶν λοιπῶν. Ἐκτὸς δὲ τῶν δευτερευουσῶν τούτων σκέψεων ἑτέρα σπουδαιοτέρα ἐξηγεῖ τὴν συχνότητα τοῦ ἐπὶ κεφαλὴν σχήματος, δηλ.

ὅτι ὁ τοκετὸς εἶνε εὐκολώτερος εἰς τὸ σχῆμα τοῦτο, ἡ δὲ φύσις ἐκλέγει εἰς τὰς λειτουργικὰς αὐτῆς ἐνεργείας τὴν ἀσφαλεστέραν ὁδόν, ὥστε ἡ μὲν φυσιολογικὴ κατάστασις εἶνε ὁ κανών, ἡ δὲ παθολογικὴ ἡ ἐξαίρεσις.

«Ὁ δὲ Jeaucourt κατέγεινε νὰ ὁρίσῃ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς μητρὸς ἐπὶ τῆς στάσεως τοῦ ἐμβρύου κατὰ τὸ τέρμα τῆς κυήσεως· τὰς στατιστικὰς αὐτοῦ ἐρεύνας περιλαμβανούσας 761 περιπτώσεις διῄρεσαν εἰς δύο σειράς, εἰς μὲν τὴν πρώτην τῶν ὁποίων κατέταξε τὰς γυναῖκας αἵτινες ἕνεκα τῶν ἐνεργητικῶν ἀσχολιῶν ὑποχρεοῦνται εἰς καθημερινὴν ἄσκησιν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἐκείνας ὧν τὸ ἐπάγγελμα ἀπαιτεῖ καθεστηκυῖαν ζωήν. Ἰδοὺ τὸ ἀποτέλεσμα» . . .

Σᾶς ἀποστέλλω, κ. Καθηγητά, ταχυδρομικῶς, τὰ ἐκδοθέντα δύο φυλλ. τοῦ «Νέου Πυθαγόρα», διὰ τὸν ἄνω εἰρημένον σκοπόν.

Ἀθήνησιν 20)2)91

Ἔρρωσθε

Θ. Δομινος

Υ. Γ. Ἂν τυχὸν θεωρήσητε τὸν «Νέον Πυθαγόρα ἀκατάλληλον τῆς μελέτης ὑμῶν-ὅπερ ἀπεύχομαι—παρακαλῶ νά μοι ἐπιστρέψητε τὰ δύω φυλλάδια, ἄλλως θὰ λάβω τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν τιμὴν νὰ ἐγγράψω καὶ ὑμᾶς μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν, ἐπὶ ἓν ἔτος, ὡς καὶ ὅσους ἄλλους ἐκ τῶν συναδέλφων σας θελήσωσι νὰ ἐγγραφῶσι τοιοῦτοι, διὰ τῶν καλῶν ὑμῶν συστάσεων ὑπὲρ τοῦ ταπεινοῦ τούτου ἔργου μου.

Ὁ ἴδ.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ
ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

«Τυγχάνουσι πράγματά τινα, ἅτινα ὁ οἰηματίας, μεθ' οἱανδήτινα διαύγειαν πνεύματος πεπροικισμένος, ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ».

(Τὰ Μυστήρια τοῦ Ἑρμοῦ).

«Ὁ σκεπτικισμός, ὁ πεφυσημένως ἀπορρίπτων τὰ γεγονότα, χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξερεύνησιν αὐτῶν, εἶνε ἐνίοτε ὀλεθριώτερος τῆς ἐλαφροτέρας εὐπιστίας». (Οὐμβόλδος).

Ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου, ἐν μεταφράσει, ξένου ἔργου παρατηρεῖ πᾶς τις ὅτι τὰ φαινόμενα τῆς πνευματολογίας δὲν περιστρέφονται περὶ τὰ τραπεζάκια μόνον, ὡς τοιοῦτό τι φαίνεται ὑπονοοῦσα ἡ «Ἀκρόπολις» διὰ τοῦ φύλλ, τῆς 13 7βρίου 1890, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄλλα φαινόμενα, πολὺ ἐκπληκτικώτερα, πολὺ ὑπέρτερα.

Ἐν τούτοις καλὸν ν' ἀπαντήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν προοιμίῳ καὶ διὰ βραχέων εἰς τὰ ἑξῆς ἐρωτήματα τῆς «Ἀκροπόλεως»:

«Εἰς ἡμᾶς πάντοτε δὲν εἰξεύρομεν διατὶ αὐτὰ τὰ τρίποδα τραπεζάκια ἦσαν ἡ βάσις τῆς δυσπιστίας μας πρὸς τὸν πνευματισμόν. Καὶ πρῶτον μὲν διατὶ *τραπεζάκια*; Τί σχέσιν ἔχουσιν αὐτὰ μὲ τὰ πνεύματα; Καὶ δεύτερον διατὶ *τρίποδα*; Διὰ νὰ μεταβάλλουν τοὺς περὶ αὐτὰ εἰς τετραποδα ;»

Εἰς τὴν ἐρώτησιν λοιπόν: «Καὶ πρῶτον διατὶ τραπεζάκια» ἀπαντᾷ ἐν μέρει ὁ Leon Denis ἐν τῷ βιβλίῳ του «Διατὶ ἡ Ζωή;» ὡς ἑξῆς : (1)

«Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν οἱ πειραματισμοὶ τῆς νεωτέρας πνευματολογίας ἐχλευάσθησαν ὡς καὶ οἱ περὶ αὐτοὺς καταγινόμενοι, θεωρηθέντες μωροί.

«Τοιοῦτο ἔκπαλαι τὸ μοιραῖον τῶν νέων ἰδεῶν, τῶν νέων ἀνακαλύψεων. Χυδαίαν ἐθεώρησαν τὴν χρῆσιν τῶν περιστρεφομένων τραπεζῶν. Ἀλλ' οἱ μέγιστοι νόμοι τοῦ σύμπαντος, αἱ ἰσχυρότεραι δυνάμεις τῆς φυσεως δὲν ἀπεκαλύφθησαν διὰ τρόπου μᾶλλον ἐπιβάλλοντος. Μήτοι ὁ ἠλεκτρισμὸς δὲν ἀνεκαλύφθη χάρις εἰς τοὺς ἐπὶ βατράχων πειραματίσμοὺς (καὶ εἰς τὸ παίγνιον, προσθέτομεν ἡμεῖς, ἐπὶ τῆς ἑλκτικῆς ἰδιότητος τοῦ ἠλέκτρου παρ' ἄλλων πολλῶν, κυρίως δὲ παρὰ τοῦ Ἄγγλου ἰατροῦ Ζιλπέρ); Μήτοι ἡ πτῶσις μήλου τινὸς δὲν ἀπέδειξε τὴν παγκόσμιον ἕλξιν, τὸ δὲ κόχλασμα τῆς χύτρας, τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀτμοῦ;

---

(1) Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐγράψαμεν καὶ εἰς τὸ ἕτερον πόνημά μας «Τὰ Μαγνητιστικὰ καὶ Πνευματιστικὰ Φαινόμενα», ἐν σελ. 226 καὶ ἐφεξῆς, σχετικά τινα πρὸς ὁμοίαν ἐρώτησιν τοῦ σεβ διευθυντοῦ τῆς «Σιὼν» τῆς 23 Ἀπριλ. 1886.

Μήτοι οἱ δὲ-Κάϋς, δ'-Ἀρβέϋ καὶ τόσοι ἄλλοι μεγαλοφυεῖς ἄνδρες δὲν ἐθεωρήθησαν μωροί;

«*Καὶ δεύτερον διατί τρίποδα; Διὰ νὰ μεταβάλλουν τοὺς περὶ αὐτὰ εἰς τετράποδα ;*

Ἡ ἄγνωστος καὶ ἀπόκρυφος δύναμις, φίλη «Ἀκρόπολις», ἐκδηλοῦται, ὡς θὰ ἴδωμεν, διὰ πολλαπλῶν μέσων· ἀλλὰ τὸ στοιχειοδέστερον, τὸ εὐχερέστερον, τὸ πειστικώτερον διὰ τοὺς ὑλιστάς, τοὺς ἀπιστοῦντας, τοὺς δοκίμους, τυγχάνει τὸ τραπεζάκι, καὶ μάλιστα τὸ τρίπουν, καθὸ εὐκολώτερα, ἢ ἡ τετράπους βαρεῖα τράπεζα, μετακινούμενον, ἀνακινούμενον (διὰ τὴν τυπτολογίαν), αἰωρούμενον ὑπὲρ τὸ ἔδαφος, ὁσάκις ἡ τοῦ μεσάζοντος δύναμις τυγχάνει μετρία, ἀνίσχυρος.

Καὶ ὄντως· διὰ τῆς ἁπλῆς μετακινήσεως τῶν τραπεζῶν πείθεται ὁ μεσάζων ὅτι ὑφίσταται ἑτέρα δύναμις, ἐκτὸς τῆς ἑαυτοῦ, ἐπενεργοῦσα ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Διὰ τῆς ὑπὲρ τὸ ἔδαφος ἀνυψώσεως, αἰωρήσεως τῆς τραπέζης—ὅτε ἡ ἰσχὺς τοῦ μεσάζοντος τυγχάνει ὑπερτέρα—πείθεται ὁ ἀπιστῶν ὅτι ὑπάρχει ὑπερτέρα ἄγνωστος δύναμις, διενεργοῦσα τὸ φαινόμενον ἀφύσικον τοῦτο διενέργημα.

Ὅτε δὲ ἡ τράπεζα μεταβαίνει ἔνθεν κακεῖθεν, σύμφωνα πρὸς τὴν ἐν διανοίᾳ θέλησιν τοῦ παρεστῶτος, τοῦ πειραματιζομένου, ἢ ὅτε διὰ τῆς τυπτολογίας ὑπαγορεύει πράγματα γνωστὰ εἰς ἕνα μόνον τῶν παριστώτων ἢ ἀπαντᾷ ἐπιτυχῶς εἰς τὴν ἐν διανοίᾳ ἐρώτησιν ἢ πραγματεύεται περὶ ὑψηλῶν ζητημάτων, ἐνῷ ὁ μεσάζων τυγχάνει ἀγράμματος, τί ἄλλο ταῦτα πάντα δηλοῦσιν εἰμὴ ὅτι ἡ δύναμις αὕτη *κέκτηται διάνοιαν* ;

Τὰ δὲ τρίποδα τραπεζάκια, φίλη «Ἀκρόπολις», δὲν μεταβάλλουσι τοὺς περὶ αὐτὰ εἰς τετράποδα, κατὰ τὴν ὑπερπλεονάζουσαν ἀττικοῦ ἅλατος ἔκφρασίν σας· τὸ τοιοῦτον ἐπιτελεῖ ὁ Ὑπνωτισμός, ὡς καὶ ὑμεῖς ἐγράψατε ἐν τοῖς φυλλ. 29, 30 8βρ. κλπ. 1887, δι' οὗ ὑπνωτιζόμενός τις ἐγένετο γάτα, ἕτερος γαλῆ, κλπ. Ὁ Τρίπους ἀπεναντίας μεταβάλλει τὰ περὶ αὐτὸν καὶ τὰ τετράποδα καὶ τὰ δίποδα, μεταβάλλει λέγομεν, εἰς τρίποδα, δηλ· τοὺς παῖδας εἰς γέροντας, οὐχὶ καθ' ἡλικίαν, ἀλλ' ὡς ἐνόει τοῦτο ὁ σοφὸς ἱερεὺς τῆς Αἰγύπτου, κατὰ τὸν Τίμαιον τοῦ Πλάτωνος, ἢ εἰς Οἰδίποδας, δηλ. λυτὰς τοῦ ὑπὸ μελέτην αἰνίγματος τῆς ἀποκρύφου Σφιγγός.

Παραχωροῦμεν ἤδη λόγον εἰς τὸν δημοσιογράφον καὶ συγγραφέα R. Caillié.

«Ἐχλεύασα κἀγὼ ἐπὶ πολύ, ὡς ὁ κόσμος ὅλος, τὰ τοῦ μαγνητισμοῦ. Ἀλλὰ — τὸ ἐξομολογοῦμαι ταπεινῶς — ὅ,τι ἐξελάμβανον ὡς γέλωτα τοῦ Βολταίρ, δὲν ἦτο ἢ γέλως μωροῦ, συνηθέστερος τοῦ πρώτου. Περιστάσεις ἰδιαίτεραι μὲ προέτρεψαν νὰ σπουδάσω ἐκ τοῦ σύνεγγυς μίαν φυσικὴν ὑπνοβάτιδα, ἐκστατικήν, αὐτομαγνητιζομένην (περιερχομένην εἰς transe, ὡς λέγουσιν οἱ Ἀμερικανοί), καὶ κτῶσαν τότε δυνάμεις ἐκτάκτους. Ἔγραφεν ἀσυναισθήτως, ἀκουσίως· ἐν διαστήματι πέντε ἢ ἓξ πρωϊῶν συνέγραφε ἓν μυθιστόρημα, ὡς ἐκεῖνα, ἅτινα ἐδημοσίευσα ὑπὸ τὸ ὄνομά μου μέν, ἀλλὰ κατ' ἐντολήν της: «Τὸ Μυθιστόρημα τοῦ Μέλλοντος», «Ὁ Λουὶ Οὐβέρτ», «Οἱ Ἀπόκληροι», κλπ.»

Eug. Bonnemère (ὁ ἱστορικός).

«Δὲν λέγω ὅτι ταῦτα εἶναι πιθανά· λέγω ὅτι ὑφίστανται πραγματικῶς.»

Κρούξ.

«Ὑπὸ τὸν τίτλον «Μαρτυρίαι τῶν γεγονότων» ἀρχόμεθα σειρᾶς σπουδῶν, σκοπουσῶν τὴν ἀπόδειξιν τῆς πραγματικότητος τῶν ἐπικοινωνιῶν τῶν ζώντων μετὰ τῶν τεθνεώτων, κατὰ συνέπειαν δὲ τὴν ἀναμφίρρηστον ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. Προτιθέμεθα νὰ παράσχωμεν καὶ ἡμεῖς ἐξ αὐτῶν ὀλίγον ὑλικὸν διὰ τὸ μέγα ἔργον τῆς κοινωνικῆς ἀναγεννήσεως, ἧς τόσαι ἐφημερίδες ἐξυπηρετοῦσιν ἤδη τὰς προθέσεις. Τὸ φιλοσοφικὸν καὶ θρησκευτικὸν σύστημα, ὅπερ, ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, τείνει μετ' ἀξιοσημειώτου ζέσεως νὰ ἐνθρονισθῇ ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, εἶναι ἀληθὴς *Μάθησις*, δηλ. γενναία καὶ εὔθετος ἕνωσις τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Θρησκείας. Δὲν εἶνε οὔτε χριστιανικὸν οὔτε καθολικόν, κατὰ τὴν παραδεχθεῖσαν σημασίαν τῶν λέξεων, ἀλλ' εἶνε χριστιανικὸν καὶ καθολικὸν κατὰ τὴν ἀρχικὴν καὶ ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτῶν τῶν λέξεων. Διεκδικεῖ τὸ κληρονομικόν, τὸ νόμιμον δικαίωμα τοῦ Χριστιανισμοῦ κατὰ τῶν σφετερισθέντων αὐτὸν τὸν τίτλον, δι' ἐσφαλμένης, ψευδοῦς, δεισιδαίμονος, εἰδωλολάτριδος διερμηνεύσεως τῆς ἀρχικῆς διδασκαλίας. Αὐτὸ τὸ σύστημα, τὸ καθολικὸν οὐχὶ δ' ἐθνικόν, κατὰ τὴν κυριολεκτικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, παραδέχεται ὅτι ὁ Θεὸς ἐκφαίνεται διηνεκῶς, ὅτι ἡ Θρησκεία εἶναι ἀκμαία τις κατάστασις, ἀείποτε παροῦσα καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς, ἀείποτε εὐπρόσι-

τος, μία καὶ ἡ αὐτὴ δι' ἅπαντας, ἀλλὰ δὲν δύναται ἕκαστος νὰ τὴν κατανοήσῃ ἐναργῶς, δὲν δύναται νὰ τὴν ἐννοήσῃ ἢ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἰδιοσυγκρασίαν.

Μόνη δὲ ἡ Μάθησις ἐκέκτητο τὴν δύναμιν, τὴν ἰσχὺν τοῦ ὑπερνικᾶν τὰ ἐν τῇ κοινωνίᾳ παρὰ τῆς ἀθέου ἐπιστήμης παρεισαχθέντα καταστρεπτικὰ στοιχεῖα. Ὁ Θεὸς οἶδε εἰς ποίας ἀβύσσους ἄγει ἡμᾶς ἡ ἐπιστήμη αὕτη, ἡ παρασύρουσα ἡμᾶς πρὸς τὴν κατωφέρειαν τοῦ κακοῦ! Ἀκούσατε τί γράφει ὁ ἐθνικὸς ἡμῶν ποιητής:

Ecoutez, Je suis Jean. J'aivu des choses sombres
J'aivu l'ombre infinie où se perdent les nombres
J'ai vu les visions que les réprouvés font,
Les engloutissements de l' abîme sans fond ;
J'ai vu le ciel, le chaos, l' espace.
Vivants! puisqu' j'en viens, jesais cequi s'y passe.
Jė vous affirme à tous, écoutez bien ma voix,
J'affirme même à ceux qui vivent danslesbois,
Que le seigneur, le Dieu des esprits, des prophètes,
Voit ce que vous pensez et sait ceque vous faites.
C' est bien, continuez, grands, petits, jeunes, vieux!
Que l'avare soit tout à l'or, que l' envieux
Rampe et morde en rampant, que le glouton dévore,
Que celni qui faisait le mal le fasse encore
Que celui qui fut lâche et vil le soit toujours!
Voyant vos passions, vos fureurs, vos amours,
J'aidit à Dieu: Seigneur, jugez où nous en sommes,
Considérez laterre et regardez les hommes,
Ils brisent tous les nœuds qui devaient les unir.
Et Dieu m' a repondu: CERTES, JE VAIS VENIR.

Καὶ ὄντως ἰδοὺ ὅτι ἔρχεται. Ἡ μεγάλη ἤδη θρησκευτικὴ κίνησις μαρτυρεῖ τοῦτο. Ἡ γήϊνος ἀνθρωπότης ἀφίκετο, ἐν τοῖς περιόδοις αὐτῆς, εἰς μεγάλην μεταμόρφωσιν, καθ' ἣν θὰ προαχθῇ εἰς ὑπέρμετρον βῆμα πρὸς τὴν πρόοδον. Κέκληται δὲ ὁ πνευματισμὸς νὰ διαδραματίσῃ μέγα πρόσωπον ἐν τῇ μεγαλοπρεπεστάτῃ ἐξελίξει ταύτῃ.

Ὁ πνευματισμός, τὸ πρὸς καταπολέμησιν τοῦ πλημμυρήσαντος

τὴν ἐποχήν μας ὑλισμοῦ ὅπλον τοῦτο, τυγχάνει ἐξερευνητικὴ ἅμα ἐπιστήμη καὶ φιλοσοφία. Τὰ πνεύματα, κατὰ τὸν Ἀλλὰν Καρδέκ, εἶναι αἱ ψυχαὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἢ εἰς ἄλλους πλανήτας διαβιωσάντων. Δὲν εἶναι ὄντα ἀμφίβολα, ἀόριστα, οὔτε φλόγες, ὡς αἱ φωσφόροι ἀτμίδες, οὐδὲ φαντάσματα, ὡς τὰ τῶν μύθων· εἶναι ὄντα ὅμοια ἡμῖν, ἔχοντα σῶμα, ὡς τὸ ἡμέτερον, ρευστοειδὲς ὅμως καὶ ἀόρατον ἐν τῇ κανονικῇ καταστάσει.

«Ἡ ψυχή, προσεπιλέγει ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ, ἡνωμένη κατὰ τὴν ζωὴν πρὸς τὸ σῶμα, κέκτηται διπλοῦν περικάλλυμα: τὸ ἓν βαρύ, χονδροειδές, φθαρτόν, δηλ. τὸ **Σῶμα**, τὸ ἕτερον ρευστοειδές, ἀβαρές, ἄφθαρτον, τὸ ὀνομαζόμενον ***Περίπνευμα***. Τὸ περίπνευμα εἶνε ὁ δεσμὸς ὁ συνδέων τὴν ψυχὴν πρὸς τὸ σῶμα· διὰ τοῦ δεσμοῦ τούτου ἐπιδρᾷ ἡ ψυχὴ ἐπὶ τοῦ σώματος, διὰ τούτου δὲ πάλιν ἀντιλαμβάνεται τῶν συναισθημάτων».

Οἱ καβαλισταὶ καὶ ὅλοι οἱ Occultistes, (1) συμφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς τῆς τριάδος τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, διαφωνοῦσίν ὅμως ὡς πρὸς τὸ ἄφθαρτον τοῦ περιπνεύματος, μὴ παραδεχόμενοι τὸ τοιοῦτο. Τὸ σῶμα εἶνε τὸ caput mortuum, προωρισμένον εἰς φθοράν, ὁ δὲ θάνατος δὲν εἶνε ἢ ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ τοῦ χονδροειδοῦς περικαλύμματος. Ἡ ψυχὴ ἐγκαταλείπει αὐτὸ τὸ περίπνευμα, τὸ βαρὺ καὶ φορτικόν, ὡς ἀφίνει τις φόρεμα μεταχειρισμένον ἢ ὡς ἡ πεταλούδα ἀφίνει τὴν χρυσαλλίδα της. Ὁ ἄνθρωπος ἐξέρχεται βεβαίως τοῦ σώματός του ὡς Πνεῦμα, δηλ. εἰς κατάστασιν ψυχῆς περικεκαλυμμένης ὑπὸ τοῦ περιπνεύματός του· ἀλλὰ λέγουσιν οἱ Occultistes, αὐτὸ τὸ περικάλυμμα διαλύεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μέχρις οὗ ἡ ψυχὴ καταστῇ ἐλευθέρα.

Τὸ ρευστόν, τὸ συνιστῶν τὸ περίπνευμα, διέρχεται ὅλων τῶν σωμάτων, ὡς τὸ φῶς διὰ τῶν διαφανῶν σωμάτων· οὐδεμία ὕλη δύναται νὰ τὸ παρεμποδίσῃ. Τούτου ἕνεκα τὰ πνεύματα εἰσέρχονται καὶ εἰς τὰ μᾶλλον ἑρμητικῶς κεκλεισμένα μέρη.

Τὰ πνεύματα δύνανται νὰ ἐκδηλωθῶσι κατὰ μυρίους διαφόρους τρόπους: διὰ τῆς διανοίας, τῆς ὁράσεως, τῆς ἀκοῆς, τῆς ἀφῆς, τῶν

(1) Σ. Μ. Occulte σημαίνει τὸ διαφεῦγον τὴν διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀνάλυσιν.

κρότων, τῆς κινήσεως τῶν σωμάτων, τῆς γραφῆς, τῆς ἰχνογραφίας, τῆς μουσικῆς, κλπ.

Ἐκδηλοῦνται δὲ διὰ τοῦ διαμέσου προσώπων κεκτημένων εἰδικὰς ἐπιδεκτικότητας δι' αὐτὰ τὰ εἴδη τῶν ἐκδηλώσεων, ἀποκαλουμένων *Μεσαζόντων*. Διακρίνονται δ' οὗτοι εἰς μεσάζοντας λαλοῦντας, βλέποντας, ἀκούοντας, ἰχνογράφους, γράφοντας, τυπτολόγους, κλπ. Τὰ πνεύματα χρησιμοποιοῦσι τὸ σῶμα τοῦ μεσάζοντος ἀπαράλλακτα ὡς ὁ μουσικὸς τὰ πλῆκτρα τοῦ κλειδοκυμβάλου ἢ τὰς χορδὰς τοῦ τετραχόρδου, πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἰδέας του.

Σημειοῦμεν ἐν παρόδῳ καὶ τοῦτο: ὅτι δηλ. πρόσωπόν τι ζῶν δύναται se dédoubler, νὰ ἐγκαταλείψῃ δηλ. (προσωρινῶς) τὸ σῶμά του καὶ νὰ περιπλανᾶται ἐν καταστάσει Πνεύματος. Οἱ Μαχατμὰ ἐπιδίδονται πολὺ εἰς αὐτὴν τὴν πρᾶξιν. Οἱ Yogis τῶν Ἰνδιῶν διά τινος ἐπαγωγῆς, καὶ αὐτῆς ἐπιστήμης τυγχανούσης, κατορθοῦσι ν' ἀναπτύξωσι παραδόξους ψυχικὰς δυνάμεις.

Ἰδοὺ παραδείγματά τινα : Ὁ κινέζος ἅγιος Tieh-Kwai-sieng-shen, ἐγκαταλείπων τὸ σῶμά του κοιμώμενον ἔν τινι δωματίῳ, ἀνήρχετο διὰ τῆς δυάδος, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος, εἰς τὰς οὐρανίας σφαίρας, ὅπως λάβῃ τὰς διδασκαλίας τοῦ πρὸ πολλοῦ ἐξαφανισθέντος τῆς Γῆς διδασκάλου του Λαο-τζέου (Κομφυκίου). Κατὰ τὰς τοιαύτας ἀναλήψεις ἐνεπιστεύετο τὴν διαφύλαξιν τοῦ σώματός του εἰς ἕνα τῶν μαθητῶν του. Ἡμέραν τινά, ὡς διηγοῦνται, τοῦ φύλακος προσκληθέντος παρὰ τῇ κλίνῃ τῆς ἀποθνησκούσης μητρός του, τὸ Πνεῦμα τοῦ σοφοῦ, ἐπανελθὸν τὴν ἑσπέραν τῆς ἑβδόμης ἡμέρας καὶ μὴ δυνηθὲν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν σωματικὴν διαμονήν του, καθὸ φθαρεῖσαν ὑπὸ τῶν σκωλήκων, κατέφυγεν εἰς τὸ χωλὸν καὶ κυφὸν σῶμα ἐπαίτου τινός, ἄρτι θανόντος, καὶ ἠδυνήθη οὕτω, ὑπὸ τὴν νέαν μορφήν, νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀποστολήν του ὁ Tieh-Kwaï-sieng-shen, ὑποστηρίζων διὰ τῆς ράβδου τὸ ἀδέξιον βάδισμά του.

Πολλὰ τοιαῦτα παρόμοια ἐκπληκτικὰ πράγματα διηγοῦνται περὶ αὐτῶν τῶν Yogis. Ἄλλος τις ἀπόστολος βουδδιστής, ζήσας πρὸ 600 ἐτῶν π. Χ. Wang-pa καλούμενος, ἦτο ἀλχημιστής· παρῆγε δὲ χρυσὸν ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς πτωχούς.

(*Επεται συνέχεια*)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τοῦ α΄. φυλλαδίου.

Τοῦ β΄. φυλλαδίου.

Παρὰ τῷ Ἐκδότῃ (ὁδ. Κωλέττη 23) εὑρίσκονται πρὸς πώλησιν τὰ ἑξῆς βιβλία:

1ον « **Τὰ Μαγνητιστικὰ καὶ Πνευματιστικὰ Φαινόμενα»**— Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου δύναται πᾶς τις νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν τινὰ τοὐλάχιστον τῶν φαινομένων τούτων, ὁ δ' ἐμβριθὴς καὶ ζητητὴς ἀναγνώστης δύναται νὰ ἄρῃ τὸ παραπέτασμα καὶ νὰ διέλθῃ τὰ πρόθυρα τοῦ ἀπεράντου καὶ ἀβάτου τέως (τῇ νεωτέρᾳ ἐπιστήμῃ) πεδίου τοῦ ἀοράτου κόσμου.

2ον **«Τὸ ἐν Παρισίοις Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Ψυχολόγων».**— Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου μανθάνει ὁ ἀναγνώστης πράγματά τινα ἀπροσπέλαστα τῇ νῦν ἐν Ἑλλάδι μαθήσει, ἐλλείψει τῶν ἀναγκαίων καὶ μετοχευτικῶν τῶν ξένων γνώσεων βιβλίων.

3ον « **Ἡ Ἀρχαιότης τῆς Ἐπιστήμης**» — Ἐν αὐτῷ παρατηρεῖ τις ὅτι οἱ ἀρχαῖοι σοφοὶ ἐτύγχανον ὑπέρτεροι τῶν τῆς ἐποχῆς μας κατά τε τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, καὶ ὅτι αἱ νῦν ἐφευρέσεις εἶναι μᾶλλον ἀνακαλύψεις τῶν ἀρχαίων ἐφευρέσεων.

4ον **Διατί ἡ Ζωή;**— Μόνος ὁ τίτλος δηλοῖ τὸν ὑψηλότατον σκοπὸν τοῦ δεινοῦ καὶ ἐμβριθοῦς συγγραφέως Leon Denis. Ὁ τίτλος οὗτος δὲν προσελκύει τὸν ἀκινδύνως ἐφαψάμενον τῶν **ἐξοδέργων** τῆς παχυλῆς καὶ βαρυόσμου ὕλης, τὸν περὶ αὐτὰ παραπετῶντα, τὸν φιλυπόπτως πρὸς αὐτὰ περιστρεφόμενον, τὸν παρακάμπτοντα τὰ ἠθικὰ πάθη, τὸν ἐν τῷ ἠθικῷ ὁρίζοντι εἰσελθόντα ἢ προσπελάζοντα, δὲν προσελκύει, λέγω, τοὺς τοιούτους ἀναγνώστας νὰ διεξέλθῃ τὸ βιβλιάριον τοῦτο, ἵνα κατανοήσῃ τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ προορισμὸν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ;

Τὰ τέσσαρα ταῦτα βιβλία τιμῶνται ὁμοῦ δραχ. 5.50

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀνέστη Κωνσταντινίδου 1891--2513